

KNEZA DOMAGOJA 93
48000 KOPRIVNICA
048/864-166
vrticigra.hr
djecji.vrtic.igra@gmail.com

KLASA: 601-02/16-05/01
URBROJ: 2137-99-01-16-20
Koprivnica, 29. kolovoza 2016.

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O IZVRŠENJU PLANA I PROGRAMA RADA
DJEČJEG VRTIĆA IGRA
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2015./2016.**

Koprivnica, kolovoz 2016.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	4
2. USTROJSTVO RADA.....	4
2.1. PEDAGOŠKA GODINA.....	5
2.2. PROGRAMI.....	7
2.3. DJELATNICI.....	8
2.4. PRIPRAVNICI.....	9
3. MATERIJALNI UVJETI.....	10
3.1. FIZIČKO I MATERIJALNO OKRUŽENJE U VRTIĆU I IZVAN VRTIĆA.....	10
3.2. DONACIJE.....	11
4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE.....	11
4.1. BORAVAK NA ZRAKU.....	13
4.2. ORGANIZACIJA PREHRANE DJECE.....	13
4.3. ORGANIZACIJA DNEVNOG ODMORA.....	16
4.4. PRAĆENJE PSIHOFIZIČKOG RAZVOJA DJETETA.....	16
4.5. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DJECE.....	17
4.6. SNIMANJE POČETNOG STANJA U SKUPINAMA I IDENTIFIKACIJA DJECE S POSEBNIM POTREBAMA.....	20
4.7. PLAN SANITARNO-HIGIJENSKOG ODRŽAVANJA VRTIĆA.....	21
5. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD.....	22
5.1. OSTVARENJE GLOBALNOG CILJA – RAD NA PROSTORNO- MATERIJALNOM KONTEKSTU.....	22
5.2. INTEGRIRANI DANI U JASLICAMA.....	25
5.3. REALIZIRANI POSJETI U VRTIĆU.....	28
5.4. REALIZIRANI POSJETI IZVAN VRTIĆA.....	34
5.5. ODGLEDANE PREDSTAVE I ANIMIRANI FILMOVI.....	36
5.6. SUDJELOVANJE U JAVNIM AKTIVNOSTIMA I SVEČANOSTIMA.....	38
5.7. PREDŠKOLA.....	40
5.8. IZLETI.....	41
5.9. AKCIJSKO ISTRAŽIVANJE U VRTIĆKIM SKUPINAMA.....	43
5.10. IZVJEŠĆA O PROJEKTIMA.....	44
5.10.1. „MOJ ODRAZ U OGLEDALU“.....	44
5.10.2. „DOMAĆE ŽIVOTINJE“.....	46
5.10.3. „DVORCI I DVORSKI ŽIVOT“.....	48
5.10.4. „ZDRAVI VRTIĆ“.....	51
5.10.5. „ŽIVOTINJE“.....	53
5.10.6. „VATROGASCI“.....	56
5.11. IZVJEŠĆA O KRAĆIM PROGRAMIMA.....	59
5.11.1. KRAĆI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA.....	59
5.11.2. KRAĆI PROGRAM RITMIKE I PLESA.....	61

6. SURADNJA S RODITELJIMA.....	62
6.1. OBLICI SURADNJE S RODITELJIMA.....	64
7. OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ZAPOSLENIKA...	70
7.1. RAD ODGOJITELJSKOG VIJEĆA.....	76
7.2. VRTIČKA KNJIŽNICA.....	77
8. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA.....	79
8.1. JAVNE PREZENTACIJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA.....	79
8.2. SURADNICI DJEČJEG VRTIĆA IGRA.....	80
9. PRILOZI.....	82
9.1. GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU RAVNATELJICE.....	82
9.2. GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU PEDAGOGINJE.....	86
9.3. GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU LOGOPEDINJE.....	99

1. UVOD

Vizija Dječjeg vrtića Igra ponajviše se vidi u stvaranju općeg ozračja ustanove koju roditelji procjenjuju ugodnom i obiteljskom. Nastojali smo izgrađivati odgojno-obrazovnu praksu koja je okrenuta djetetu te koja razvija njegovu samostalnost i odgovornost čime se zadovoljavaju individualno različite potrebe djece i uvažavaju njihova osnovna prava. U procesu razvoja našeg Vrtića, veliku pozornost posvećujemo novim spoznajama s područja ranog odgoja i obrazovanja. Držimo da je preduvjet kvalitetnih promjena odgojno-obrazovne prakse upravo cjeloživotno učenje. Razmjena različitih načina razmišljanja svakog od nas najviše pogoduje stvaranju kvalitetnijeg kurikulumu Vrtića. Potičemo i njegujemo različite oblike suradnje s roditeljima. Oni nam pomažu u cjelovitijem razumijevanju djeteta i zajedničkoj izgradnji odgojno-obrazovnog pristupa usklađenog s dječjim potrebama.

Svaki vrtić ima svoju kulturu u skladu s kojom razvija i svoj kurikulum. U Dječjem vrtiću Igra osnovnim pokazateljem kvalitete smatramo zadovoljstvo djece i njihovih roditelja. Prema njima osjećamo veliku obvezu i odgovornost. Naš je izbor ulaganje u trajno podizanje razine kvalitete odgoja i obrazovanja koja iziskuje kreativnost i kompetentnost odgojitelja, njihovu stručnost, refleksivnost spram vlastite prakse kao i spremnost na suradnju i usavršavanje. Tijekom pedagoške godine trudili smo se brojnim poticajima, aktivnostima, posjetima, izletima podizati kvalitetu prakse koju djeca kojom se bavimo svakako zaslužuju.

2. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić Igra je odgojno-obrazovna ustanova u kojoj se osuvremenjuje humanističko-razvojni pristup organizacijom odgojno-obrazovne prakse u skladu s tri osnovna načela, a to su: individualizacija, sloboda izbora aktivnosti i partnerstvo s roditeljima. Na taj način Vrtić postaje mjesto u kojem se stvara zadovoljna, sretna, uspješna i kreativna zajednica djece, roditelja i stručnjaka.

U ovoj su se pedagoškoj godini koristile suvremene metode i tehnike, od provedbe projekata, akcijskih istraživanja do promatranja i sustavnog praćenja dječjeg napretka i razvoja. Nastojali smo osigurati uvjete za poticanje samostalnosti djeteta, razvoj njegova samopouzdanja i vjere u vlastiti uspjeh. Pritom smo se služili bogatim poticajnim sredstvima i okruženjem koje poziva na igru kao osnovni oblik učenja predškolskog djeteta. U svim našim nastojanjima uvijek smo imali na umu našu viziju i misiju.

□ NAŠA VIZIJA

Zajednički cilj i smjer kojem težimo je vrtić kao ustanova u kojoj se poštuju prava i potrebe djece i njihovih roditelja i u kojoj se potiče razvoj samostalnog, odgovornog i kreativnog djeteta.

□ NAŠA MISIJA

Misija koju svakodnevno živimo je stvaranje kvalitetnijih uvjeta za odgoj i učenje djece, ostvarivanje kvalitetne suradnje s roditeljima i upoznavanje roditelja sa suvremenim vrtićem koji njeguje partnerske odnose s roditeljima i lokalnom zajednicom i kojemu je važno konstantno profesionalno usavršavanje odgajatelja u svrhu ostvarivanja odgajatelja kao refleksivnog praktičara.

U svom djelovanju nastojali smo se vezati uz doživljaj djeteta kao cjelovitog bića koje zna što želi i umijeće organiziranog prostorno-materijalnog konteksta koji bi bio fleksibilan, koji bi omogućio djetetu da se osjeća kao kod kuće, a odgajatelju da ostvaruje timski rad i kvalitetniju odgojno-obrazovnu praksu.

Dječji vrtić Igra ostvaruje primarni desetosatni odgojno-obrazovni program na jednoj lokaciji (Kneza Domagoja 93) za djecu u dobi od jedne godine do sedam godina starosti, odnosno do polaska u prvi razred osnovne škole. Rad se odvijao u šest odgojno-obrazovnih skupina:

- tri jaslische skupine (Cvjetići, Leptirići i Zvezdice): ukupno 64 djece
- tri vrtičke skupine (Balončići, Mišići i Ježići): ukupno 72 djece

2.1. PEDAGOŠKA GODINA

Pedagoška godina počela je 1. rujna 2015., a završila 31. kolovoza 2016. godine. U rujnu 2015. na samom početku pedagoške godine u primarni desetosatni program bilo je upisano 136 djece (64 djece jaslische dobi i 72 djece vrtičke dobi). Broj djece u Vrtiću nije stalan, nego varira ispisima i upisima. Djeca se ispisuju zbog preseljenja u drugi grad, drugu državu, u drugi vrtić ili zbog zdravstvenog stanja. Na svako upražnjeno mjesto, sukladno ostvarenim bodovima na listi čekanja, upisivala su se nova djeca te se broj djece u skupinama

održavao stabilnim. Desetero je djece školskih obveznika u 2016./2017., no jedan je dječak dobio odgodu upisa u prvi razred osnovne škole.

Tablica 1: Broj djece koja žive u specifičnim obiteljskim situacijama

	JASLIČKE SKUPINE	VRTIČKE SKUPINE
Broj djece samohranih roditelja	0	2
Broj djece razvedenih roditelja	3	7
Broj djece u izvanbračnoj zajednici	5	7

Predbilježbe za upis u Dječji vrtić Igra vršile su se u veljači. Zaprimljeno je 37 zamolbi. Nakon toga se formirala lista, pedagoginja je obavljala intervju s roditeljima i djecom, a roditelji su i ispunjavali upitnik o djetetovu psihofizičkom razvoju i specifičnim potrebama. Početkom travnja roditelji su s Vrtićem potpisali Ugovor, a početkom svibnja ravnateljica i pedagoginja održale su roditeljski sastanak za roditelje novoupisane djece. Posljednjeg tjedna u kolovozu provodila se prilagodba novoupisane djece tijekom koje su roditelji s djecom boravili u skupinama.

U skladu s potrebama roditelja, radno vrijeme Vrtića za korisnike bilo je od 6.00 do 18.00 sati (a za tehničko osoblje do 20:00 sati) s time da dijete ne može boraviti u Vrtiću duže od 10 sati dnevno. Jutarnje dežurstvo provodile su odgojiteljice iz jaslica u prostoru prve jasličke skupine (Cvjetići), a poslijepodnevno dežurstvo od 16.00 sati odgojiteljice iz vrtićkih skupina u prostoriji treće jasličke skupine (Zvezdice).

Odgojitelji su u zajedničkom radu u prosjeku 3 do 4 sata dnevno što se definitivno odrazilo na kvalitetu pristupa djetetu:

- o veća usmjerenost na dijete (individualni pristup)
- o slobodnije i sigurnije kretanje djece kroz prostor zbog većeg broja prisutnih odgojitelja (veća interakcija, ali i „pokrivenost“ prostora)
- o jutarnji ulazak i poslijepodnevni odlazak iz prostora koji je djeci poznat i u kojem borave tijekom cijelog dana
- o zadovoljavanje individualnih potreba djeteta neovisno o dobi
- o brža i spontanija socijalizacija djece unutar prostora kuće u kojoj borave
- o postupno, ali vidljivo naglašena profesionalizacija djelovanja odgojitelja, usuglašavanje i mijenjanje (sinergija djelovanja odraslih)

o bolji uvjeti za dokumentiranje bitnih momenata iz procesa jer je odgojitelj rasterećen potrebe da bude svugdje (pokriva ukupan prostor) pa se može fokusirati na dio djece i ono čime se ona bave

Ljetna organizacija rada trajala je od 1. srpnja do 26. kolovoza 2016. godine. Tijekom ljetnog rada radno vrijeme Vrtića ostalo je nepromijenjeno, a iz svake je odgojne skupine uvijek bila prisutna jedna odgojiteljica.

2.2. PROGRAMI

U pedagoškoj godini 2015./2016. bili su realizirani sljedeći programi:

- Primarni jaslički desetosatni program – tri skupine
- Primarni vrtićki desetosatni program – tri skupine
- Program predškole – devetero djece
- Kraći program ranog učenja engleskog jezika – tri mješovite vrtićke skupine
- Program ritmike i plesa – jedna mješovita vrtićka skupina
- Program plivanja – jedna mješovita vrtićka skupina

Tablica 2: Programi koji su se provodili u Dječjem vrtiću Igra u pedagoškoj godini 2015./2016.

PROGRAM	BROJ SKUPINA	BROJ DJECE	RAZDOBLJE PROVOĐENJA	VRIJEME PROVOĐENJA	ODGOJITELJICE / VODITELJICE
Primarni jaslički desetosatni program	3	64	1.9.2015. – 31.8.2016.	PON – PET 6.00 – 18.00 (max. 10 sati dnevno)	Sara Međimorec Iva Šandor Maja Pintar Gabrijela Golub Maja Bogadi Kalinić Dubravka Kovačić
Primarni vrtićki desetosatni program	3	72	1.9.2015. – 31.8.2016.	PON – PET 6.00 – 18.00 (max. 10 sati dnevno)	Sanja Trnski Ivana Fulir/ Petra Prović Sanja Polančec Tihana Popec Jelena Piljak
Program predškole	-	9	1.9.2015. – 31.8.2016.	PON – PET integriran u primarni desetosatni program	Tihana Popec Jelena Piljak

Kraći program ranog učenja engleskog jezika	3	33	1.10.2015. – 30.6.2016.	PON, SRI 15.30 – 17.05	Ivana Fulir Ivana Koščak Maja Pintar
Program ritmike i plesa	1	12	1.10.2015. – 30.6.2016.	UTO, ČET 15.30 – 16.15	Sara Međimorec
Program plivanja	1	14	1.10.2015. – 30.6.2016.	ČET 11.30 – 12.30	Jelena Piljak i Sunčica Kadoić-Svetec

Program predškole integriran je u primarni desetosatni program tijekom cijele pedagoške godine, a polazilo ga je devetero djece polaznika Dječjeg vrtića Igra. Ostali kraći programi provodili su se od početka listopada 2015. do kraja lipnja 2016.

Kraći program ranog učenja engleskog jezika provodile su tri odgojiteljice u poslijepodnevnom satima. Odgojiteljice su završile edukaciju za provođenje engleskog jezika u vrtiću, a Program je verificiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. U Program je ukupno bilo uključeno 33-oje djece u tri mješovite skupine, a provodio se dvaput tjedno po 45 minuta. Svoj rad sve su skupine predstavile na završnoj svečanosti Vrtića.

Program ritmike i plesa provodio se dvaput tjedno po 45 minuta u poslijepodnevnom satima. Provodila ga je odgojiteljica koja je završila dodatne edukacije, uz superviziju profesorice kineziologije. Bilo je uključeno 12-ero djevojčica u jednoj skupini. Umijeće plesanja pokazale su na završnoj svečanosti Vrtića.

Program plivanja provodio se na Bazenima Cerine u Koprivnici. Provodile su ga odgojiteljica i trenerica. Djecu je do bazena prevezio taksi. Program se provodio jednom tjedno po sat vremena, a bilo je uključeno 14-ero djece.

2.3. DJELATNICI

Tijekom pedagoške godine odgojno-obrazovni rad s djecom obavljalo je 12 odgojiteljica, od čega je pet djelatnica u radnom odnosu na određeno vrijeme. Jedna odgojiteljica i jedna spremačica, inače zaposlene na neodređeno, na očuvanju su trudnoće od veljače 2016. Jedna je odgojiteljica na bolovanju od ožujka 2016. U kolovozu 2016. je još jedna odgojiteljica otišla na očuvanje trudnoće. Na njihovo su mjesto zaposlene zamjene na određeno vrijeme. Dvije su odgojiteljice tijekom pedagoške godine stekle zvanje magistre ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. U pedagoškoj godini 2015./2016. zaposlena je još

jedna djelatnica na pomoćno-tehničkim poslovima te logopedinja kao vanjska suradnica. Na pomoćno-tehničkim poslovima rade tri djelatnice. Trenutno u Vrtiću radi 16 djelatnica na puno radno vrijeme. Svi djelatnici imaju potreban stupanj i vrstu stručne spreme u skladu s Pravilnikom o vrsti stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtiću (NN 133/97).

2.4. PRIPRAVNICI

Odgojiteljica Iva Šandor bila je pripravnica u Dječjem vrtiću Igra temeljem mjere zapošljavanja Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa od 20. travnja 2015. do 19. travnja 2016. Mentorica joj je bila odgojiteljica Sanja Trnski. Nakon te mjere nastavila je raditi u Vrtiću u okviru mjere Rad i nakon stručnog osposobljavanja. Prijavljena je za polaganje stručnog ispita u rujnu 2016.

Tablica 3: Struktura djelatnika na dan 30. lipnja 2016.

IME I PREZIME	STRUČNA SPREMA	RADNO MJESTO
Gabrijela Golub	VSS	ravnateljica
Sabina Gadanec	VSS	pedagoginja
Helena Fičko	VSS	logopedinja- vanjska suradnica
Tihana Popec	VSS	odgojiteljica
Maja Pintar	VSS	odgojiteljica
Sara Međimorec	VŠS	odgojiteljica
Iva Šandor	VŠS	odgojiteljica
Dubravka Kovačić	VŠS	odgojiteljica
Maja Bogadi Kalinić	VŠS	odgojiteljica
Sanja Trnski	VŠS	odgojiteljica
Petra Prović	VŠS	odgojiteljica
Sanja Polančec	VŠS	odgojiteljica
Jelena Piljak	VŠS	odgojiteljica
Ivana Koščak	VŠS	odgojiteljica
Gordana Mićurin	SSS	kuharica
Valentina Novak	SSS	pomoćna kuharica/spremačica
Gordana Mihalić	NSS	spremačica

3. MATERIJALNI UVJETI

3.1. FIZIČKO I MATERIJALNO OKRUŽENJE U VRTIĆU I IZVAN VRTIĆA

Prema iskazanim potrebama i Planu nabave tijekom radne godine unaprijeđivali smo uvjete boravka djece u ustanovi kao i radne uvjete zaposlenika:

- kontinuirano smo nadopunjavali didaktičku opremu, sportsku opremu i potrošni materijal za rad s djecom (likovni materijal, društvene igre, slagalice, didaktika za igru vodom i pijeskom, igračke za vanjsko dvorište, lopte, golovi za mali nogomet)
- kupovali smo stručnu literaturu te knjige i slikovnice za djecu (17 knjiga i slikovnica)
- kupljeni su jedan novi televizor i radio za sobu druge jasličke skupine (Leptirići)
- kupljen je jedan televizor za vrtićke skupine
- opremljen je ured ravnateljice i pedagoginje
- u srpnju je kupljen namještaj za opremanje svih soba dnevnog boravka (jedan dvosjed, jedna fotelja, tri niže police, pet visokih polica, jedan otvoreni ormar, dva poluotvorena ormara, jedan tepih, četiri zatvorena ormara)
- zamijenjena su troja vrata na sobama jasličkih skupina
- izrađen je ormar po mjeri za krevete i posteljine vrtićke djece i polica za knjige u uredu
- okrećene su sobe dnevnih boravaka vrtićkih skupina
- ugrađen je ventilacijski sustav u toalete
- kupljene su stolice za sjedenje za jasličku i vrtićku djecu
- kupljena je radna obuća i odjeća za dio zaposlenika
- posuđe je nadopunjavano po potrebi
- kupljen je tekstil za posteljinu i stolnjake
- kupljeno je 18 sustava za izlaganje dječjih radova (čelično uže duljine do 4 m s 20 kvačica)
- kupljeni su dječji krevetići

Sve sobe dnevnog boravka djece uređene su tako da svojim rasporedom mogu slijediti dječje interese i potrebe. Raspored se u njima mijenjao više puta godišnje i uvijek je pratio aktualnosti događanja u pojedinačnim skupinama (detaljnije u poglavlju Godišnje izvješće o radu pedagoginje). Većina odgojitelja je svojom inventivnošću nadomjestila nedostatke u fizičkom okruženju na način da su se djeci pripremali različiti tematski centri aktivnosti u kojima bi se mogli produbljivati stvarni dječji interesi te su se pojedini odgojitelji posebno istakli u čestom osmišljavanju i izradi maštovitih didaktičkih sredstava i igara za djecu.

3.2. DONACIJE

Nabavili smo još jedno prijenosno računalo (ukupno imamo dva računala za vrtićku djecu). Roditelji su donirali slikovnice i igračke koje im kod kuće više nisu potrebne. Bilokalnik-Ipa d.d. donirao je 10 čvrstih kartona dimenzije 2,00 X 2,00 m u svrhu izrade scenografije za završnu svečanost koja se održala u Domoljubu. Jedan roditelj donirao nam je plakate s prometnim znakovima za prometni kutić. Roditelji su donirali materijale za kutić liječnika i stolarski kutić, spužve, vrteks, pomogli u izradi scenografije, prevozili scenografiju za završnu svečanost.

U svakodnevnom radu odgojno-obrazovni djelatnici ulažu napore da vlastitim radom, kreativnošću, uz pomoć roditelja obogaćuju i nadopunjavaju materijalnu sredinu kako bi boravak djece bio kvalitetniji i sadržajniji.

Ipak, nedostaje nam opremljena sportska dvorana za provođenje tjelesnog odgoja i priprema za Olimpijski festival dječjih vrtića kao i dovoljno prostrano spremište za pohranjivanje dekoracija, didaktičke opreme, scenografije i drugih materijala koji su nam tijekom pedagoške godine potrebni. Također, nedostaje nam prostor u dvorištu Vrtića za zasađivanje vrta o kojem bi djeca svakodnevno brinula. Taj smo nedostatak djelomično nadoknadili izradom plastenika i centra prirode na balkonu Vrtića.

4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE

Ciljevi našeg djelovanja bili su usmjereni na:

- unaprjeđenje i zaštitu zdravlja djece
- provođenje pravilne prehrane i njege
- poticanje kvalitetne izmjene igre i dnevnog odmora
- poticanje redovite tjelovježbe i kvalitetan boravak djece na zraku

Bitne zadaće koje smo si postavili na nivou ustanove u pedagoškoj godini 2015./2016. bile su:

1. ritam aktivnosti prilagoditi potrebama svakog pojedinog djeteta u skladu s njihovom dobi i psihofizičkim mogućnostima

2. prehrana djece prema važećim standardima i propisima i zadovoljavanje specifičnih prehrambenih potreba te provođenje HACCP sustava u kuhinji
3. stvaranje optimalnih uvjeta za razvoj djetetove samostalnosti u procesu prehrane i stjecanja zdravih prehrambenih navika
4. edukacija odgojitelja, djece i roditelja prema novim prehrambenim smjernicama
5. pridržavanje mjera povećane sigurnosti djece, prevencija ozljeda u unutarnjem i vanjskom prostoru
6. sustavno praćenje psihofizičkog razvoja djeteta i zdravstvenog stanja djece s naglaskom na prevenciju zaraznih bolesti, nepravilnog razvoja sustava za kretanje, prevenciju pretilosti i prevenciju karijesa
7. identifikacija djece s posebnim potrebama (teškoće u razvoju, darovitost)
8. intenziviranje različitih motoričkih aktivnosti djece radi poticanja cjelovitog psihomotornog razvoja
9. sustavno provođenje zdravstvenog odgoja djece u svim skupinama, uključujući zdravstvenu edukaciju odgojitelja i roditelja

Analizirajući postavljene zadaće, možemo konstatirati da smo ih većinu ispunili, a u nastavku Izvješća detaljnije ćemo opisati na koji način. Ipak, mišljenja smo da u novoj pedagoškoj godini trebamo pojačati naše djelovanje u području edukacije roditelja o brizi za zdravlje i prehranu djece. Uz to, trebamo provoditi još više tjelovježbe s djecom, uvesti jedan dan u tjednu kad će se obavezno provoditi sat tjelesne kulture. Također, trebamo poduzeti preventivne radnje za zaštitu oralnog zdravlja djece. To su svakako područja kojima će se još više pažnje posvetiti u novoj pedagoškoj godini.

Redovita tjelovježba i osmišljen boravak na zraku svakodnevna su potreba djeteta, koju poštujemo, iako držimo da bismo trebali imati i sportski program kao dodatak redovitom boravku na zraku. Svjesni smo potrebe uvođenja stručnog vođenja i supervizije u planiranju i provođenju tjelovježbe, kako u zatvorenom prostoru, tako i na zraku jer nemaju svi odgojitelji završenu edukaciju potrebnu za kvalitetnu provedbu tjelovježbi. To smo pokušali nadoknaditi povremenim odlascima u dvoranu na vježbanje s profesoricom kineziologije i redovitim odlascima na bazene gdje su djeca plivala pod vodstvom trenerice.

4.1. BORAVAK NA ZRAKU

Svakodnevno pokušavamo boravak djece na otvorenom učiniti bogatim okruženjem za istraživanje i učenje pazeći pritom da kroz čitav dan djeca budu u situacijama koje ni na koji način ne osiromašuju njihovu potrebu za rastom i razvojem kao cjelovitog bića. Kretanje na zraku i suncu isto je tako važno, kao i pravilna prehrana. Svježi zrak, sunce, voda, šetnja i sport potiču skladan razvitak dječjeg organizma i jačaju njegovu otpornost na bolest. Kretanje na zraku pobuđuje u djetetu ugodno raspoloženje i bolji apetit. Zato podržavamo boravak djece na zraku u svim vremenskim uvjetima (osim u uvjetima jakog vjetrova, velike kiše i jačeg mraza -15°C) jer postaju otporniji i izdržljiviji.

Cvjetići (prva jaslička skupina) najviše vremenena provode u vožnji kolicima ili na prednjem vrtićkom igralištu s kućicama i toboganima. Leptirići i Zvezdice (dvije jasličke skupine) ove su pedagoške godine uspješno ovladali šetnju u parovima pomoću užeta. Oni vrijeme na zraku provode u prednjem i stražnjem dijelu igrališta na triciklima, ljuljačkama i u pješčaniku. Vrtićke skupine Balončići, Mišići i Ježići vrijeme provode u stražnjem dijelu vrtićkog igrališta na toboganima, penjalicama, triciklima, u pješčaniku te u šetnji i na javnim površinama (na igralištima za djecu, u parku).

4.2. ORGANIZACIJA PREHRANE DJECE

Jelovnici su planirani u skladu s prehrambenim standardima za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću, uvijek dostupni na uvid svim roditeljima (na oglasnim pločama i internetskoj stranici Vrtića). Pri sastavljanju jelovnika vodili smo računa da svi potrebni sastojci budu ravnomjerno uvršteni u izboru hrane tijekom cijele godine, pri čemu nam je bilo posebno važno da su namirnice higijenski ispravne. Posebnu pažnju posvetili smo načinu obrade namirnica sa željom da zadržimo što više kvalitetnih sastojaka, potpuno svjesni koliko važnost zdrava prehrana predstavlja za rast i razvoj djeteta. Naši su roditelji prepoznali da se na jelovnicima nalaze:

- domaće juhe, sirni namazi, mlijeko i mliječni proizvodi
- domaći kolači kod kojih koristimo dijelom integralno brašno, velike količine povrća, voća i žitarica
- različite vrste mesa i priloga

Djeca su jako dobro prihvatila sva jela koja se nude. Tijekom dana djeca imaju osigurane obroke: doručak, užina, ručak i užina. Djeca koja nakon 17.00 sati ostaju u Vrtiću

imaju osiguran još jedan obrok. Svi se obroci pripremaju u moderno opremljenoj i funkcionalnoj kuhinji u zgradi Vrtića.

Tablica 4: Vremenski raspored obroka za pedagošku godinu 2015./2016.

GRUPE PREMA UZRASTU I PROSTORU	DORUČAK	RUČAK	UŽINA	DODATNI OBROK
<i>JASLIČKE SKUPINE CVJETIĆI, LEPTIRIĆI, ZVJEZDICE</i>	8.00 – 8.45	11.00	10.00 14.00	17.00
<i>BALONČIĆI</i>	8.00 – 8.45	11.00	10.00 14.00 fleksibilno	17.00
<i>MIŠIĆI</i>	8.00 – 9.00	11.45	10.30 14.00 fleksibilno	17.00
<i>JEŽIĆI</i>	8.00 – 9.00	12:15	11.00 14.00 fleksibilno	17.00

Jasličke skupine sve obroke jedu u sobama. Ukoliko vremenske prilike dopuštaju, Leptirići ponekad prvu užinu i ručak pojedu u dvorištu Vrtića. Balončići doručak jedu u sobi dnevnog boravka, a ručak u blagovaonici. Mišići i Ježići doručak jedu u blagovaonici, a skupine su pomiješane zbog fleksibilnog jutarnjeg okupljanja djece. Ručak jedu u blagovaonici ili u dvorištu Vrtića, također pomiješano (djeca koja spavaju prva idu na ručak). Druga užina jede se u sobama dnevnih boravaka.

Iako hrana ima značajnu ulogu u očuvanju i unapređenju zdravlja, važno je i okruženje kao i prehrambene navike djece. Djeca vrtićkih odgojnih skupina usvojila su kulturno-higijenske navike serviranja, blagovanja i odlaganja pribora za jelo.

U vrtiću se stvaraju prvi temelji kulturnog ophođenja i vještine hranjenja koje ostaju za cijeli život, stoga smo naglasak stavili na kulturu konzumiranja jela kroz osiguravanje uvjeta za:

- poticajno i ugodno okruženje prostora u kojem se jede
- primjereno serviranje obroka (podlošci, način serviranja jela, pribor za jelo)
- samoposluživanje- izbor količine hrane koju određuje samo dijete
- poželjna ponašanja za stolom (polako jesti, sažvakati hranu, ne govoriti punih usta...)
- dovoljno vremena za nesmetano konzumiranje jela

Glavna je kuharica izradila šest tjednih jelovnika koji se periodički ponavljaju. Nutricionistica je na temelju predloženih jelovnika izradila normative za jelovnike, vodeći brigu o energetske unosu po danu (kcal). Normativi su rađeni prema knjizi *Prehrambeni standardi za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću* (Vučemilović i Vujić Šisler, 2007, Zagreb).

Jedno je dijete alergično na ribu i lignje, stoga je tog dana umjesto tih namirnica dobivalo drugo jelo. Roditelji jedne djevojčice zamolili su da djevojčica ne jede svinjetinu, stoga se njihov odabir poštivao.

Zavod za javno zdravstvo redovito je provodio energetske-mikrobiološku analizu hrane te uzimanje brisova i svi nalazi bili su uredni. Uzorci obroka se uzimaju tri puta godišnje. Ispitivanjem uzoraka utvrđuju se energetske i prehrambene vrijednosti obroka. Vrš se ispitivanje mikrobiološke ispravnosti i kemijska analiza obroka. Uzimaju se brisevi pomoću kojih se utvrđuje mikrobiološka čistoća objekta i prostora za pripremu hrane, pribora i posuđa za pripremu hrane. Kemijska analiza cjelodnevnog obroka unutar je preporuka za prehranu djece predškolske dobi.

Od početka godine pokušavali smo u najvećoj mogućoj mjeri zadovoljiti primarne potrebe svakog djeteta poštujući njegov individualni ritam. Prostor smo oblikovali na način da omogućava uvjete u kojima jedna grupa djece nesmetano jede dok su druga djeca na igralištu ili u aktivnostima u ostalim prostorima. Blagovanja u podgrupama u prostoru blagovaonice omogućavala su nam izbjegavanje forme obroka u kojem sva djeca trebaju jesti u isto vrijeme neovisno o stvarnoj potrebi. Važna nam je bila i estetika stola (stolnjaci, način serviranja jela, pribor za jelo) kao i mogućnost samoposluživanja kako bi

djeca odlučila o količini hrane koju će konzumirati. Odgojitelji su aktivno uključeni u blagovanja kako bi svojim primjerom bili pozitivan model djeci.

U Anketi o zadovoljstvu radom Vrtića roditelji jaslčkih skupina prehranu su ocijenili zadovoljavajućom u pogledu i kvalitete i raznovrsnosti. Posebno su pohvalili domaće kolače i savijače koje kuharica samostalno priprema.

4.3. ORGANIZACIJA DNEVNOG ODMORA

Kao ustanova koja je usmjerena na to da postane mjesto življenja, a ne prostor boravka dok su roditelji na poslu, nastojali smo organizirati proces koji poštuje individualni ritam svakog djeteta i u dijelu prava na odmor. Posebno u periodu adaptacije, kada su djeca spavala tijekom boravka u Vrtiću više puta po petnaestak do trideset minuta, gotovo svako dijete u svoje vrijeme. Djeca su u tom periodu imala priliku zaspati u bilo koje doba jer je prostor oblikovan na način da ima dovoljno prostora za različite, pa i ovakve potrebe djeteta. Nakon nekog vremena nekako su se njihovi ritmovi međusobno uskladili.

Na dnevni odmor odlaze sva jaslčka djeca koja spavaju u svojim sobama te svi Balončići, a samo dio Mišića i Ježića. Vrtićka djeca koja spavaju odvajaju se u posebno izoliranu i zamračenu prostoriju. Imaju vlastite pidžame, a roditelji se zadužuju za održavanje čistoće posteljine svojeg djeteta te se pranje posteljine vrši svaka dva tjedna. Djeca koja ostaju budna bave se mirnim aktivnostima, npr. slagalicama, građenjem i konstruiranjem, modeliranjem, likovnim aktivnostima ili slušanjem priča i audiopriča.

4.4. PRAĆENJE PSIHOFIZIČKOG RAZVOJA DJETETA

Unutar skupina odgojitelji su kroz individualni pristup djetetu pratili njegov napredak putem Protokola praćenja psihofizičkog razvoja djeteta triput godišnje (u listopadu, veljači i lipnju). Pratio se napredak djeteta u četiri područja razvoja: razvoj psihomotorike, spoznajni razvoj, razvoj govora i socio-emocionalni razvoj. Nakon što je pedagoginja provjerila sve Protokole, isti su poslani roditeljima na uvid.

Pedagoginja je pojedinu djecu školske obveznike prema potrebi (zahtjev za prijevremeni upis, odgoda upisa) ispitala u siječnju 2016. Logopedinja je u listopadu 2015. ispitala djecu za koju su odgojiteljice i stručni tim procijenile da imaju govorno-jezične poteškoće. Nakon ispitivanja dvanaestero je djece uzeto u logopedski tretman.

Vodila se propisana zdravstvena dokumentacija: Evidencija bolesti i cijepljenosti djece, Evidencija ozljeda, Evidencija epidemioloških indikacija, Evidencija o higijensko-epidemiološkom nadzoru, Evidencija o zdravstvenom odgoju, antropometrijska mjerenja.

Praćenje pobola vršilo se mjesečno i evidentiralo u mjesečne liste pobola. Evidencije su vođene isključivo na osnovi liječničke ispričnice. Provodile su se preventivne mjere zaštite zdravlja djece. Antropometrijska mjerenja obavljala su se tri puta godišnje. Dobivena mjerenja upisana su u liste antropometrijskih mjerenja.

4.5. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DJECE

Pri upisu djeteta u Dječji vrtić Igra, liječnička potvrda čini sastavni dio obvezne dokumentacije. Potvrdu izdaje djetetov pedijatar, a u slučaju posjedovanja dijagnoze ili određenog oblika poteškoće u psihofizičkom razvoju, roditelji su dužni Vrtiću pri upisu donijeti dokumentaciju koju je izdao liječnik-specijalist.

Djeca koja koriste lijekove ne smiju dolaziti u Vrtić. Izričito je zabranjeno dovođenje djece koja troše antibiotike. Bez liječničke potvrde o izvršenoj kontroli nakon preboljene bolesti virusnog ili bakterijskog podrijetla, djeca ne mogu biti primljena u odgojnu skupinu. Većina roditelja pridržava se navedenih propisa.

Jedna od važnijih zadaća u provođenju i organiziranju zdravstvene zaštite je:

- njega
- unaprjeđivanje i očuvanje zdravlja djece
- stvaranje sanitarno-higijenskih uvjeta unutarnjeg i vanjskog prostora Vrtića

Intervencije u procesu praćenja (očuvanja) zdravlja djece baziraju se na:

- suradnji s odgojiteljima i roditeljima vezanoj uz utvrđivanje zdravstvenog stanja djeteta
- identifikaciji djece sa zdravstvenim problemima i njihovim kontinuiranim praćenjem
- sustavnoj edukaciji odgojitelja s ciljem provođenja zaštitnih mjera u radu s djecom koja imaju zdravstvene probleme

- poduzimanju konkretnih radnji s djecom kod kojih je došlo do bitnih odstupanja u rezultatima antropometrijskih mjerenja (upućivanjem djeteta na specijalističku obradu ili intervencija u Vrtiću)

Tablica 5: Evidencija bolesti djece

DIJAGNOZE	JASLICE	VRTIĆ	UKUPNO
ZARAZNE BOLESTI			
A 09	2	2	4
B 01	1	0	1
Osip ekstremiteta	4	1	5
Gripa	1	2	3
B 08	5	2	7
Šarlah	1	3	4
Vodene kozice	0	2	2
Herpes ging.	1	0	1
BOLESTI ŽIVČANOG SUSTAVA			
-	0	0	0
BOLESTI DIŠNOG SUSTAVA			
H 65	4	6	10
J 02	2	1	3
Akutni tonzilitis (J 03)	5	7	12
Upala grla i ždrijela	2	7	9
Bronhitis	8	9	17
Akutna infekcija gornjega dišnog sustava multiplih i nespecificiranih lokalizacija (J 06)	7	6	13
J 11	1	1	2
J 20.8	2	0	2
J 20.9	2	0	2
Akutni nazofaringitis	3	6	9
Upala mandula	4	8	12
Laringitis	1	3	4
Streptokok	0	6	6
Respiratorni katar	2	1	3
J 30	0	1	1
Rinovirus	0	2	2
Kašalj	0	3	3
Upala dišnih puteva	2	0	2
Upala pluća	3	2	5
Kataralni refluks	1	3	4
J 35	0	1	1
J 44	2	1	3
J 44.8	1	0	1
Gnojna angina	0	1	1
Virusna infekcija	0	1	1

Tonzilofaringitis acuta	1	1	2
Učestale respiratorne infekcije	0	1	1
Hipertrofija tonzila	0	1	1
BOLESTI OKA I UHA			
Upala uha	9	20	29
H 09	0	1	1
Konjuktivitis	4	7	11
Otitis media	1	5	6
H 66	0	1	1
Otoalergija	0	1	1
BOLESTI PROBAVNOG SUSTAVA			
K05	0	1	1
Crijeвна viroza	1	1	2
K50	4	5	9
K 65	0	1	1
St. fekalis	2	1	3
Gastroenteritis ac.	0	1	1
Stafilokok f.	1	0	1
OSTALO			
Viroza	14	18	32
Adenoviroza	1	1	2
R50.8	0	1	1
Peta bolest	1	2	3
Enterovirus	0	1	1
Fraktura ruke	0	1	1
Prehlada	0	1	1
Nespecifična temperatura	1	0	1
Operacija mandula	0	1	1
Autoimuna bolest	0	1	1
Temperatura	1	0	1

Tablica 6: Alergije u jasličkim i vrtićkim skupinama

ALERGIJE			
	JASLICE	VRTIĆ	UKUPNO
Ukupan broj djece	64	72	136
Alergije na hranu	0	1	1
Alergije na lijek	0	0	0
Ostali alergeni (grinje, pelud...)	0	0	0

Tijekom pedagoške godine 2015./2016. u Vrtiću je bila jedna ozljeda (prijelom desne ruke) koja je zahtijevala intervenciju liječnika.

Tablica 7: Ozljeđe u jasličkim i vrtićkim skupinama

OZLJEDE DJECE			
	JASLICE	VRTIĆ	UKUPNO
Ukupan broj djece	64	72	136
Broj ozljeda saniranih u Vrtiću	2	3	5
Broj ozljeda saniranih u kirurškoj ambulanti	0	1	1
Ukupan broj ozljeda	2	4	6

U pedagoškoj godini 2015./2016. u vrtićkim su se skupinama zaredale dijagnoze respiratornih problema i streptokoka u dva navrata. Primijećeno je da se te dijagnoze ponavljaju kod određene djece. Stoga se Dječji vrtić Igra obratio Zavodu za javno zdravstvo čije su djelatnice izašle na teren. Osim što su napravile uvid u svim prostorijama Vrtića, pregledale su vrtićku Evidenciju bolesti i cijepljenosti djece. Zaključeno je da je stanje u Vrtiću u granicama normale te da nema znakova epidemije. Izdano je službeno rješenje koje smo izvjesili na svim oglasnim pločama. Još smo više povećali higijenske mjere u Vrtiću, prostor se redovito provjetrava, djecu se potiče na osobnu higijenu, igračke i namještaj se redovito dezinficiraju. Isto tako, djeca puno vremena provode na svježem zraku, a prehrana je uravnotežena.

4.6. SNIMANJE POČETNOG STANJA U SKUPINAMA I IDENTIFIKACIJA DJECE S POSEBNIM POTREBAMA

Prilikom upisa pedagoginja je provela inicijalne razgovore s roditeljima i djetetom. Kroz razgovor se roditeljima prenose informacije o Vrtiću te se putem upitnika dobivaju osnovni podaci o djetetu kako bi se olakšao ulazak djeteta u jaslice/vrtić. Na osnovu dobivenih podataka od roditelja (podataka o karakteristikama djeteta) formirane su skupine djece.

Odgojiteljice i pedagoginja prate svu djecu u periodu adaptacije i kroz to je vrijeme prisutna uska suradnja s roditeljima. Odgojiteljice prate dijete i vode bilješke za prvi dan boravka, tijekom prvog tjedna i tijekom prvog mjeseca boravka djeteta. Sve odgojiteljice su na kraju rujna izradile izvještaj o stanju u skupini (u odnosu na svako pojedino dijete) na

osnovu kojeg su izradile tromjesečni plan rada i popunile tablicu o djeci za koju pretpostavljaju da imaju neku od posebnih potreba. Pedagoginja je kroz adaptaciju pratila pojavu posebnih potreba i za svako dijete za koje je utvrđena potreba otvorila dosje djeteta u kojem su kroz godinu arhivirani svi relevantni podaci o djetetu i oblicima rada s njime i njegovom obitelji.

Putem inicijalnih intervjua za novu djecu i kroz saznanja i prikupljene stručne procjene u Vrtiću su tijekom godine boravila djeca s posebnim potrebama:

- jedno dijete s oštećenjem sluha (ugrađena pužnica)
- jedno dijete s prehrambenim alergijama (na ribu i lignje)
- jedno dijete s govornim poteškoćama i slabijim sluhom na lijevome uhu
- jedno dijete s razvojnim teškoćama nastalim uslijed hipotonije na porodu
- jedno dijete s govornim teškoćama

Ove pedagoške godine u vrtiću je boravilo jedno dijete s odgodom polaska u školu, iako su odgojiteljice i stručni tim Vrtića (ravnateljica, pedagoginja, logopedinja) procijenile da je dijete psiho fizički zrelo za upis u prvi razred osnovne škole.

Na kraju pedagoške godine, dijete s govornim teškoćama i slabijim sluhom ispisalo se iz Vrtića zbog prelaska u drugi vrtić, kao i dijete s oštećenjem sluha.

Vanjska stručna suradnica, psihologinja, izvršila je identifikaciju potencijalno darovite djece u siječnju 2016. Utvrđeno je da jedan dječak pokazuje iznadprosječno mentalno funkcioniranje u odnosu na kronološku dob i drugi dječak blago iznadprosječno mentalno funkcioniranje u odnosu na kronološku dob. U sljedećoj će se pedagoškoj godini napraviti i verificirati Program rada s potencijalno darovitom djecom, s obzirom na to da je odgojiteljica Sanja Trnski završila edukaciju za voditeljicu programa rada s potencijalno darovitom djecom kod psihologinje Jasne Cvetković-Lay.

4.7. PLAN SANITARNO-HIGIJENSKOG ODRŽAVANJA VRTIĆA

Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija svih prostora se provela dva puta tokom godine u suradnji s veterinarskom stanicom. Čišćenje i dezinfekcija prostora u kojima borave djeca obavlja se svakodnevno odgovarajućim sredstvima. Također se dezinficiraju igračke i radne površine te se vode liste dnevnih čišćenja.

Ruke se peru tekućim sapunom (pjenom) u svim skupinama i koriste se papirnati ručnici te alkoholno sredstvo za dezinfekciju ruku svih djelatnika (tehničko i odgojno-obrazovno osoblje).

Sanitarni pregled obavili su svi odgojno-obrazovni djelatnici, a djelatnici kuhinje dva puta godišnje. Također, svi su djelatnici polagali ispit iz Zaštite na radu te Zaštite od požara.

Redovito se surađivalo s epidemiološkom službom, dokumentacija je uredno vođena. Sanitarne iskaznice djelatnika su uredno ovjerene. Svi podaci upisani su u Evidenciju higijensko-epidemiološkog nadzora.

5. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

5.1. OSTVARENJE GLOBALNOG CILJA – RAD NA PROSTORNO-MATERIJALNOM KONTEKSTU

Temeljne postavke pristupa djetetu u Dječjem vrtiću Igra nalazimo u Reggio pedagogiji koja je utemeljena na cjelovitom, prirodnom planiranju i programiranju, zasnovanom na tezi da je učenje djece najučinkovitije u uvjetima obogaćene slobodne igre, u okruženju u kojem dijete rane i predškolske dobi živi i uči.

U svakom djetetu živi istraživač, a naša zadaća bila je oblikovati okruženje i nuditi materijale koji će mu omogućiti kretanje i istraživanje dinamikom koja mu odgovara. Poticajno prostorno okruženje iznimno je važno za uspješnu socijalizaciju djece. Cijeli prostor Vrtića interaktivan je i predviđen za nesmetano kretanje djece. Odgojitelji neprekidno njeguju sposobnost djece da sama biraju i rade kao samostalne ličnosti, a stvaraju i situacije u kojima djeca mogu raditi s drugima, izmjenjujući se i pomažući jedni drugima da dođu do rezultata i spoznaja.

Globalni cilj koji smo si ove pedagoške godine postavili je uređenje prostora. Uređenjem prostora na način koji najbolje omogućuje djeci da se upuste u avanturu istraživanja, vježbajući demokraciju i da rade samostalno i s drugima, odgojitelji stvaraju sigurne, stimulativne i inkluzivne sobe dnevnog boravka. U stvaranju takvog ozračja pomoć i supervizija bila nam je dr.sc. Mirjana Šagud koja je posjetila Vrtić 6. studenog 2015. te nam dala važne savjete u organizaciji prostorno-materijalnog okruženja, odnosno centara aktivnosti.

Na početku pedagoške godine u prostoru u kojem borave vrtićke skupine formirali smo nove centre aktivnosti: stolarski, šivaći, centar prirode. U opremanju novih centara uvelike su nam pomogli roditelji prikupljanjem materijala i poticaja. Preselili smo istraživački, dramski, glazbeni i konstrukcijski centar aktivnosti. Neprestano prateći dječje interese i centre u kojima se najviše zadržavaju i razvijaju svoje aktivnosti, mijenjali smo prostor. Tako smo stolarski kutić u vrijeme maskembala zamijenili centrom mašte i presvlačenja, a centar trgovine centrom liječnika. U svibnju smo centar liječnika zamijenili centrom prometa. U sobi dnevnog boravka vrtićkih skupina stalni su bili centri aktivnosti: obiteljski, frizerski, likovni centar, centar početnog čitanja i pisanja, istraživački, glazbeni, dramski, centar građenja, stolno-manipulativni, šivaći centar i centar prirode. Uvijek smo nastojali prostor učiniti atraktivnim i djeci primamljivim kako bi se njihova simbolička igra razvijala u novim razmjerima.

Tijekom cijele pedagoške godine uočavali smo što nam u prostorno-materijalnom kontekstu stvara poteškoće u radu. Uvidjeli smo da se u jutarnjim satima, kad odgojiteljice ponude poticaje u centrima aktivnosti, djeca prema svojim interesima jako dobro rasporede i bave određenim aktivnostima. Poteškoće nam je zadavao poslijepodnevni rad tijekom kojeg pola djece spava, a druga polovica djece bavi se mirnijim aktivnostima u drugom dijelu prostora. Stoga smo često prenosili materijale iz građevnog centra u taj dio prostora, odnosno u likovni centar. U dijelu prostora u kojem se nalazi televizor, bili su smješteni stol i stolice bez naslona, što nije djeci bilo previše udobno tijekom gledanja videozapisa. Centar početnog čitanja i pisanja bio je smješten u prostoru koji veličinom nije zadovoljavao dječje potrebe.

Zbog svih navedenih razloga i čvrstih argumenata, odlučili smo krajem ove pedagoške godine u potpunosti promijeniti raspored centara aktivnosti. To smo učinili tijekom radne subote, 27. kolovoza 2016. Centar početnog čitanja i pisanja sa stolovima smjestili smo u dio prostora tik uz spavaonice kako bi poslužio djeci za mirne aktivnosti tijekom poslijepodnevnog odmora dijela djece. U prostorijama koje se pretvaraju u spavaonice smješteni su glazbeni, šivaći i stolno-manipulativni centar. Građevni, istraživački, dramski, lutkarski i likovni centar smješteni su u drugi dio prostora koji je dovoljno udaljen od spavaonica. Uklonili smo frizerski, prometni centar i centar presvlačenja. Ispred televizora formirali smo mirni centar obogaćen dvosjedima, foteljama, tabureima, tepihom i policom sa slikovnicama. Novoformirani centar bit će senzomotorički centar sa zidnim i podnim taktilnim podlogama. Prostor u kojem borave vrtićka djeca opremljen je s dva visoka ormara,

jednim niskim i jednim tepihom te je cijeli okrećen. Prvi mjeseci nove pedagoške godine pokazat će nam je li naša procjena bila dobra.

S obzirom na to da je devetero djece upisano u prvi razred osnovne škole, bili smo primorani napraviti preraspodjelu djece i odgojitelja po skupinama i prostorima za novu pedagošku godinu. Tako smo odlučili da će prva i treća jaslička skupina (Cvjetići i Zvezdice) zamijeniti sobe dnevnih boravaka. Sve su sobe opremljene novim namještajem, visokim i niskim otvorenim policama, zatvorenim ormarima, dvosjedom i foteljom. U svim sobama dnevnih boravaka oformit će se novi centri aktivnosti. Tako će soba Leptirića biti oformljena kao soba primjerena za djecu mlađe vrtićke dobi, a obuhvaćat će stolno-manipulativni, likovni centar, mirni kutić, istraživački, frizerski, građevni centar. Soba dnevnog boravka Leptirića odijeljena je kliznim vratima od sobe Zvezdica u kojoj će biti likovni centar, obiteljski, mirni kutić, stolno-manipulativni, centar trgovine. Djeca tih dviju skupina slobodno će tijekom dana cirkulirati sobama i birati poticaje prema vlastitom interesu.

Kvalitetno oblikovan prostor i promijenjena uloga omogućuje odgojiteljima da se izravno u praksi, prateći dijete i njegovu igru, osvjedoče da su djeca samostalna, da mogu rješavati mnogobrojna pitanja i zadaće bez njihove pomoći, da se mogu samoorganizirati (ako imaju uvjete) i da su takve aktivnosti kvalitetne i dugotrajne. Već smo uočili da djeca kroz simboličku igru lakše stupaju u interakciju s drugom djecom, ostvaruju pozitivne socijalne kontakte i iskazuju emocije.

U početku se dijete igra uz drugu djecu, paralelno s njima ili samo promatra što oni rade, da bi se uskoro počele javljati prve interakcije. S vremenom socijalne interakcije djeteta i njegove okoline postaju sve bogatije, raznolikije i složenije, a djetetov socijalni prostor sve se više širi. Dijete postaje sposobno uspostavljati socijalne odnose. Odnosi među djecom postaju sve stabilniji i počinju se javljati prva prijateljstva i prva suradnja među djecom.

Odgojitelj treba ponuditi kvalitetnu podršku ponudom materijala koji će kod djece izazvati želju za daljnjim istraživanjem. U neke aktivnosti se odgojitelj treba uključiti, iako je i tada potrebno njegovo razumijevanje tih aktivnosti i dopuštanje djetetu da ih vodi. Na nama je da svakodnevno gledamo, vidimo, prepoznamo i podupiremo svako dijete u njegovim nastojanjima da se razvija i uči, u svoj njegovoj individualnosti, kreativnosti, tempu.

Zato prostoru trebamo svakodnevno davati značaj i biti svjesni da treba biti podložan promjeni više puta godišnje budući da ne možemo unaprijed znati kakvi će se interesi i kakve nove potrebe kod djece razviti. Naša uloga je da pratimo dijete, njegov razvoj i njegove

interese (i promjene interesa) kako bismo planski mijenjali i nadograđivali kako prostor tako i ponudu materijala. Svako oblikovanje prostora trebamo doživljavati kao istraživanje vlastite prakse koja za cilj ima bolje upoznavanje djeteta i kvalitetniju podršku njegovom rastu i razvoju.

5.2. INTEGRIRANI DANI U JASLICAMA

Želeći da Reggio koncepcija zaživi i u jasličkim skupinama, ove smo godine uveli jednu novost koja se pokazala iznimno vrijednom u poticanju cjelokupnog razvoja djeteta. Uveli smo integrirane dane tijekom kojih odgojiteljice svih jasličkih skupina nude poticaje u sobama dnevnih boravaka na istu temu, a po nekoliko djece iz jedne skupine prelazi u druge dvije skupine i sudjeluje u aktivnostima. Na taj smo način pokušali utjecati na djetetov socio-emocionalni razvoj te ih pripremati za kasniji prelazak u vrtićke skupine koje u potpunosti funkcioniraju u skladu s Reggio koncepcijom.

Integrirani dani u jaslicama provedeni su 20. listopada, 20. studenog, 15. siječnja, 05. veljače, 25. ožujka, 12. travnja i 19. svibnja.

Dan jabuka (20. listopada) proveden je kao integrirani dan u jaslicama pa se Zvezdicama u likovnoj aktivnosti izrade i bojanja jabuka od papirnatih tanjura pridružilo troje djece iz skupine Leptirići, dok se troje djece iz Zvezdica pridružilo djeci iz skupine Cvjetići u glazbenoj aktivnosti.

Integrirani dan uvijek prođe u veselom raspoloženju i druženju djece svih jasličkih skupina. U siječnju su tema bile životinje. Cvjetići su ugostili dio Leptirića i Zvezdica te s njima pjevali pjesmice, dok im je odgajateljica svirala. Ubrzo su i zaplesali u krugu. Leptirići su u svojoj sobi ugostili dio Cvjetića pa su zajedno oponašali kretanje i glasanje životinja. To im je bilo izuzetno zanimljivo, a ujedno su se i dobro razgibali. Zvezdice su ugostile dio

Leptirića pa su zajedno lijepili perje na šablonu ptice. Aktivnost ih je zainteresirala pa su se u njoj i dugo zadržali.

I u veljači smo nastavili s provođenjem integriranih dana, ovog puta na temu maskara. Tako se u sobi Cvjetića provodila likovna aktivnost u kojoj su pojedina djeca svih jasličkih skupina spužvicama bojala veliku stiropornu masku. U sobi Leptirića odigrao se igrokaz Princ Fašnik, a potom su se mijesile krafne, dok se u sobi Zvezdica provodila glazbena aktivnost, pjevale su se prigodne pjesmice za maskare. Već smo tu primijetili da djeca jako dobro prihvaćaju ovakve zamjene i rado se uključuju u aktivnosti, iako nisu u svom prostoru i uz svoje matične odgojiteljice.

U ožujku su na red došle aktivnosti vezane uz Uskrs. Tako se u skupini Cvjetića provodila likovna aktivnost bojanja stiropornih jaja, Leptirići su pjevali uskrsne pjesmice uz ritam šuškalica i udaraljki, a Zvezdice su se razgibale uz natjecateljsku igru prenošenja jaja u žlici. Svi su se odlično zabavili, a pritom i stjecali nova iskustva s prijateljima s kojima nisu uvijek u svakodnevnom kontaktu.

Tijekom integriranog dana na temu proljeća u skupini Cvjetići provodile su se glazbene aktivnosti i pjevale pjesmice, u skupini Leptirići odgojiteljica je za djecu pripremila igrokaz pod nazivom Cvijet i bubamara, dok se u skupini Zvezdice provodila likovna aktivnost izrade proljetnih cvjetova pomoću kokosa i tjestenine u boji.

Posljednji integrirani dan u jaslicama ove pedagoške godine proveden je krajem svibnja na temu zvuk i pokret. U jednoj skupini djeca su istraživala instrumente, svirala na njima. Bilo im je zanimljivo, izmjenjivali su instrumente, međusobno ih posuđivali. Na kraju su igrali igru traženja igračke po zvuku – sva su djeca izašla van, a odgojiteljica im je u sobi sakrila igračku koja svira pa su je djeca tražila. Ta nova aktivnost ih je zaokupila i rado su u njoj sudjelovali. U drugoj se skupini provodila tjelesna aktivnost uz glazbu. Djeca su se prvo

razgibala uz poznate pjesme s pokretom, potom su prolazila poligon, a na kraju je uslijedila simbolička igra vožnje vlakom uz pjesmu Juri, juri vlak. U trećoj se skupini provodila likovna aktivnost popraćena glazbom, crtanje uz sporu i tihu glazbu te uz brzu i glasnu.

Novina koju smo uveli polučila je jako dobre rezultate, stoga će se svakako nastaviti i u sljedećoj pedagoškoj godini.

5.3. REALIZIRANI POSJETI U VRTIĆU

Odgovno-obrazovni rad obogatili smo brojnim posjetima u prostorijama Vrtića.

Tablica 8: Realizirani posjeti u Vrtiću

SKUPINA	DATUM	POSJETITELJI
Mišići	22.09.2015.	Posjet gospođe Ošpuh povodom Međunarodnog dana gluhih
Balončići Mišići Ježići	05.10.2015.	Korisnici Doma za starije i nemoćne Koprivnica – zajedničke aktivnosti i druženje
Ježići	06.10. 2015.	Pokusi s gospođom Vučinović (zašto lišće mjenja boju, puhanje balona sa sodom bikarbonom i octom)
Mišići	13.10.2015.	Posjet Manueline bake Ivančice Žuljić povodom Dana kruha
Ježići	14.10.2015.	Izrada klipića od koprive s bakom Španiček
Balončići Mišići Ježići	23.10.2015.	Učenici Gimnazije „Fran Galović“ – čitanje slikovnica
Ježići	28.10.2015.	Posjet vatrogasca, policajke te osoba s posebnim potrebama – projekt Dan kao san

Balončići	30.10.2016.	Gospodin Škudar i kolega, predstavnici Podravske banke- povodom Međunarodnog dana štednje
Balončići	19.11.2016.	Gospodin Međimorec – predstavljanje zanimanja stolar
Balončići Mišići Ježići	24.11.2015.	Posjet Bjelovarskog kazališta - izvođenje predstave Ježeva kućica
Mišići Ježići	26.11.2015.	Posjet oftalmologinje Tigrene Csik – pregled vida četverogodišnjacima
Balončići	04.12.2015.	Krojač Miran Strelec
Mišići Ježići	08.12.2015.	Posjet bračnog para Šabarić – knjižničarka i likovni umjetnik
Balončići	16.12.2016.	Dječji animator za izradu poklona od balona
Balončići	18.12.2015.	Gospođa Flegarić – kuharica, pečenje kolača
Balončići Mišići Ježići	21.12.2015.	Posjet Djeda Božićnjaka (gospodin Dario Belošević) – podjela darova i fotografiranje
Balončići Mišići Ježići	28.12.2015.	Posjet Noinog brata Luke Cvetanovića – sviranje harmonike
Ježići	21.01.2016.	Posjet urarke Dubravke Nemec
Balončići Mišići Ježići	11.02.2016.	Gospođa Vrban – predstavljanje zanimanja frizerka
Ježići	19.02.2016.	Pokusi s gospođom Vučinović (pokusi s crvenim kupusom)
Balončići Mišići Ježići	24.02.2016.	Posjet liječnice Saše Hinić i medicinske sestre Milanke Sekulić
Ježići	25.02.2016.	Posjet gospodina Hegedušića, upoznavanje sa zanimanjem informatičara
Ježići	02.03.2016.	Izrada sapuna s gospođom Vučinović
Cvjetići Leptinići Balončići Mišići Ježići	11.03.2016.	Gospođa Petra Žuljić – kućni ljubimac zec Lupko
Zvjezdice	16.03.2016.	Pčelar Tomislav Kovačić
Mišići Ježići	23.03.2016.	Posjet djelatnica Hrvatskih šuma, gospođe Marine i Sonje – projekt Škola u šumi, šuma u školi
Ježići	05.04.2016.	Posjet Sonje Hlebar iz UZOR-a – sortiranje otpada te briga za okoliš
Zvjezdice Ježići	08.04.2016.	Posjet profesionalnog vatrogasca Mesarek – upoznavanje sa zanimanjem vatrogasca
Mišići	20.04.2016.	Posjet gospodina Danijela i Marija iz Komunalca –

Ježići		upoznavanje djece sa strojem za čišćenje ulica
Ježići	21.04.2016.	Posjet gospođe Mađerić– upoznavanje djece sa zanimanjem učiteljice te igranje sa slovima
Balončići Mišići Ježići	22.04.2016.	Posjet 1.c iz OŠ „Braća Radić“ – čitanje slikovnica, aktivnosti povodom Dana planeta Zemlje
Balončići Mišići Ježići	26.04.2016.	Plesni par iz Športskog plesnog kluba Ritam - predstavljanje latinoameričkih plesova
Balončići Mišići Ježići	29.04.2016.	Posjet fitness trenerice Ivane Posavec Gregurina – vježbanje zumbе
Zvezdice Mišići Ježići	29.04.2016.	Posjet djelatnika Javne vatrogasne postrojbe Koprivnica s tehničkim vatrogasnim vozilom te razgledavanje opreme koja se nalazi u vozilu
Balončići Mišići Ježići	18.05.2016.	Posjet policajke Aleksandre – pravila u prometu
Balončići Mišići Ježići	07.06.2016.	Posjet studija za snimanje videa „Signal“ – snimanje djece za DVD
Ježići	09.06.2016.	Posjet gospodina Dragijanija – snimanje himne vrtića
Mišići Ježići	13.06.2016.	Posjet stomatologinje Nade Šešić – razgovor o zubima i pravilnom pranju zubi
Mišići Ježići	28.06.2016.	Posjet gospodina Mađerića – upoznavanje sa zanimanjem pčelara

Posjet pčelara

Posjet stomatologinje Nade Šešić

Posjet policajke Aleksandre

Posjet vatrogasaca

Posjet fitnes trenerice Ivane

Posjet 1.c razreda OŠ „Braća Radić“

Posjet plesnog para iz ŠPK-a Ritam

Posjet učiteljice razredne nastave

Posjet djelatnika Komunalca

Posjet Sonje Hlebar iz UZOR-a

Posjet djelatnica Hrvatskih šuma

Posjet vatrogasca

Posjet stolara

Posjet krojača

Posjet akademskog slikara

Posjet liječnice i medicinske sestre

Posjet oftalmologinje

Upoznavanje s kućnim ljubimcem zecom

Posjet urarice

5.4. REALIZIRANI POSJETI IZVAN VRTIĆA

Nastojali smo kod djece zadovoljiti potrebu za stjecanjem spoznaja i iskustva iz neposrednog okruženja, stoga smo organizirali brojne posjete izvan ustanove.

Tablica 9: Realizirani posjeti izvan Vrtića

SKUPINA	DATUM	ODREDIŠTE
Ježići	16.09.2015.	Dan zaštite ozonskog omotača u centru Grada (šetnja zelenom stazom zdravlja i odgovaranje na pitanja – kviz)
Ježići	16.10.2015.	Posjet pekari Dora
Mišići Ježići	17.10.2015.	Odlazak u centar Grada povodom Međunarodnog dana dječjih prava– puštanje helio balona s dječjim pravima, podjela poruka i balona s dječjim pravima prolaznicima u gradu
Ježići	23.10.2015.	Odlazak u Knjižnicu i čitaonicu Fran Galović – čitanje slikovnica
Mišići	30.10.2015.	Posjet banci „Sberbank“ povodom Svjetskog dana štednje
dio Ježića	12.11.2015.	Druženje s korisnicima Doma za starije i nemoćne osobe Koprivnica na Dječjem odjelu Knjižnice i čitaonice Fran Galović
dio Ježića	10.12.2015.	Kićenje bora s gradonačelnicom u paviljonu
Balončići	11.12.2015.	Gimnazija „Fran Galović“
Mišići	22.12.2015.	Posjet Gimnaziji „Fran Galović“ – druženje s djecom, čitanje priča, igranje igara
Ježići	09.02.2016.	Odlazak kod gradonačelnice – prijem povodom fašnika
Ježići	16.02.2016.	Posjet ljekarni u Gradu
Ježići	16.03.2016.	Posjet stomatološkoj ordinaciji Danijele Šunjić Mahović
Mišići	17.03.2016.	Obilježavanje Dana oralnog zdravlja u Domu mladih
Mišići	18.03.2016.	Razgledavanje pisanica u centru Grada
dio Ježića	03.05.2016.	Posjet 1.c razredu OŠ Braće Radić – predškolci, upoznavanje sa školom, zajedničko učenje kroz igru
dio Mišića Ježići	14.05.2016.	Olimpijski festival dječjih vrtića u dvorani Srednje škole
Ježići	31.05.2016.	Posjet Javnoj vatrogasnoj postrojbi Grada Koprivnice
Balončići Mišići Ježići	08.06.2016.	Generalna proba za završnu svečanost u dvorani „Domoljub“
Ježići	27.06.2016.	Posjet JVP Grada Koprivnice (vatrogasne ljestve)
Ježići	29.06.2016.	Posjet policijskoj postaji - razgledavanje

Posjet Policijskoj upravi

Posjet JVP Koprivnica

Posjet Knjižnici i čitaonici Fran Galović

Posjet pekari Dora

Posjet stomatologinji

Posjet ljekarni

Posjet banci

Posjet Gimnaziji Fran Galović

5.5. ODGLEDANE PREDSTAVE I ANIMIRANI FILMOVI

Tablica 10: Odgledane predstave i animirani filmovi

SKUPINA	DATUM	PREDSTAVA/ ANIMIRANI FILM	IZVOĐAČ	MJESTO IZVOĐENJA
Balončići Mišići Ježići	23.9.2015.	predstava Dolazak tete Jesenke	Dramska skupina DV Igra	Dječji vrtić Igra
Balončići	24.11.2015.	predstava	Bjelovarsko	Dječji vrtić Igra

Mišići Ježići		Ježeva kućica	kazalište	
Balončići Mišići Ježići	26.11.2015.	lutkarska predstava Kod okulista	oftalmologinja dr. Tigrena Csik	Dječji vrtić Igra
Balončići Mišići Ježići	12.12.2015.	predstava Čizmice za svetog Nikolu	Dramska skupina DV Igra	Dječji vrtić Igra
Balončići Mišići Ježići	15.12.2015.	predstava Snjeguljica i sedam patuljaka	Dramska skupina DV Tratinčica	Dom mladih
Balončići Mišići Ježići	21.12.2015.	predstava Potraga za kapom Djeda Božićnjaka	Dramska skupina DV Igra	Dječji vrtić Igra
Ježići	22.01.2016.	animirani film Medo sa sjevera		Kino Velebit
Balončići Mišići Ježići	08.03.2016.	predstava Najotmnjeniji div u gradu	Kazalište Trešnja	Domoljub
Balončići Mišići Ježići	05.05.2016.	predstava Vuk i sedam kozlića	Dramska skupina DV Tratinčica	Dom mladih
Leptirići Zvezdice	16.05.2016.	predstava Princeza i žabac	Kopriva pec, pec	Dom mladih

Predstava Princeza i žabac

Predstava Vuk i sedam kozlića

Predstava Potraga za kapom Djeda Božićnjaka

Predstava Čizmice za svetog Nikolu

Predstava Ježeva kućica

Predstava Snjeguljica i sedam patuljaka

5.6. SUDJELOVANJE U JAVNIM AKTIVNOSTIMA I SVEČANOSTIMA

Vrlo rado smo se odazvali svim aktivnostima i svečanostima u Gradu Koprivnici.

Tablica 11: Sudjelovanje u javnim aktivnostima i svečanostima

SKUPINA	AKTIVNOSTI, SVEČANOSTI
Ježići	Europski tjedan kretanja
dio Mišića	Dječji tjedan
Ježići	
Ježići	Dan Grada Koprivnice
Ježići	Kićenje bora u paviljonu
Mišići	Koprivnički fašnik

Ježići	
sve skupine	Vuzmena košarica
Mišići	Dan oralnog zdravlja
dio Mišića Ježići	Olimpijski festival dječjih vrtića
Ježići	Festival biciklističke rekreacije

Biciklistički festival

Vuzmena košarica

Olimpijski festival dječjih vrtića

Kićenje bora u paviljonu

Dan oralnog zdravlja u Domu mladih

Dan Grada Koprivnice

Koprivnički fašnik

5.7. PREDŠKOLA

Specifične pripreme za školu vidimo kao svojevrsnu provjeru, potvrđivanje i jačanje osobina ličnosti koje dijete treba imati za uspješni početak u školi, i kao funkcionalnu primjenu znanja i vježbanje vještina koje je dijete stjecalo tijekom boravka u vrtiću.

Program predškole integriran je u primarni desetosatni program Dječjeg vrtića Igra. Ove pedagoške godine obuhvaćao je deset predškolaca, od kojih je devetero upisalo prvi razred osnovne škole. Jedan je dječak dobio odgodu upisa u prvi razred, iako su odgojno-obrazovni djelatnici i stručni tim Vrtića procijenili da je dijete psihofizički zrelo za upis u prvi razred. Jedna je djevojčica uputila Zahtjev za prijevremeni upis u prvi razred, no odgojno-

obrazovni djelatnici i stručni tim Vrtića u suradnji s Povjerenstvom pri osnovnoj školi procijenili su da djevojčica nije psihofizički zrela za upis u prvi razred osnovne škole.

Program predškole provodile su odgojiteljice s iskustvom u radu s tom djecom. Dana 17. ožujka 2016. održan je roditeljski sastanak s roditeljima djece školskih obveznika, a održale su ga pedagoginja i učiteljica razredne nastave iz Osnovne škole „Braća Radić“. Roditeljima je predstavljen sam proces ispitivanja psihofizičkog stanja djeteta, rokovi i procedura upisa te su im pruženi savjeti na čemu još kod djeteta poraditi prije polaska u školu. Učiteljica je roditeljima pružila vrlo vrijedne praktične savjete o prvim tjednima i mjesecima boravka njihove djece u školi.

Devetero predškolaca posjetilo je 1.c razred Osnovne škole „Braća Radić“ 3. svibnja 2016. Tijekom boravka u razredu obavljali su određene aktivnosti u suradnji s prvašićima te razgledali školu.

Sljedeće pedagoške godine planiramo intenzivirati suradnju s osnovnim školama i u vidu sastanaka odgojiteljica i učiteljica s ciljem prenošenja važnih informacija koje će djetetu od početka boravka u školi omogućiti individualan pristup.

5.8. IZLETI

Tablica 12: Realizirani izleti

SKUPINA	DATUM	ODREDIŠTE	REALIZIRANI SADRŽAJI
Mišići Ježići	26.10.2015.	Virje	kestenijada, potraga za blagom
Mišići Ježići	9.5.2016.	Šuma na Vinici	upoznavanje biljnog i životinjskog svijeta, upoznavanje s temeljnim izviđačkim aktivnostima i pojmovima
Mišići Ježići	17.5.2016.	Virovitica Višnjica	posjet Gradskom muzeju u Virovitici i razgledavanje postave muzeja, upoznavanje sa starim tradicionalnim igrama, razgledavanje seoskog imanja Višnjica, vožnja kočijom
Balončići	23.5.2016.	Jastrebov vrh, Bakovčice	razgledavanje ZOO-a domaćih i divljih životinja, jahanje ponija, ručak i tjelesne aktivnosti na igralištu
Ježići	21.6.2016.	Šoderica	vožnja čamcem, tjelesne aktivnosti, hranjenje labudova

Izlet na Šodericu

Izlet na Jastrebov vrh

Izlet u Viroviticu i na Višnjicu

Izlet u šumu na Vinici

Jesenska svečanost u Virju

5.9. AKCIJSKO ISTRAŽIVANJE U VRTIČKIM SKUPINAMA

Pedagoginja je od ožujka do srpnja provodila akcijsko istraživanje s odgojiteljicama i djecom u vrtićkim skupinama na temu Unaprjeđivanje komunikacije između odgojitelja i djece predškolske dobi u istraživačkim aktivnostima. Sudjelovale su tri vrtićke skupine i pet odgojiteljica. Istraživanje se provodilo u tri faze tijekom kojih je provedeno petnaest istraživačkih aktivnosti s djecom te tri refleksijska sastanka.

Prije početka provođenja istraživanja odgojiteljice su ispunile upitnike iz kojih su se mogli iščitati njihovi stavovi o samorefleksiji i refleksiji te komunikaciji koju provode s djecom. Na uvodnom sastanku definirale smo pravila komunikacije i raspravljale o ciljevima istraživanja, kao i poteškoćama na koje bismo eventualno mogle naići i koje bi dobrobiti moglo istraživanje polučiti.

Nakon svake provedene aktivnosti, odgojiteljica koja ju je provela imala je zadatak izvršiti samorefleksiju (u usmenom obliku/pisanom/bez zadanih elemenata/prema zadanim elementima). Potom je uslijedio refleksijski sastanak na kojem su se pregledali videozapisi svih istraživačkih aktivnosti iz određene faze nakon čega su odgojiteljice iznosile refleksiju na videozapise aktivnosti te pružale konstruktivne kritike i savjete kolegicama što popraviti u sljedećoj fazi istraživanja.

Uvidom u videozapise odgojiteljima je pružena mogućnost analize intervencija u aktivnostima s djecom, ali i razumijevanje djetetove aktivnosti kako bi promišljao o dopunjavanju materijala koji omogućuju kontinuitet započetih aktivnosti. Uloga suvremenog odgojitelja je da potiče dijete na samostalnost, promišljanje aktivnosti i preuzimanje odgovornosti za proces vlastitog učenja u čemu mu kvalitetno dokumentiranje i dekodiranje itekako pomaže.

Na posljednjem sastanku odgojiteljice su ispunile završni upitnik o stavovima i uvjerenjima nakon provedena istraživanja (kako sad doživljavaju dijete i njegove načine stjecanja spoznaja, u čemu su napredovale, koja je odgojiteljica najviše napredovala i u čemu, što misle o ulozi istraživača, kako je tekla komunikacija tijekom refleksijskih sastanaka, kako su zadovoljne svojim sudjelovanjem u istraživanju, koji oblik samorefleksije smatraju najučinkovitijim).

Istraživanje je uvelike pomoglo odgojiteljicama u razvoju komunikacijskih i socijalnih vještina, u usklađivanju njihove implicitne s eksplicitnom pedagogijom kao i u učinkovitijem provođenju istraživačkih aktivnosti s djecom.

U refleksijama na aktivnosti imala su priliku sudjelovati i djeca, sudionici istraživačkih aktivnosti, ali i djeca koja nisu neposredno sudjelovala, već su samo pogledali videozapis aktivnosti. Refleksije je s djecom provodila pedagoginja. Poticala je djecu na samoprocjenu (jer smo se uvjerali da su ona za to sposobna) i na zajedničku procjenu aktivnosti koju su prošli ili samo pogledali na ekranu. Time ih se poticalo na daljnje promišljanje i nadogradnju postojećeg znanja. Ostali smo jako iznenađeni njihovim sposobnostima logičkog zaključivanja, a posebno u situacijama kad su trebali razmisliti i izreći što se moglo drugačije napraviti u pojedinim aktivnostima.

Djeci smo omogućavali da sami gledaju snimljenu dokumentaciju kako bismo ih potaknuli da diskutiraju, poštuju sugovornika, kako bi stekli sposobnost uvažavanja tuđeg mišljenja. Postizanje takve komunikacije omogućava djetetu da provjerava i nadograđuje vlastite stavove i znanja kako bi postigao spremnost da promijeni svoje razmišljanje i prihvati drugo mišljenje ukoliko mu se to učini boljim, razumljivijim, logičnijim, iz bilo kojeg drugog razloga prihvatljivijim. Uočili smo da se u uvjetima omogućavanja uvida u snimljenu aktivnost u koju su djeca bila uključena, odgojitelj sve manje mora uključivati kako bi potaknuo djecu na promišljanja o tome čime su se bavili jer je motivacija takva da su djeca sposobna sama voditi i konstruirati rasprave.

Akcijsko se istraživanje pokazalo kao dobar način profesionalnog razvoja odgojiteljica, stoga će se provoditi i u sljedećoj pedagoškoj godini, ovog puta s jasličkim skupinama.

5.10. IZVJEŠĆA O PROJEKTIMA

5.10.1. „MOJ ODRAZ U OGLEDALU“

Odgojna skupina: Cvjetići

Naziv projekta: Moj odraz u ogledalu

Razdoblje provođenja projekta: veljača - lipanj

Poticaj za projekt:

- dječja zainteresiranost za ogledalo u susjednoj sobi
- međusobno istraživanje lica, promatranje dijelova tijela

Prva faza projekta:

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
<i>veljača</i>	<i>Veliko ogledalo</i>	<i>Rezultati kod djece su veoma pozitivni. Većina djece je odmah pristupila i istraživala što može vidjeti u ogledalu. Promatrali su dijelove svoga tijela, odraz odgojitelja i druge djece u ogledalu te odraz okoline.</i>

Druga faza projekta:

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
<i>travanj</i>	<i>Veliko ogledalo, ručna ogledala, maramice</i>	<i>Poticanje tjelesnog i psihomotoričnog razvoja, životno-praktičnog i spoznajnog razvoja</i>
<i>svibanj</i>	<i>Veliko ogledalo</i>	<i>Interakcija djeteta – djeteta, odgajatelj – djeteta Poticanje govornog razvoja</i>

Promjene u prostorno-materijalnom kontekstu sobe dnevnog boravka potaknute temom projekta: Oprema mirnog kutića velikim ogledalom te kutijom iznenađenja u kojoj se nalaze ručna ogledala.

Uključenost roditelja u projekt:

Nabava velikog ogledala te ručnih ogledala od nekoliko obitelji.

Mišljenje i zaključak o projektu:

Cilj projekta je ostvaren. Djeca su pokazala interes, volju za istraživanjem te sudjelovanjem. Promatrala su svoj odraz, svoje tijelo, odraz odgojitelja, prijatelja te okoline u ogledalu.

Djeca su međusobno komunicirala i veselila se toj aktivnosti, što je naposljetku i bio cilj tog projekta.

5.10.2. „DOMAĆE ŽIVOTINJE“

Skupina: LEPTIRIĆI, 2.JASLIČKA SKUPINA

Naziv projekta: Domaće životinje

Razdoblje provođenja projekta: rujan- lipanj (pedagoška godina 2015./2016.)

Poticaj za projekt:

- Interes djece za životinje
- Bliskost teme djeci

Prva faza projekta:

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
<i>Rujan-prosinac</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Razgovor o domaćim životinjama (prepoznavanje, imenovanje) • Slikovnice za imenovanje domaćih životinja • Video filmovi o domaćim životinjama (prepoznavanje, imenovanje, glasanje) • Pjesmice o domaćim životinjama • Kretanje poput domaćih životinja- oponašanje • Simboličke igre hranjenja životinja 	<ul style="list-style-type: none"> • Veliki interes za životinje • Većina djece zna imenovati životinje, oponašati glasanje i kretanje • Usvojena većina pjesmica o domaćim životinjama

Druga faza projekta:

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
<i>Siječanj-ožujak</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Razne didaktičke igre na temu domaćih životinja (slagarice-2,3 dijela), poklapalice...) • Pjesmice • Slikovnice sa složenijom radnjom od samog imenovanja • Građenje nastambi raznim kockama 	<ul style="list-style-type: none"> • Svladavanje didaktičkih igara • Naučene pjesmice • Veća koncentracija kod čitanja slikovnica, bolje povezivanje i prepričavanje slikovnica

<i>Datum</i>	<i>Posjete u vrtiću i izvan njega</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
11.03.2016.	Posjet gospođe Đundić sa zecom u skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • oduševljenje sve djece

Treća faza projekta:

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
Travanj-lipanj	<ul style="list-style-type: none"> • Video snimke i fotografije domaćih životinja s njihovim mladuncima • Razne didaktičke igre (domaće životinje i mladunci) • Plakat s domaćim životinjama 	<ul style="list-style-type: none"> • Imenovanje i prepoznavanje domaćih životinja i njihovih mladunaca • Uparivanje domaće životinje s mladuncima

Promjene u prostorno-materijalnom kontekstu sobe dnevnog boravka potaknute temom projekta:

- Prostor je obogaćen fotografijama domaćih životinja (plakat)
- Obogaćivanje prostora raznim didaktičkim igrama na temu domaćih životinja (poklapalice, slagalice, umetaljke i sl.)

Uključenost roditelja u projekt:

- Jedna mama je pomagala kod rezanja ljepljenki za izradu didaktičkih igara

Mišljenje i zaključak o projektu:

- Projekt je djeci bio vrlo blizak i zanimljiv. Bilo bi ga dobro proširiti na taj način da se u idućoj pedagoškoj godini stječu spoznaje o drugim vrstama životinja (šumske, morske, divlje) jer djeca za životinje pokazuju jako veliki interes.

5.10.3. „DVORCI I DVORSKI ŽIVOT“

Odgojna skupina: 3.JASLIČKA SKUPINA „ZVJEZDICE“

Naziv projekta: „DVORCI I DVORSKI ŽIVOT“

Razdoblje provođenja projekta: STUDENI 2015.-LIPANJ 2016.

Poticaj za projekt: Ideja za projekt se rodila jednog dana kada je dječak Mark nakon popodnevnog odmora u kutiću građenja i konstruiranja od kockica izgradio građevinu kojom se odmah pohvalio jednoj od odgojiteljica „Teta, teta, gle!“ Na upit što je izgradio, odgovorio je „To je dvorac!“ Razgovor je čula i priključila mu se djevojčica Lea i izjavila da u dvorcu žive kralj i kraljica. Igra u kutiću građenja i konstruiranja se nastavila, no ne dugo jer su djeca otišla kući. Mark je svoju građevinu pokazao tati kad je došao po njega, objasnio mu da je to dvorac te u dogovoru s odgojiteljem građevinu stavio na policu kako bi sutra nastavio graditi. Lea je mami kad je došla po nju rekla: „Mama, ja hoću biti kraljica“. Mark je idući dan odmah nastavio nadogradnju dvorca, a Lea je donijela slikovnicu „Barbie i kristalni dvorac“ koju smo započeli čitati. Nakon čitanja slikovnice razgovarali smo o dvorcu iz slikovnice (Jakov: „Dvorac je veeliki“) i kruni koju Barbie ima na glavi jer je kraljica. Kruna im se svidjela i oni su željeli imati krunu. Alisa je izjavila da je vidjela kraljicu i kralja na festivalu s mamom i tatom.

Prva faza projekta: POČETNI RAZGOVOR DJECE O DVORCIMA

-od čega je izgrađen dvorac, kako dvorac izgleda iznutra

-prehrana u dvorcu

-tko živi u dvorcu

-glazba u dvorcu

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
<i>STUDENI</i>	<i>Slikovni materijali dvoraca/ LCD</i>	<i>Stekli su iskustvo i spoznaju o</i>

	<p>Renesansna glazba Simbolička igra "U dvorcu" Simbolička igra "Kuhari u dvorcu" Likovna aktivnost: lijepljenje „šiljovine“ na predložak dvorca Slikovnica : "Barbie i kristalni dvorac" Slikovnica: "Pepeljuga"</p> <p>Građenje dvoraca plastičnim i drvenim kockama te kockama od spužve.</p>	<p>predmetnoj, prirodnoj i društvenoj sredini. -proširili znanje o izgledu dvoraca, prehrani u dvorcu, glazbi koja se sluša u dvorcima -razvijali maštu, kreativno izražavanje i govor</p>
--	--	--

Druga faza projekta: FOKUSIRANJE INTERESA DJECE NA DVORAC KAO GRAĐEVINU

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
<i>STUDENI (projektni petak)</i>	<p>Bojanje tuljaca od kartona za izradu dvoraca Izrada dvoraca od kartonskih kutija Slikokartice dvorci Slagalica „dvorac“</p>	<p>Stekli su iskustvo i spoznaju o predmetnoj, prirodnoj i društvenoj sredini.</p>
<i>PROSINAC (projektni petak)</i>	<p>Likovna aktivnost-grupni rad: bojanje predloška dvorca pastelom Dokumentarni film „Dvorci u Hrvatskoj“</p>	<p>Upoznali su se s kulturnom baštinom, „dvorcima u Hrvatskoj“ kroz dokumentarni film.</p>
<i>SIJEČANJ</i>	<p>Likovna aktivnost-lijepljenje komadića kolaž papira na predložak „dvorac“ Slagalica „dvorac“ od gotovih elemenata Simbolička igra "život u dvorcu" Uređivanje unutrašnjosti dvorca od kartonske kutije.</p>	<p>Razvili su osjetljivost za oblikovanje u prostoru i pozitivne stavove i odnose prema okolini.</p>
<i>VELJAČA</i>	<p>Igra u dvorcu od kartonske kutije plastičnim namještajem i lutkicama. Igra plastičnim elementima za izradu ljudi i životinja (kraljevi, kraljice, prinčevi, princeze, konji). Izrada dvoraca i kula od plastičnih kocaka Igra velikim kockama u centru za građenje-izrada dvoraca.</p>	<p>Stekli su iskustvo i spoznaju o predmetnoj, prirodnoj i društvenoj sredini.</p>
<i>SVIBANJ</i>	<p>Slikovnice: "Mali vitez", „Vitezovi i utvrde“ Predstava: "Princeza i žabac" Likovna aktivnost: izrada dvorca od gipsa (izlijevanje u kalup)</p>	<p>Stekli su iskustvo i spoznaju o predmetnoj, prirodnoj i društvenoj sredini. Razvili osjetljivost za oblikovanje prostora.</p>

	<i>Likovna aktivnost:bojanje dvorca od gipsa temperom</i>	
--	---	--

Treća faza projekta: ODLAZAK NA PREDSTAVU

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
<i>16.05.2016.</i>	<i>Predstava u Domu mladih „Princeza i žabac“</i>	<i>Razvili su sposobnost doživljavanja i razumijevanja literarnih i scenskih djela.</i>

Promjene u prostorno-materijalnom kontekstu sobe dnevnog boravka potaknute temom projekta:

U centar za građenje smjestili smo dvorce koje smo izradili od kartonskih kutija kojima su se djeca često igrala.

Uključenost roditelja u projekt:

Roditelji su sudjelovali u prikupljanju pedagoški neoblikovanog materijala i slikovnih materijala.

Mišljenje i zaključak o projektu:

Čitanjem slikovnica potaknuta je dječja mašta pa su ona samoinicijativno izmišljala i interpretirala svoje priče. Često su samoinicijativno od pedagoški neoblikovanog materijala i različitih drvenih kocaka izrađivala dvorce i igrala se. Djeca su se lijepo i raznoliko likovno izražavala, a posebno su bila motivirana prilikom izrade dvorca od gipsa. Pokazala su visok stupanj motivacije i aktivnog sudjelovanja u svim aktivnostima.

5.10.4. „ZDRAV VRTIĆ“

Odgojna skupina: „BALONČIĆI“

Naziv projekta: ZDRAV VRTIĆ-zdrava prehrana

Razdoblje provođenja projekta: 01.09.2015.-01.05.2016.

Poticaj za projekt:

Suradnja s GIMNAZIJOM “FRAN GALOVIĆ“

Prva faza projekta:

Vrijeme	Poticaji/aktivnosti teme/sadržaji	Rezultati kod djece / u skupini
14.10.2015.	VJEŽBE U GIMNAZIJI	<ul style="list-style-type: none"> - razvoj pozitivnog stava prema tjelesnom vježbanju - upoznavanje raznih sprava za vježbanje

Datum	Posjete u vrtiću i izvan njega	Rezultati kod djece / u skupini
14.10.2015.	POSJET GIMNAZIJI „FRAN GALOVIĆ“	<ul style="list-style-type: none"> - izgradnja prijateljskih odnosa sa starijom djecom

Druga faza projekta:

Vrijeme	Poticaji/aktivnosti teme/sadržaji	Rezultati kod djece / u skupini
18.12.2015.	PEČENJE BOŽIĆNIH KOLAČA	<ul style="list-style-type: none"> - upoznavanje postupka izrade kolača - saznanje o zdravim sastojcima za izradu kolača (smeđi šećer)
19.10.2015.	IZRADA VOĆNE SALATE	<ul style="list-style-type: none"> - razvoj samostalnosti u životno-praktičnim aktivnostima (rezanje nožem) - razvoj fine motorike - spoznaja o tome što se sve od voća može napraviti, a zdravo je za organizam

Datum	Posjete u vrtiću i izvan njega	Rezultati kod djece / u skupini
18.12.2015.	POSJET MAME FLEGARIĆ	<ul style="list-style-type: none"> - razvoj pozitivne i vesele atmosfere u skupini

Treća faza projekta:

Vrijeme	Poticaji/aktivnosti teme/sadržaji	Rezultati kod djece / u skupini
19.02.2016.	IZRADA PLAKATA: “FINI, FINI VITAMINI“	<ul style="list-style-type: none"> - spoznaja o tome što su vitamini - sposobnost sortiranja zdravih i

		<i>nezdravih namirnica</i> - <i>razlikovanje voća i povrća</i>
--	--	---

<i>Datum</i>	<i>Posjete u vrtiću i izvan njega</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
26.04.2016.	<i>PLESNI PAR IZ PLESNOG STUDIJA "RITAM"</i>	- <i>razvoj sposobnosti doživljavanja glazbe i izražavanja pokretom u smislu pozitivnog djelovanja na zdravlje organizma djece</i>
29.04.2016.	<i>POSJET VODITELJICE ZUMBE IVANE</i>	- <i>razvoj pokretljivosti i spretnosti pri kretanju</i>

Promjene u prostorno-materijalnom kontekstu sobe dnevnog boravka potaknute temom projekta:

Izrada plakata "Fini, fini vitamini" u istraživačkom centru, oformljivanje centra liječnika, nadopuna istraživačkog centra (čajevi, taktilni stol s prirodnim materijalima).

Uključenost roditelja u projekt:

Posjet mame Flegarić.

Doniranje i nabava materijala za centar liječnika (sakupljalačke aktivnosti).

Mišljenje i zaključak o projektu:

Ovim projektom pokušali smo razviti svijest kod djece, ali i njihovih roditelja kako se zdravije i kvalitetnije hraniti i živjeti. U tome smo i uspjeli jer su se roditelji svakodnevno interesirali o tome što jedemo. Upoznali smo djecu s utjecajem hrane na zdravlje te ih potaknuli na odgovorniji odnos prema sebi i svom tijelu, odnosno zdravlju od najranije dobi.

5.10.5. „ŽIVOTINJE“

Odgojna skupina: Mišići (djeca od 4 do 5 godina)

Naziv projekta: Životinje

Razdoblje provođenja projekta: Rujan 2015. – Lipanj 2016.

Poticaj za projekt:

Ideja za projekt je nastala prilikom posjete Zoološkom vrtu grada Zagreba. Djeca su pokazala velik interes za životinje i zanimalo ih je kakve sve vrste životinja postoje i čime se hrane. Nakon posjete primijetili smo da djeca veći dio slobodnog vremena provode u simboličkoj igri životinja.

Prva faza projekta: Šumske životinje

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
17.09.2015.	-razgovor o životinjama koje žive u šumi, proučavanje slikovnica i enciklopedija, pjesmica „U šumici zeko“	-najveći interes djece izazvala je enciklopedija o životinjama -naučili su osnovnu klasifikaciju životinja
23.11.2015.	-fotografije i film o ježu, audio priča „Ježeva kućica“, crtanje ježa, pokretna igra „Boc-boc“	-djeca usvajaju priču „Ježeva kućica“ i spontano izvode dramatizaciju -Z.P. može sama prepričati cijelu priču

<i>Datum</i>	<i>Posjete u vrtiću i izvan njega</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
24.11.2015.	Dramska predstava „Ježeva kućica“ u izvedbi Bjelovarskog kazališta	-predstava je potakla simboličku igru ježeve kućice i igru štapnim lutkama
23.03.2016.	Posjet djelatnica Hrvatskih šuma (educiranje o važnosti šuma, upoznavanje biljnog i životinjskog svijeta)	-djeca su spoznala važnost šuma i postavljala mnogobrojna pitanja, posebno ih je zainteresiralo zanimanje šumar i sprječavanje šumskih požara
09.05.2016.	Izlet u šumu (šetnja šumom, upoznavanje s temeljnim izviđačkim aktivnostima i pojmovima)	-izlet je potaknuo velik interes djece, najviše ih je zanimalo šator i logorska vatra -F.B., D.L., R.A., T.P. žele biti izviđači i napraviti šator za vrtić

Druga faza projekta: Domaće životinje

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
13.10.2016.	-proučavanje slikovnica i enciklopedija o domaćim životinjama, slagalice i umetaljke, razgovor o tome što je prije nastalo, kokoš ili jaje, fotografije pijetla, crtanje pijetla	-u razgovoru zaključujemo da većina djece ne razlikuje domaće od divljih životinja -Z.M., F.B., D.L. raspravljaju što je nastalo prije, koka ili jaje i dolaze do zaključka da se jaje moralo pojaviti prije koke
09.11.2016.	-pisanje zajedničke priče o životinjama	-djeca zajednički pišu priču o dva psa; posebno se ističu L.Š. i B.L. koje na vrlo slikovit način opisuju događaje u priči

<i>Datum</i>	<i>Posjete u vrtiću i izvan njega</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
11.03.2016.	Posjet mame Petre Žuljić (zec Lupko, proćavanje načina života kućnog zeca, slikovnice i enciklopedije, izrada plakata)	-sva djeca u skupini pokazuju velik interes za zeca i njegov način života, postavljaju mnoga pitanja -aktivnost je potakla djecu na razgovor o vlastitim kućnim ljubimcima

Treća faza projekta: Egzotične životinje

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
02.03.2016.	-razgovor o egzotičnim životinjama i zemljama u kojima žive	-djeca pokazuju velik interes za neobične životinje koje žive u dalekim zemljama
07.03.2016.	-igračka kiwi, film o egzotičnoj ptici kiwi, fotografije Novog Zelanda, crtanje kivijsa	-F.B. je donio igračku egzotične ptice kiwi -djeca s puno detalja crtaju pticu i smišljaju načine kako bi joj pomogli letjeti -aktivnosti se pridružuje T.P. iz starije skupine i L.Š. iz mlađe skupine

Četvrta faza projekta: Livadne životinje

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
15.04.2016.	-film „Od gusjenice do leptira“, priča „Jako gladna gusjenica“, pjesmice „Leptiriću šareniću“, „Od cvijeta do cvijeta“, labirint od pčele do cvijeta	-najveći interes je potaknuo film o gusjenici i leptiru Z.M., L.Š., B.L. objašnjavaju djeci kako gusjenica postaje leptir -djeca su s lakoćom savladala pjesmicu „Od cvijeta do cvijeta“ i

		<i>često je ponavljaju</i>
04.05.2016.	-razgovor o pčelama, crtanje pčele	-upoznavanje sa pčelom i njenim osnovnim karakteristikama

<i>Datum</i>	<i>Posjete u vrtiću i izvan njega</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
28.06.2016.	Posjet tate Tomislava Mađerića (pčelar, proučavanje života pčela, košnice, saće, zaštitno odijelo)	-djeca su spoznala važnost pčela u eko sustavu, kako se uzgajaju i kako nastaje med -najviše interesa izazvalo je zaštitno odijelo koje je većina djece isprobala

Peta faza projekta: Vodene životinje

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
21.06.2016.	-pročavanje kornjače, načina života i prehrane, izrada oklopa od školjki	-sva djeca iz skupine pokazuju velik interes za kornjaču -naučili su prehrambene navike kornjače, kako se mijenja voda, što je akvarij

Promjene u prostorno-materijalnom kontekstu sobe dnevnog boravka potaknute temom projekta:

Obogaćivanje materijalnog konteksta sobe novim slikovnicama, slagalicama, plakatima, radnim listićima, fotografijama, crtežima djece.

Uključenost roditelja u projekt:

Organizacija izleta u šumi i donošenje zeca u skupinu.

Mišljenje i zaključak o projektu:

Projekt je pobudio velik interes djece te su naučili osnovnu klasifikaciju životinjskih vrsta, upoznali razlike između domaćih i divljih životinja i njihov način života. Najviše su ih zainteresirale životinje koje su imali prilike upoznati u neposrednom iskustvu (zec, kornjača, pčele). Potrebno je produbiti dječja iskustva nastavkom projektnih aktivnosti i u sljedećoj pedagoškoj godini.

5.10.6. „VATROGASCI“

Odgojna skupina: Ježići – djeca od 4-7 godine

Naziv projekta: Vatrogasci

Razdoblje provođenja projekta: Rujan – lipanj

Poticaj za projekt:

Fotografije u boji vatrogasaca, vatrogasne opreme, Sv. Florijana, medalje s vatrogasnih natjecanja, vatrogasne oznake, vatrogasna oprema: vatrogasno interventno te radno odijelo, vatrogasne čizme, opasač, kaciga, rukavica, PVC vatrogasna vozila

Prva faza projekta:

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
14.09.2015.	<i>Višeslojna slagarica Vatrogasci, razgovor o vatrogascima (tko su, što je to požar, kako se gasi, koja je uloga vatrogasca, što oni rade) Izgradnja vatrogasne postaje od kockica, simbolička igra Vatrogasci Likovni izraz: Vatrogasci</i>	<i>U razgovoru se najviše ističu: J. V., N. B., T. P. i G. T. Iznenadila nas je razina dječjeg znanja o toj temi te interes prema planiranom projektu</i>

<i>Datum</i>	<i>Posjete u vrtiću i izvan njega</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
28.10.2015.	<i>Posjet vatrogasca, policajke i osobe s posebnim potrebama – predstavljanje zanimanja i upoznavanje s vatrogasnom opremom (interventno odijelo, kaciga, čizme, svjetiljka, radio stanica)</i>	<i>Djeca su najviše interesa pokazala za odijelo vatrogasca te su isprobavali kacigu, svjetiljku, radio stanicu)</i>

Druga faza projekta:

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
26.02.2016.	<i>Vatrogasni kamion – igračka (simbolička igra vozilom) Likovni izraz – vatrogasni kamion Dokumentarni filmovi – DVD Rijeka, Od poziva do gašenja požara; Igra u dvorištu vatrogasnim vozilom – zvuk puštanja vatrogasne sirene, prskanje vodom</i>	<i>L.Š., N.B., T.P., M.H., i V.M. postavljaju puno pitanja. U simboličkoj igri smo podijelili uloge i odredili tko će zvati, a tko gasiti požar i tko će spašavati unesrećene te to sve zajedno snimili, a kasnije i pogledali. Djeca su bila oduševljena videima koje smo pogledali, te smo dogovorili daljnju igru i snimanje</i>
04.03.2016.	<i>Fotografije u boji (vatrogasna oprema, požar, kanader, Sv. Florijan, vatrogasna natjecanja. Animirani filmovi: Vatrogasac Sam, Ledić postaje junak</i>	<i>Iz skupine Mišića sudjeluju R.A., F.B., T.P.</i>

Treća faza projekta:

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
08.04.2016.	<i>Likovni izraz Vatrogasac – flomaster Dokumentarni film – vatrogasna vježba</i>	<i>M.B. ne želi sudjelovati u likovnom izrazu</i>

<i>Datum</i>	<i>Posjete u vrtiću i izvan njega</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
08.04.2016.	<i>Posjet profesionalnog vatrogasca gospodina Mesareka (Leinog tate) Vrtiću – upoznavanje djece sa zanimanjem vatrogasca, upoznavanje vatrogasne opreme, odjeća i obuća vatrogasca. Likovni prikaz kroz slike vozila kojim se koriste vatrogasci u radu</i>	<i>U posjeti se priključio F.B. iz skupine Mišići te su djeca aktivno sudjelovala i uključivala se u razgovor s vatrogascem i postavljala mu mnogobrojna pitanja: M. H.: Zašto imate trube i sirene? N. B.: Da li su vam bitne stotinke u gašenju požara? G. M.: Što ako potrošite svu vodu?</i>
15.04. 2016.	<i>Brojalica vatra; igra s pjevanjem Bim-bom Isprobavanje interventnog odijela, kacige, opasača i rukavice Likovni izraz: Vatrogasna oprema Radni listovi na temu vatrogasci (križaljke, bojanke) Fotografije vatrogasnih vozila diljem svijeta – uoči razliku Dokumentarni film – pokazna vatrogasna vježba</i>	<i>Ponavljanjem smo utvrdili stečene spoznaje, s lakoćom su usvojili tekst brojalice, a igre s pjevanjem su se sami prisjetili jer su je učili prošle godine. N.K. izjavio je da je jako vruće u odijelu. Iz skupine Mišići priključili se T.P., D.L., R.A. u gledanju dokumentarnog filma N.B. samostalno je riješio križaljku dok je G.R., E.S., T.P., bila potrebna pomoć oko rješavanja križaljke</i>

Četvrta faza projekta:

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
29.04.2016.	Razgovor; čemu služi koja oprema, gađanje u metu - rušenje mete (prskanje vodom kroz cijev) Vatrogasne bojanke	Djeca rado sudjeluju u gađanju mete mlazom vode te žele isprobati po nekoliko puta i svi rado sudjeluju u bojanju vatrogasnih bojanke.
04.05.2016.	Sveti Florijan – zaštitnik vatrogasaca Fotografije u boji Sv. Florijan Likovna aktivnost flomasterima – Sv. Florijan, Vatrogasna oprema, Vatrogasci na intervenciji. Časopis vatrogasni vjesnik Pokus sa svijećom i staklenkom	N.K. zna jedini tko je Sv. Florijan te je izjavio da on čuva vatrogasce kad idu spašavati životinje i gasiti požar, te da ima prijatelja koji je vatrogasac, ali ima tek 10 godina pa sudjeluje samo u natjecanjima te da će i on jednom biti vatrogasac. G.Z. znao je da će se svijeća ugasiti jer nema zraka i prije završetka pokusa

<i>Datum</i>	<i>Posjete u vrtiću i izvan njega</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
29.04.2016.	Posjet gospodina Željka Cvrtila i Gorana Mesareka iz JVP- KC s vatrogasnim tehničkim vozilom našem vrtiću – razgledavanje vozila i vatrogasne opreme (cijevi, mlaznica, sjekira, pila, lopata, boca s kisikom, razdjelnica itd.)	M.B., najviše su dojmile pile i sjekire. Djeca su znala imenovati svu vatrogasnu opremu osim razdjelnice i mlaznice.

Peta faza projekta:

<i>Vrijeme</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
31.05.2016.	Upoznavanje s voditeljicom mladeži Danijelom te podjela pristupnica za pristup dobrovoljnom vatrogasnom društvu koprivnica	Desetak djece izrazilo je želju za upis u DVD te smo uzeli pristupnice koje ćemo podijeliti roditeljima
	Gađanje mete brentačom	
	Izrada slikovnice na temu „Spiderman Vatrogasac“ – Tomislav P.	

<i>Datum</i>	<i>Posjete u vrtiću i izvan njega</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
31.05.2016.	Posjet JVP-i Grada Koprivnice (razgledavanje uz pratnju Ž. Cvrtila prostora gdje rade, garderobe, operativnog centra, garaže s voznim parkom) Ulazak u vatrogasno vozilo i gledanje iznutra Podjela bojanke Vatrogasac	T.P. znao je odgovore na sva postavljena pitanja dok ostala djeca aktivno sudjeluju i postavljaju pitanja.
27.06.2016.	Posjet JVP-i Koprivnice te ponovno razgledavanje i isprobavanje	Djeca su bila uzbuđena te se nitko nije plašio visine.

	<i>vatrogasnih ljestvi (dizanje djece), istraživanje boce sa zrakom</i>	
--	---	--

Uključenost roditelja u projekt:

Vatrogasac G.M. u posjetu Vrtiću

Mišljenje i zaključak o projektu:

Djeca su bila izuzetno zainteresirana za projekt i puno toga su naučila što će im koristiti u budućem životu ako se nađu u situaciji da se dogodi požar. Najviše im se svidjelo prskanje cjevinom i brentačom i rušenje mete. Veliki broj djece izrazio je želju da žele postati vatrogasci te su ih veselile posjete u vrtiću i izvan njega.

5.11. IZVJEŠĆA O KRAĆIM PROGRAMIMA

5.11.1. KRAĆI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

Broj skupina: 3

Broj djece u svim skupinama: 33

Odgojiteljice: Ivana Koščak / Ivana Strelec / Maja Pintar

Udžbenik za rad: Cookie and Friends, First Friends 1

Razdoblje provođenja kraćeg programa: Listopad 2015. – Lipanj 2016.

<i>Razdoblje</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
<i>Listopad 2015.</i>	<i>-usvajanje pojmova koji se koriste pri upoznavanju i predstavljanju, upoznavanje s likovima iz udžbenika, igra „What's my name“, pjesmice „Hello“, „ Bye-Bye“, „ Make a Circle“, dogovaranje zajedničkih pravila, radni listići</i>	<i>-većina djece se prvi puta susreće s engleskim jezikom, pokazuju velik interes za učenje i postavljaju mnogobrojna pitanja -poseban interes za engleski primjećen je kod dječaka F.B. dok dječak M.N. odbija sudjelovati</i>
<i>Studeni 2015.</i>	<i>-usvajanje pojmova o sebi, kućnim ljubimcima, članovima obitelji, prijateljima, igre pogađanja „Who Am I“, „Doggy Doggy“, „Duck, Duck, Goose“, „Halloween“</i>	<i>-aktivnosti vezane uz Halloween su potakle velik interes djece pa pojmove ponavljamo cijeli mjesec -posebno su zainteresirani za pjesmice o bundevi i vješticama -kod dječaka M.N. vidljiv je napredak u sudjelovanju</i>
<i>Prosinac 2015.</i>	<i>-godišnja doba, blagdani (Sveti Nikola, Božić, Nova Godina, Djed Božićnjak), pjesmice „Jingle Bells“, „Santa Clause“, „We wish you a Merry Christmas“, izrada božićnih ukrasa i čestitki</i>	<i>-božićne aktivnosti su potakle velik interes djece za izradu prigodnih ukrasa i čestitki -najviše ih zanimaju pojmovi „Merry Christmas“ i „Santa Clause“</i>
<i>Siječanj 2016.</i>	<i>-usvajanje i imenovanje dijelova tijela, izražavanje osjećaja (tužan, sretan, ljut, uplašen), prepoznavanje i imenovanje boja, pjesmice „Head, Shoulders, Knees And Toes“, „Tommy Thum“, „If You Are Happy“, „Hokey Pokey“, „Orange And Green“</i>	<i>-najviše interesa izazvalo je učenje pojmova vezanih uz izražavanje osjećaja -L.Š. i T.J. izrazima lica oponašaju usvojene pojmove -velik interes djeca pokazuju i za pjesmicu „Head, Shoulders, Knees and Toes“ koju često ponavljamo</i>
<i>Veljača 2016.</i>	<i>-usvajanje brojeva, veličina, geometrijskih tijela, padalina, pjesmice „Ten Green Bottles“, „Rain Rain Go Away“, „Ten Little Fingers“</i>	<i>-učimo brojeve do 10 koje sva djeca iz skupine izrazito dobro usvajaju pa samoinicijativno traže da naučimo brojati i do 20</i>
<i>Ožujak 2016.</i>	<i>-usvajanje i imenovanje različitih vrsta životinja, Uskrs i uskrsne aktivnosti, pjesmice „Five Little Monkeys“, „Itsy Bitsy Spider“, „Bingo“, Baa Baa Black Sheep“, „The Way The Bunny Hops“</i>	<i>-pjesmica „Five Little Monkeys“ je izazvala velik interes kod sve djece iz skupine pa učimo nekoliko različitih verzija koje ponavljamo svaki sat -F.B, R.A., T.P. pokazuju velik interes za učenje životinja i potiču ostalu djecu iz skupine na igru oponašanja</i>
<i>Travanj 2016.</i>	<i>-usvajanje dana u tjednu, doba dana, rođendani, pokretne igre „My Birthday“, „Day –Night“, pjesmice „Days Of The Week“, „Today Is Sunday“, „Day-O“</i>	<i>-djeca imaju poteškoća kod učenja dana u tjednu i doba dana jer te pojmove nisu savladali na hrvatskom jeziku pa često ponavljamo uz prigodne pjesmice i pokretne igre</i>
<i>Svibanj 2016.</i>	<i>-odjevni predmeti, različite vrste igračaka, radni listići, pjesmica „Put On Your Shoes“, „Don't Put Your</i>	<i>-djeca pokazuju velik interes za pjesmicu „Put On Your Shoes“ -F.B. i M.H. smišljaju igru o</i>

	<i>Trouses On Your Head“, The Toy Song“</i>	<i>papučama i povezuju odjevne predmete s učenjem boja</i>
<i>Lipanj 2016.</i>	<i>-ponavljanje pojmova i pjesmica usvojenih tijekom pedagoške godine, priprema za završnu svečanost</i>	<i>-djeca su u potpunosti usvojila planirani program</i>

Mišljenje i zaključak o kraćem programu, razmišljanja za sljedeću pedagošku godinu:

Djeca su izvrsno prihvatila program učenja engleskog jezika i s velikim interesom su sudjelovala u planiranim aktivnostima. Posebno su zainteresirana za aktivnosti vezane uz svakodnevni život u vrtiću pa se engleski jezik dosta koristio i izvan provođenja programa. Kod pojedine djece primjećujemo izrazitu nadarenost za učenje jezika što je potrebno poticati i u nadolazećoj pedagoškoj godini.

5.11.2. KRAĆI PROGRAM RITMIKE I PLESA

Cilj Programa ritmike i plesa je približavanje plesne umjetnosti djeci kroz umjetnički doživljaj i izražavanje, stjecanje osnovnih znanja i vještina u plesu, otkrivanje i razvijanje plesne nadarenosti, poticanje stvaralaštva i poticanje na međusobno uvažavanje i suradnju. Ove godine u program je bilo uključeno 12-ero djece. Plesni izričaj ima znatan utjecaj na razvoj brojnih sposobnosti kod djece: osjećaja za ritam, osjećaja za pokret, ljepotu izvođenja pokreta, sposobnost vizualizacije vlastitog položaja u skupini. Ples je umjetnički odgojno-obrazovni proces koji objedinjuje tjelesne, emocionalne i intelektualne sposobnosti djece, razvija stvaralačku ličnost s naglašenim sposobnostima izražavanja pokretom.

Poticanjem stvaralaštva kroz improvizaciju u pokretu i plesu uvijek na nov, svakom djetetu svojstven način, ples obogaćuje osobnost djece i razvija njihov umjetnički senzibilitet za stvaranje vlastitih koreografskih zamisli i plesnih ostvarenja.

Kraći program: RITMIKA I PLES

Broj djece u skupini: __12__ djevojčice __12__, dječaci __-__

Odgajateljica: Sara Međimorec

Udžbenik za rad: Vladimir Findak, Metodika tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju; Ana Maletić, Pokret i ples: teorija, praksa i metodikasuvremene umjetnosti pokreta

Razdoblje provođenja kraćeg programa: listopad 2015. – lipanj 2016.

<i>Razdoblje</i>	<i>Poticaji/aktivnosti/teme/sadržaji</i>	<i>Rezultati kod djece / u skupini</i>
LISTOPAD	-formacija kruga - usvajanje osnovnih organizacijskih oblika kretanja u prostoru – kolona, vrsta	Kontinuiranim ponavljanjima, djeca usvajaju osnovne individualne oblike kretanja. Rado ih koriste u raznim igrama.
STUDENI – PROSINAC	- usvajanje složenijih oblika kretanja – hod u paru u koloni, hod u koloni formirajući krug	Usvajanje individualnih i grupnih oblika kretanja kod djece izaziva osjećaj zadovoljstva. Svaki sat započinje i završava formacijom kruga što kod djece potiče osjećaj sigurnosti i stalnosti.
SIJEČANJ – OŽUJAK	- svijest o svom tijelu u pokretu - spoznaja prostora kao čimbenika pokreta i plesa	Osmišljavajući razne igre, potičem kod djece spoznaju o vlastitom tijelu te kretanju kroz prostor. Djeca prihvaćaju ove vrste aktivnosti koje ih potiču na kretanje i imaginaciju.
TRAVANJ – SVIBANJ	- ritam kroz pokret uz promjenu tempa i dinamike - korišteni materijali – zvečke, udaraljke, def, pomponi	Djecu najviše vesele aktivnosti koje uključuju razne materijalne poticaje u obliku glazbenih instrumenata. Poticala sam ih na sastavljanje zajedničkih i individualnih ritmova te samostalno stvaranje glazbe i pokreta
LIPANJ	- priprema koreografija	Priprema za završnu pripredu uključivala je upravo djecu te su oni samostalno birali pjesme i pokrete kojima smo oformili koreografije.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Suradnja s roditeljima započinje trenutkom njihova ulaska u prostor Vrtića kako bi se raspitali o mogućem upisu svog djeteta. U veljači su prikupljane zamolbe roditelja za upis djeteta u Dječji vrtić Igra, a u ožujku su provedeni inicijalni razgovori s roditeljima i djecom koja su prema Pravilniku o upisima stekla pravo na upis u naš Vrtić. Tom su prilikom roditelji popunjavali opširni upitnik o djetetovim karakteristikama i specifičnim potrebama. Ugovore su potpisali 1. travnja 2016. Roditeljski sastanak s roditeljima novoupisane djece održan je sredinom svibnja, a roditelji su upoznati s principom rada Vrtića kao i s razdobljem prilagodbe. Drugi korak u uspostavljanju suradnje je boravak s djecom u skupini tijekom perioda prilagodbe.

Ipak postavljamo si viši konačni cilj, odnosno želimo razviti partnersku suradnju u duhu jačanja roditeljske kompetencije i razvoja svijesti o potrebama, interesima, pravima i

odgovornostima djeteta i svih odraslih koji su u interakciji s njim te suodgovornosti u odgajanju, rastu i razvoju djeteta.

Kurikulum suvremenog predškolskog odgoja i obrazovanja podrazumijeva aktivno sudjelovanje roditelja u životu i radu vrtića. U dječjem vrtiću roditelj ima pravo:

- biti informiran o organizaciji, metodologiji i konceptu rada te programima Vrtića
- znati kako njegovo dijete zadovoljava svoja prava, potrebe i interese u Vrtiću
- dobiti stručnu podršku i osnaživanje kako bi bio odgovoran i zadovoljan roditelj
- pratiti razvoj i napredovanje djeteta u suradnji s odgojiteljima i stručnim suradnicima Vrtića
- biti educiran o odgojnim i zaštitnim mjerama i postupcima
- tražiti stručnu pomoć koju može dobiti u ustanovi (odgojitelj, stručni tim Vrtića)
- boraviti s djetetom u Vrtiću u periodu prilagodbe i uključivati se u ostale segmente odgojno-obrazovnog rada, u dogovoru s odgojiteljima i stručnim timom
- sudjelovati u procjeni kvalitete rada Vrtića (ankete)

Donošenje zajedničkih pravila ponašanja i djelovanja (usuglašavanje stavova i načina djelovanja u odnosu na djecu i roditelje) odgojitelja čine temelj suradnje s roditeljima. Ove smo pedagoške godine utvrdili da na tome u budućnosti trebamo pojačano raditi. Navedena ponašanja i djelovanja trebaju postati svakodnevna „rutina“ i sastavnica osobnog djelovanja odgojitelja. Oni trebaju biti profesionalci koji s puno empatije za strahove i pitanja roditelja koja im povjeravaju pronalaze vrijeme i način komunikacije kako bi zadovoljili njihovu potrebu za kontaktom.

Dogovorena pravila suradnje s roditeljima trebaju biti zajednička i provodljiva. To ne znači da ih ne možemo dopunjavati ili mijenjati ukoliko se pokažu neučinkovitima, no važno je da se promjene dogovaraju timski.

Neki od trenutaka u komunikaciji koji mogu biti „problematični“ za daljnji razvoj suradničkih odnosa odgojitelj – roditelj (i šire ...) su načini razmjene informacija odgojitelja prema odgojitelju kao i načina prenošenja važnijih informacija prema roditelju. Govorimo prvenstveno o dnevnim događanjima vezanim za djetetov boravak i ono što drže značajnim naglasiti (kako, na koji način i koliko dugo) kao i koracima koje trebamo poduzimati kako dnevna komunikacija odgojitelj – roditelj ne bi ugrozila ostalu djecu u procesu. Ono što se nikako ne bi smjelo događati je da odgojitelji ne prenesu neke važnije informacije o djetetu međusobno pa da odgojitelj koji predaje djecu ne raspolaže potrebnim podacima što kod roditelja s pravom izazove nelagodu. Također, nije dobro niti da se prijenos prema roditelju

događa na vratima duže od 2 do 3 minute s obzirom na to da tada nemamo uvid u ono što ostala djeca rade.

Stoga smo se ove pedagoške godine posebno trudili međusobno si prenositi informacije koje nam roditelji daju o djeci i njihovoj obitelji kako bi matični odgojitelj u skupini uvijek bio upoznat sa situacijom. U tu smo svrhu uveli bilježnicu u koju se zapisuju sve obavijesti pa odgojitelj može na jednome mjestu pročitati i obavijesti od prije nekoliko dana. Također, u tu bilježnicu zapisujemo i važne podatke o djetetovu boravku u Vrtiću kako bi odgojitelj koji dijete predaje roditelju mogao mu te informacije i prenijeti.

6.1. OBLICI SURADNJE S RODITELJIMA

U ovoj pedagoškoj godini provodili smo sljedeće oblike suradnje:

- individualan i kompleksan pristup kod prijema novog djeteta:

- konzultacije sa zainteresiranim roditeljima tijekom pedagoške godine, inicijalni razgovori u veljači, upitnik o psihofizičkom statusu djeteta, informacije o pravima i obvezama roditelja i Vrtića pri potpisivanju Ugovora 1. travnja 2016., roditeljski sastanak za roditelje novoupisane djece u svibnju, prijenos informacija matičnim odgojiteljima i zajedničko osiguravanje primarnih uvjeta za proces prilagodbe djeteta i njegovih roditelja tijekom kolovoza i početkom rujna

- svakodnevno informiranje roditelja:

- neposredno kraće verbalno informiranje o boravku djeteta u Vrtiću, posredno preko kutića za roditelje (obavijesti, preporuka literature, članci), panoa dječjih radova, edukativnih plakata i letaka, internetskom stranicom vrtića (obavijesti, jelovnici, članci, prikazi dječjih aktivnosti)

- roditeljski sastanci u skupini – informativnog, radioničkog i komunikacijskog tipa

Odgojiteljice svih jasličkih skupina održale su dva roditeljska sastanka tijekom pedagoške godine, u listopadu i veljači.

Cvjetići su imali roditeljske sastanke 21.10.2015. i 17.2.2016. Na prvome su sastanku odgojiteljice Cvjetića upoznale roditelje s pravilima skupine te su napravile analizu razdoblja adaptacije. Osim navedenog, odgojiteljica Leptirića je još na prvom roditeljskom sastanku

27.10.2015. održala kratko predavanje o osamostaljivanju djece. Dnevni ritam u skupini Zvezdice bio je prezentiran na njihovom prvom roditeljskom sastanku održanom 22.10.2015. Sve su skupine provele anketu o zadovoljstvu roditelja radom Vrtića.

Na drugom sastanku u svim jasličkim skupinama pedagoginja je održala predavanje na temu Razvoj jezika i govora kod djece jasličke dobi. Osim toga, odgojiteljice Cvjetića napravile su analizu dotadašnjeg napretka djece u skupini te su pomoću videozapisa predstavile roditeljima jedan dan u jaslicama. Jedan dan u skupini predstavljen je i na drugom roditeljskom sastanku Leptirića koji je bio održan 16.2.2016., kao i na drugom sastanku Zvezdica 18.2.2016.

Svaka vrtićka skupina održala je tri roditeljska sastanka tijekom pedagoške godine, u rujnu, ožujku i lipnju. Na prvom sastanku u svakoj skupini pedagoginja je roditeljima približila Reggio koncepciju prema kojoj je ustrojen Vrtić te iznijela ponudu kraćih programa.

U skupini Balončići (mlađa vrtićka skupina) na prvom sastanku odgojiteljica je još održala roditeljima kraće predavanje na temu Agresivnost u dječjoj dobi. Na drugom je sastanku prezentirana tema Razvoj djetetove samostalnosti, kroz fotografije je prikazan odgojno-obrazovni rad u proteklom razdoblju, a potom je uslijedila uskrсна radionica. Treći je roditeljski sastanak protekao u dogovorima za završnu svečanost na kojoj su Balončići prvi put nastupali.

Na prvom roditeljskom sastanku Mišića bilo je riječi i o adaptaciji novoupisane djece, na drugome su prikazane aktivnosti koje su se odvijale u prethodnom periodu i predstavljeni su planovi za sljedeći. Na trećem roditeljskom sastanku roditelji su dobili upute za završnu svečanost. Iste dnevne redove imali su roditeljski sastanci u skupini Ježići.

Cilj nam je ove pedagoške godine na svim roditeljskim sastancima obraditi više stručnih tema kroz radionički i komunikacijski tip roditeljskog sastanka.

- zajednički roditeljski sastanci:

- za roditelje novoupisane djece – održale ravnateljica i pedagoginja sredinom svibnja
- za roditelje djece u godini prije polaska u školu – održala pedagoginja i učiteljica razredne nastave u ožujku
- za roditelje djece polaznika logopedskih vježbi – održala logopedinja Helena Fičko 5. veljače 2016.

- **individualne konzultacije** na kojima se svaki roditelj informira o postignućima djeteta u svim područjima rada (razvojne mape)

Kako bismo zadovoljili povećane potrebe roditelja za komunikacijom s nama, od početka pedagoške godine krenuli smo s provođenjem individualnih konzultacija na kojima je zamišljeno roditelju na temelju prikupljene dokumentacije ponuditi uvid u život djeteta u vrtiću te odgovoriti na sva pitanja o procesu, vlastitom djetetu, nama ili kako bismo dogovorili neke važne smjernice za iduće razdoblje (npr. spavanje/nespavanje, osamostaljivanje prilikom odlaska na toalet, odvikavanje od dode i sl.). Ovakav vid komunikacije se pokazao izrazito primjerenim, oduševio je roditelje te je velik broj roditelja zaista zakazao termin i na ovaj način ostvario suradnju s nama. Individualne konzultacije omogućile su nam prikupljanje važnih informacija o djetetu, približavanje procesa roditeljima te zbližavanje u komunikaciji.

- **edukativna predavanja** tijekom godine s ciljem usvajanja znanja i vještina te izgrađivanja stavova koji pridonose jačanju kompetencija odgajatelja, stručnih suradnika i roditelja

Dana 10. prosinca 2015. doktorica znanosti, profesorica s Filozofskog fakulteta Mirjana Šagud održala je predavanje za sve zainteresirane roditelje iz Vrtića predavanje na temu Teškoće suvremenog djetinjstva.

U novoj pedagoškoj godini planiramo dovesti veći broj stručnjaka iz različitih područja kako bi roditelji imali prilike još više ojačati svoje kompetencije, ali i razviti neke nove. U tu ćemo svrhu pokrenuti i ciklus od osam radionica koje će voditi pedagoginja i dvije odgojiteljice, a na kojima će se razmjenjivati iskustva te kroz komunikaciju i radionički način rada saznati određene nove spoznaje.

- edukativni članci

Stručni tekstovi o aspektima dječjeg razvoja ispisani su u obliku članaka i ponuđeni roditeljima za slobodno uzimanje kod ulaznih vrata i na prvom katu kod ulaza u vrtićke prostorije. Teme su obuhvaćale razvojne karakteristike djece određene dobi, razvojne faze, socio-emocionalni razvoj djece, poteškoće u ponašanju, stjecanje socijalnih kompetencija, ekološke teme, poticanje čitanja, prilagodba djece novoj sredini, hitni postupci u vrtiću, rad s hiperaktivnom djecom, postavljanje pravila ponašanja, odvikavanje od pelena, grizenje djece jasličke dobi, agresivnost itd. Svaka tema pratila je aktualna ponašanja djece u skupini, a stručnim člancima željeli smo savjetovati roditelje i biti potpora u stjecanju znanja o dječjem razvoju i roditeljskim vještinama.

- kreativne radionice

Jasličke su skupine (Cvjetići, Leptirići, Zvezdice) zajedno održale božićnu radionicu 16. prosinca 2015. na kojoj su roditelji različitim tehnikama izrađivali božićne ukrase i čestitke. Na isti je način provedena i uskrsna radionica 7. ožujka 2016.

Uskrsna radionica je u skupini Balončići održana 2. ožujka 2016. Zanimljivu radionicu rezbarenja bundeva Balončići su organizirali krajem listopada 2015. Mišići su nakon božićne priredbe 18.12.2015., kao i Ježići 17.12.2016., održali božićnu radionicu izrade božićnih ukrasa i čestitki na kojoj su sudjelovala i djeca i roditelji, a uskrsnu su radionicu održali 2. ožujka 2016. zajedno Mišići i Ježići.

Dana 29. siječnja 2016. Mišići i Ježići organizirali su radionicu izrade kostima pingvina za Koprivnički fašnik.

- neposredno sudjelovanje roditelja u pripremi odgojnog procesa (akcije sakupljanja PNM-a i sl., donacije) i u ostvarenju različitih aktivnosti s djecom (boravak u vrijeme prilagodbe, prezentacija zanimanja, sudjelovanje u projektima iniciranim od djece, pratnja djeci u posjetima i na izletima) i u evaluaciji postignuća (ogledne aktivnosti s djecom, prezentacije videozapisa, panel postera)

Tijekom pedagoške godine organizirali smo brojne posjete roditelja u skupinama kako bi prezentirali svoja zanimanja, hobije i sl., a popis takvih susreta istaknut je u poglavlju Odgojno-obrazovni rad.

Posebno valja istaknuti kako su se roditelji rado uključivali u prikupljanje slikovnica u mjesecu knjige te materijala za opremanje kutića. Tako smo stolarski i šivaći kutić uspjeti

opremiti brojnim poticajima. Pojedini roditelji donirali su spužvu, drvene podloge, plakate s prometnim znakovima, ogledala, medicinsku opremu, igračke, satove, role papira za crtanje itd.

Pojedini roditelji, pa čak i bake, redovito nas prate na izletima. Takav je slučaj bio na Kestenijadi u Virju (dvije mame i prabaka u pratnji) te na izletu u Viroviticu i Višnjicu (jedna mama u pratnji).

Na svakom roditeljskom sastanku roditeljima se prezentira odgojno-obrazovni rad u skupinama putem videozapisa i fotografija. Roditelji jako pozitivno reaguju na takav vid informiranja.

- procjene roditelja - procjene sadržaja roditeljskog sastanka, kvalitete prehrane u Vrtiću, polugodišnje i godišnje analize suradnje s odgojiteljima i cjelokupnim vrtićkim kontekstom, kvalitete organizacije kraćih programa (ankete)

Početkom pedagoške godine (u listopadu) odgojiteljice jasličkih skupina provele su anketu kojom su željele procijeniti kako i u kojoj mjeri roditelji podržavaju (ili ne podržavaju) sve aspekte rada Vrtića. Uz to smo htjeli dobiti informacije o kvaliteti kurikuluma u koji je uključeno njihovo dijete (viđeno očima roditelja) kao i informacije gdje griješimo kako bismo to mijenjali i unaprijedili. Pitali smo roditelje što im se sviđa, a što ne sviđa u pojedinoj odgojnoj skupini, kako su zadovoljni komunikacijom roditelj-odgojitelj, uvažavaju li odgojiteljevo mišljenje, što bi mijenjali u odgojnoj skupini i što misle je li njihovo dijete sretno u Vrtiću. Na kraju su imali prostor upisati svoje prijedloge, kritike i poruke.

Roditeljima smo na roditeljskim sastancima dali da ispune anketu i izraze svoja mišljenja, stavove, prijedloge, pohvale i kritike. Želimo da roditelji budu ravnopravni partneri odgojno-obrazovnog procesa i da se kvaliteta suradnje s roditeljima tijekom vremena povećava.

Ono što nas posebno veseli je da je anketa pokazala da nema većih odstupanja u zadovoljstvu Vrtićem između jasličkih skupina što nam je pokazatelj da smo na dobrom putu ujednačavanja rada odgojitelja, ali i kvalitete odgojno-obrazovnog rada s djecom u našem Vrtiću.

Sljedeće pedagoške godine namjeravamo ovakav način prikupljanja informacija češće upotrebljavati, a pogotovo i u vrtićkim skupinama.

- humanitarne akcije

Od 1. do 9. prosinca 2015. u Dječjem vrtiću Igra trajala je humanitarna akcija prikupljanja igračaka i školskog pribora za djecu na Odjelu pedijatrije Opće bolnice „Dr. Tomislav Bardek“. Pokazujući empatiju i solidarnost djeca su se odricala nekih svojih igračaka koje im više nisu potrebne, a koje su još uvijek očuvane i donosila ih u Vrtić s nadom da će baš ta igračka uljepšati blagdane nekom drugom djetetu. Sam vrhunac akcije zbio se 11. prosinca 2015. na Odjelu pedijatrije gdje su odgajateljice izvele predstavu Potraga za kapom Djeda Božićnjaka nakon koje su djeci podijelile plišane igračke i ogroman paket prepun poklona te im tako izmamile osmijehe na lica. Roditelji koji borave s djecom na odjelu bili su sretni vidjevši veselje svoje djece.

Blagdan Uskrsa odlučili smo uljepšati socijalno ugroženim obiteljima s djecom na području Koprivničko-križevačke županije. Tog smo puta prikupljali namirnice s dugim rokom trajanja (brašno, ulje, sol, rižu, konzerve, tjesteninu itd.). Volonteri su 21. ožujka 2016. odnijeli namirnice koje su bile podijeljene u pakete i uručene obiteljima.

Ove smo se pedagoške godine uključili u projekt Škole za Afriku. Kako bismo prikupili novčana sredstva organizirali smo prodaju uskrasnih dekoracija i čestitki u prostoru Vrtića. Odaziv roditelja bio je iznimno velik i prikupili smo značaj iznos koji smo uplatili na račun Unicefa. Djeca su se posebno angažirala u prodaji svjesna krajnjeg cilja.

- **ostali oblici suradnje** - zajedničke igraonice, druženja i slavlja, priredbe za roditelje
- blagdanske, rođendanske, sportsko-rekreativne, umjetničko-stvaralačke, radno-ekološke, završne svečanosti, dani otvorenih vrata, dani Vrtića)

Krajem prosinca Mišići (18.12.2015.) i Ježići (17.12.2015.) pripremili su božićne priredbe za svoje roditelje u prostoru Vrtića. Mišićima je to ujedno bio i prvi javni nastup. Nakon priredbi, roditelji Mišića i Ježića sudjelovali su u božićnoj radionici.

Dana 11. lipnja 2016. održana je završna svečanost Dječjeg vrtića Igra na kojoj su nastupile tri vrtićke skupine. Balončići su uprizorili priču Kolibica, Mišići priču Vuk i tri prašćića, a Ježići priču Ivica i Marica. Sve je priče povezivala snažna poruka o obitelji, ljubavi i zajedništvu. Svečanost su svojim nastupima upotpunile i tri skupine engleskog jezika i jedna ritmička skupina. Po prvi put je svečanost održana u Domoljubu što je iziskivalo jako dobru pripremu, uvježbanost, angažman u izradi scenografije, kostima i organizaciji cijelog događaja. Iznimno smo zadovoljni prezentacijom Vrtića i postignutom atmosferom koja je okupila sve polaznike Vrtića, njihove roditelje, bake, djedove, suradnike, predstavnike Grada i Županije, vrtića Grada Koprivnice.

U novoj pedagoškoj godini želja nam je organizirati i sportsko druženje djece i odraslih, kao i druženje baka i djedova s unucima u Vrtiću. Nadamo se da ćemo biti u mogućnosti organizirati takve događaje.

7. OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH DJELATNIKA

Praktičari koji djeluju u neposrednom procesu s djecom trebaju imati osigurane uvjete za učenje i izgradnju novih znanja i vještina za samostalno istraživanje, ali i oblikovanje okruženja koje će podržavati dječje istraživačke aktivnosti.

U tu svrhu odgojiteljice se individualno stručno usavršavaju obrađujući teme koje su od posebnog značaja za njihovu skupinu i koje potom prezentiraju na odgojiteljskim vijećima. Pedagoške godine 2015./2016. obrađene su sljedeće teme:

- 1) Zakašnjela adaptacija djeteta u skupini – Ivana Fulir
- 2) Rad s hiperaktivnom djecom u skupini – Dubravka Kovačić
- 3) Poremećaji u ponašanju u ranoj predškolskoj dobi: što učiniti? – Sanja Polančec
- 4) Razvijanje komunikacijskih vještina kod djece jasličke dobi – Iva Šandor
- 5) Uloge odgajatelja u dječjim aktivnostima – Sabina Gadanec

- 6) Kako pomoći djetetu čiji su se roditelji razveli – Maja Bogadi Kalinić
- 7) Komunikacija između odgojitelja i djece predškolske dobi - Sabina Gadanec
- 8) Rad s djecom zakašnjelog jezično-govornog razvoja – Ivana Koščak
- 9) Stjecanje socijalnih kompetencija u mješovitim skupinama – Jelena Piljak

Izlaganja koja se zbog vremenskih termina odgojiteljskih vijeća nisu uspjela održati prebacuju se u sljedeću pedagošku godinu, a to su:

- 1) Kako pomoći djetetu da razvije samopouzdanje – Sara Međimorec
- 2) Timski rad odgojitelja u poticajnom prostorno-materijalnom okruženju – Tihana Popec
- 3) Aktivno učenje darovite djece – kako im to omogućiti? – Sanja Trnski
- 4) Dobrobiti glasnog čitanja djeci – Maja Pintar (izlaganje će uslijed bolovanja odgojiteljice Pintar preuzeti odgojiteljica Dajana Punčikar)

Mjesečno planiranje vršilo se posljednjeg tjedna u mjesecu za sljedeći mjesec, posebno s jasličkim, a posebno s vrtičkim skupinama. S obzirom na to da je Vrtić ustrojen prema Reggio koncepciji u kojoj odgojitelji nude poticaje po centrima aktivnosti, takav način planiranja je nužan i pokazao se svrsishodnim. Na temelju analize ostvarenih razvojnih zadataka i poticaja, određuju se nove razvojne zadatke koje se ostvaruju određenim temama u skladu s kojima se planiraju poticaji i aktivnosti.

Održana su i dva stručna aktiva na kojima su bile dogovorene promjene u prostorno-materijalnom okruženju nakon što su odgojiteljice u suradnji sa stručnim timom Vrtića uvidjele da su promjene nužne kako bi se poticao cjelokupan dječji razvoj.

Odgojiteljice vrtičkih skupina sudjelovale su u akcijskom istraživanju koje je provodila pedagoginja u vrtičkim skupinama na temu Unaprjeđivanje komunikacije između odgojitelja i djece predškolske dobi u istraživačkim aktivnostima. Akcijsko istraživanje uključivalo je tri faze. U svakoj je fazi svaka od odgojiteljica provela jednu istraživačku aktivnost, napravila samorefleksiju na vlastitu aktivnost i sudjelovala u refleksijama na pregledane videozapise istraživačkih aktivnosti koje su provele ostale odgojiteljice. Detaljnije o istraživanju navedeno je u Godišnjem izvješću o radu pedagoginje.

U novoj pedagoškoj godini planiramo nastaviti s provođenjem akcijskih istraživanja i ostvarivanjem odgojitelja kao refleksivnih praktičara. Kao osnovni problem kojim ćemo se baviti nameće se agresivnost. Detaljniji planovi razrađeni su u Godišnjem izvješću o radu pedagoginje.

Odgojiteljica Maja Pintar je u Sovi završila Metodički seminar za odgojitelje-voditelje programa učenja engleskog jezika u vrtićima. Cilj seminara je sadržajno i metodički osposobiti odgojitelje za rad u programu učenja engleskog jezika u vrtićima i kroz ciljanu edukaciju omogućiti im da steknu nova znanja i vještine i tako dodatno unaprijede kvalitetu rada s djecom.

Odgojiteljica Sara Međimorec u svibnju 2016. je stekla status odgojiteljice u vjeri. Sanja Trnski završila je u prosincu 2015. edukaciju za rad s potencijalno darovitom djecom kod Jasne Cvetković-Lay, a Ivana Strelec završila je u listopadu 2015. Poseban program kinezioloških aktivnosti koji joj omogućuje vođenje sportskog programa.

Sve su djelatnice početkom pedagoške godine 2015./2016. slušale predavanja i polagale Zaštitu na radu i zaštitu od požara.

Tablica 13: Stručna usavršavanja provedena u ustanovi i izvan ustanove u pedagoškoj godini 2015./2016.

R.BR.	VRIJEME REALIZACIJE	ORGANIZATOR	MJESTO ODRŽAVAVANJA	TEME	TRAJANJE	SUDIONICI
1.	21.9.2015.- 2.10.2015.	Centar za cjeloživotno obrazovanje Učiteljskog fakulteta i Agencija za odgoj i obrazovanje	Učiteljski fakultet	Poseban program kinezioloških aktivnosti	50 sati	Ivana Fulir
2.	16.- 17.10.2015.	Učilište Eduka-Savjet, Sesvete	Hotel Laguna, Zagreb	Zakon u vrtiću	12 sati	Gabrijela Golub
3.	27.10.2015.- 8.12.2015.	Centar Bistrić	Centar Bistrić – Centar za poticanje darovitosti djeteta	Rad s potencijalno darovitom djecom	12 sati	Sanja Trnski
4.	6.11.2015.	Dječji vrtić Igra	Dom mladih, Koprivnica	Profesionalni razvoj odgajatelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću	2 sata	Gabrijela Golub, Sabina Gadanec, Ivana Koščak, Jelena Piljak, Tihana Popec, Sanja Polančec, Sanja Trnski, Iva Šandor, Sara Međimorec, Maja Pintar, Maja Bogadi Kalinić, Dubravka Kovačić
5.	10.11.2015.	Agencija za odgoj i obrazovanje	DV Malešnica, Zagreb	Jačanje kompetencija odgajatelja u području umjetničke/plesne pedagogije (2. dio)	7 sati	Sara Međimorec
6.	17.11.2015.	Agencija za odgoj i obrazovanje	Visoka tehnička škola Bjelovar i DV Bjelovar	Komunikacijski i jezično-govorni razvoj djece rane i predškolske dobi	6 sati	Sanja Polančec
7.	24.11.2015.	Dječji vrtić Igra i dr. Mato Devčić	Dječji vrtić Igra, Koprivnica	Hitni postupci u vrtiću	1 sat	Gabrijela Golub, Sabina Gadanec, Jelena Piljak, Tihana Popec, Sanja

						Polančec, Ivana Fulir, Sara Međimorec, Maja Pintar, Maja Bogadi Kalinić, Dubravka Kovačić
8.	2.12.2015.	Agencija za odgoj i obrazovanje	Dječji vrtić Jarun, Zagreb	Stvaranje preduvjeta za uspješno ostvarivanje programa ranog učenja stranih jezika od najranije dobi	7 sati	Ivana Fulir
9.	3.12.2015.	Agencija za odgoj i obrazovanje	Županijska komora Koprivnica i DV Tratinčica	Priprema umjetničkog (glazbenog) konteksta u dječjem vrtiću	6 sati	Maja Pintar
10.	5.2.2016.	Dječji vrtić Igra	Dječji vrtić Igra, Koprivnica	Najčešći govorno-jezični poremećaji djece predškolske dobi	1 sat	Sabina Gadanec, Jelena Piljak, Tihana Popec, Sanja Polančec
11.	8.2.2016.	Agencija za odgoj i obrazovanje	DV Malešnica, Zagreb	Jačanje kompetencija odgajatelja u području umjetničke/plesne pedagogije (1. dio)	7 sati	Sara Međimorec
12.	12.2.2016.	Agencija za odgoj i obrazovanje	Hrvatska gospodarska komora	Komunikacijske kompetencije, ravnatelji/stručni suradnici i potencijalno darovita djeca	6 sati	Sabina Gadanec, Gabrijela Golub
13.	16.3.2016.	Udruga odgajatelja Koprivničko-križevačke županije	DV Tratinčica, Koprivnica	Interaktivne slikovnice	2 sata	Iva Šandor, Sara Međimorec, Maja Pintar, Jelena Piljak, Tihana Popec
14.	24.3.2016.	DV Igra, Koprivnica	DV Igra, Koprivnica	Digitalni mediji u predškolskom odgoju i obrazovanju	2 sata	svi osim Ivane Fulir i Ivane Koščak
15.	2.4.2016.	OMEP Hrvatska	Učiteljski fakultet u Čakovcu	Učenje svim osjetilima – temelj zdrave osobnosti	5 sati	Sabina Gadanec, Tihana Popec, Sara Međimorec
16.	4.-6.4.2016.	Agencija za odgoj i	Hotel Admiral,	Implementacija Nacionalnog	20 sati	Sabina Gadanec

		obrazovanje	Vinkovci	kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u dječjem vrtiću		
17.	13.4.2016.	Udruga odgajatelja Koprivničko-križevačke županije	DV Tratinčica, Koprivnica	Glazba-medij cjelovitog razvoja djeteta rane i predškolske dobi	2 sata	Iva Šandor, Sara Međimorec, Maja Pintar, Jelena Piljak, Tihana Popec

Profesorica Marina Gabelica

Profesorica Mirjana Šagud

Dr.sc. Mato Devčić

7.1. RAD ODGOJITELJSKOG VIJEĆA

Održano je ukupno 7 sjednica.

Na sjednicama je:

- podneseno Izvješće o radu Vrtića tijekom ljeta
- podneseno Godišnje izvješće o radu Vrtića
- analizirana ostvarenost postavljenih ciljeva iz prošle pedagoške godine
- utvrđen raspored odgojitelja po skupinama, smjenama i prostorima u pedagoškoj godini
- dogovorena ponuda kraćih programa
- pružene su informacije o pisanju pedagoške dokumentacije
- izrađen razvojni plan za pedagošku godinu
- analiza procesa prilagodbe djece u jasličkim i vrtićkim skupinama
- utvrđen prijedlog Godišnjeg plana i programa rada Vrtića za pedagošku godinu (organizacija rada na početku pedagoške godine, plan stručnog usavršavanja, bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada)
- utvrđen prijedlog Kurikuluma Vrtića za pedagošku godinu
- utvrđen Program pripravničkog staža pripravnice Josipe Dejanović, odgojiteljice (stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa)
- dogovorena organizacija izvođenja kraćih programa
- izvršen dogovor o organizaciji izleta, posjeta, sportskih i kulturnih događanja u predstojećem periodu
- odgojiteljice su održavale predavanja o stručnim temama
- redovito su podnošena izvješća i prenošene informacije sa stručnih skupova (odgojiteljice, ravnateljica, stručna suradnica)
- donesena odluka o raspisivanju natječaja za prijem nove djece
- utvrđen prijedlog plana i mjerila upisa za novu pedagošku godinu
- raspravljano o organizaciji i sudjelovanju na Olimpijskom festivalu dječjih vrtića
- izvršen dogovor o završnoj svečanosti
- izvršena analiza odgojno-obrazovnog rada za proteklu pedagošku godinu
- izvršena analiza pedagoške dokumentacije
- utvrđena organizacija rada za vrijeme ljeta i vođenje pedagoške dokumentacije u tom periodu

Članovi Odgojiteljskog vijeća su aktivni sudionici planiranja, ostvarivanja, praćenja i vrednovanja rada Vrtića.

7.2. VRTIČKA KNJIŽNICA

Biblioteka Vrtića ove je pedagoške godine obogaćena s nekoliko novih naslova, 2 stručne literature i 15 knjiga i slikovnica za djecu. Osim toga, Dječji vrtić Igra se od ove pedagoške godine pretplatio na časopis Dijete, vrtić, obitelj (četiri broja tijekom pedagoške godine). Knjižnicu vodi pedagoginja Sabina Gadanec.

Tablica 14: Popis novonabavljenih naslova u vrtićkoj knjižnici

AUTOR	NAZIV DJELA	IZDAVAČ	GODINA IZDANJA
Borovac, Ivanka	Kad se abeceda naučiti ne da	Miš d.o.o.	2010.
Borovac, Ivanka	Bontončić za dobru djecu ³	Miš d.o.o.	2014.
Božić, Miro (urednik)	Kreativna radionica od papira, drva, kartona, gline, oblutaka, balona	Naklada Uliks	2014.
Brajković, Sanja; Milinović, Nives (ur.)	Obrazovanje za društvenu pravdu	POU Korak po korak	2015.
Gjurković, Tatjana; Knežević, Tea	Kad je ljut, nilski konjić grize	Evenio, d.o.o.	2016.
Gjurković, Tatjana; Knežević, Tea	Kad je ljuta, vjeverica ne sluša	Evenio, d.o.o.	2016.
Gjurković, Tatjana; Knežević, Tea	Kad je ljuta, macu boli trbuh	Evenio, d.o.o.	2016.
Gjurković, Tatjana; Knežević, Tea	Kad je ljut, zeko se ozlijedi	Evenio, d.o.o.	2016.
Klarić, Dražen (glavni urednik)	Najopasnije životinje svijeta	Znanje d.o.o.	2015.
Klarić, Dražen (glavni urednik)	Ubojiti dinosauri	Znanje d.o.o.	2015.
Klarić, Dražen (glavni urednik)	Morske životinje	Znanje d.o.o.	2015.
Kranjčev, Radovan	Leptiri Hrvatske	Veda d.o.o.	2009.
Marušić, Leonardo (ur.)	Okreći kotačiće 123 nauči brojiti	Leo-commerce d.o.o.	2015.
Marušić, Leonardo (ur.)	Okreći kotačiće RIJEČI pronađi slike	Leo-commerce d.o.o.	2015.
Marušić, Leonardo (ur.)	Domaće životinje	Leo-commerce d.o.o.	2014.
Williams, Bob	52 najljepše bajke svijeta	Naklada Uliks	2008.
	Dvorac bajki	Naklada Uliks	2012.

8. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Obogaćivanje programa rada svih odgojnih skupina, a osobito vrtićkog uzrasta te uspješnije ostvarivanje planiranih zadaća i aktivnosti u skupinama i vrtiću i ove smo pedagoške godine postizali surađujući sa sljedećim društvenim čimbenicima.

Temeljni ciljevi te suradnje su:

- otvorenost Vrtića prema zajednici i građanima
- upoznavanje zajednice s djelatnosti i radom u Dječjem vrtiću Igra
- upoznavanje djece s drugim okruženjem i ustanovama te ljudima koji u njima rade

8.1. JAVNE PREZENTACIJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Organizirali smo izložbe na razini Vrtića i Grada:

- izložbe dječjeg stvaralaštva u Vrtiću povodom Dana Grada Koprivnice
- poster-prikazi ostvarenih grupnih i timskih projekata
- izložba o aktivnostima djece i događanjima u Vrtiću (pregled aktivnosti kroz dječje fotografije u hodniku Vrtića)
- izložba maski u ustanovama Grada Koprivnice povodom maskembala

Izdavačka djelatnost Vrtića:

- internetska stranica Vrtića, edukativni letci, plakati i ostali pisani materijali
- aktivno sudjelovanje odgojiteljica i stručnih suradnika na stručnim skupovima, prikazi u medijima, sudjelovanje na javnim natjecanjima
- likovni natjecaji Grada Koprivnice i Čazme (Tak su delali naši stari, Jedan svijet-jedan cvijet)

Javni nastupi djece i odgojitelja na vrtićkim i gradskim manifestacijama:

- Europski tjedan kretanja, Dječji tjedan, Dan grada Koprivnice, kićenje gradskih znamenitosti povodom Božića, Dan oralnog zdravlja, Koprivnički fašnik, Vuzmena košara, Festival biciklističke rekreacije
- završne prezentacije timskih i dječjih projekata sustručnjacima i roditeljima
- zajedničke prigodne prometne, ekološke i sportske akcije djece i odraslih

- aktivno sudjelovanje na humanitarnim akcijama djece, radnika i roditelja u suradnji s Caritasom, Unicefom i dr.

8.2. SURADNICI DJEČJEG VRTIĆA IGRA

Tablica 15: Popis suradnika Dječjeg vrtića Igra u pedagoškoj godini 2015./2016.

<u>SURADNICI</u>	<u>TEMATIKA SURADNJE</u>
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA	<ul style="list-style-type: none"> -razmjena informacija - unaprjeđivanje stručnog rada - dostava podataka o djeci s teškoćama u razvoju - dostava podataka o Programu predškole - organizacija stručnih skupova
AGENCIJA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje na stručnim skupovima - prijava pripravnika za stažiranje - stručno-pedagoški uvid - dostava izvješća o stažiranju - prijava za polaganje stručnog ispita
GRAD KOPRIVNICA URED ZA DRUŠTVENE DJELATNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> -financiranje - uključivanje u događanja Grada - dostava Godišnjeg plana i programa rada Vrtića i Godišnjeg izvješća o radu Vrtića
OŠ NA PODRUČJU KOPRIVNICE	<ul style="list-style-type: none"> -organizacija i provedba posjeta djece najstarije vrtićke skupine djeci u prvom razredu -organizacija i provedba roditeljskog sastanka s učiteljicom razredne nastave -informiranje roditelja o terminima i načinima provedbe upisa u školu -informiranje školskog pedagoga o razvojnim i obiteljskim osobitostima/posebnostima djece školskih obveznika
KOPRIVA PEC PEC	-organizacija i provedba lutkarskih predstava
BAZENI CERINE	- organizacija pohađanja plivanja
FOTO MILAN	-izrada foto i video materijala za vrtićku dokumentaciju
CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB	-razmjena informacija o socijalno ugroženoj djeci i djeci s PP uzrokovanim posebnostima obiteljskog ozračja
PRIVATNI I DRŽAVNI DJEČJI VRTIĆI	-razmjena stručnih iskustava i materijala
CROATIA OSIGURANJE	- osiguranje djece 24 sata
JAVNA VATROGASNA	- provođenje prevencije

POSTROJBA	<ul style="list-style-type: none"> - posjet najstarije vrtićke skupine - posjet vatrogasaca Vrtiću
KNJIŽNICA I ČITAONICA FRAN GALOVIĆ	<ul style="list-style-type: none"> - članstvo djece - uključivanje u aktivnosti Knjižnice - druženje s korisnicima Doma za starije i nemoćne u mjesecu knjige
TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA KOPRIVNICE	- sudjelovanje u svim gradskim manifestacijama i likovnim natjecajima
DOM ZDRAVLJA KOPRIVNICA	- suradnja s pedijatrijskom i pedodentskom službom te epidemiološkom službom
RAZLIČITI DOBAVLJAČI POTROŠNOG MATERIJALA, DIDAKTIKE I LITERATURE PREMA PONUDI	- nabava potrošnog materijala, didaktike, literature za dopunu u skupinama i knjižnici
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO, EPIDEMIOLOŠKA SLUŽBA	<ul style="list-style-type: none"> - praćenje provedbe HACCP sustava, kontrola hrane, kontrola prostora i opreme - sanitarni godišnji i polugodišnji pregledi
BJELOVARSKO KAZALIŠTE	- predstava Ježeva kućica
DOM MLADIH KOPRIVNICA	<ul style="list-style-type: none"> - predstave - organizacija završne svečanosti
HRVATSKE ŠUME	<ul style="list-style-type: none"> - projekt Škola u šumi, šuma u školi - organizacija izleta u šumu
UDRUGA BOLJE SUTRA	<ul style="list-style-type: none"> - edukativno predavanje za djecu - upoznavanje osoba s posebnim potrebama
POLICIJSKA UPRAVA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	<ul style="list-style-type: none"> - posjet policajke Vrtiću - posjet djece Upravi
UDRUGA ZA ODRŽIVI RAZVOJ UZOR HRVATSKE	<ul style="list-style-type: none"> - radionica za djecu - opskrba kartonskim kutijama za razvrstavanje otpada
GIMNAZIJA FRAN GALOVIĆ	<ul style="list-style-type: none"> - supervizija u provođenju Programa ritmike i plesa - odlazak na vježbanje - organizacija Olimpijskog festivala dječjih vrtića
KINO VELEBIT	- animirani i dokumentarni filmovi
DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE KOPRIVNICA	<ul style="list-style-type: none"> - posjet korisnika Vrtiću - druženje korisnika s predškolicima u Knjižnici i čitaonici Fran Galović
BILOKALNIK-IPA D.D.	- donacija kartona za izradu scenografije za završnu svečanost
JELENA TRADE	- nabava proizvoda potrebnih u kuhinji i za održavanje čistoće
PODRAVKA D.O.O.	- nabava Podravkinih proizvoda
SBERBANK I SPLITSKA	- organizacija posjeta

BANKA	
PEKARA DORA	- organizacija posjeta
STOMATOLOŠKE ORDINACIJE	- organizacija posjeta
KOSINUS D.O.O.	- izrada internetske stranice
ODJEL PEDIJATRIJE OPĆE BOLNICE DR. TOMISLAV BARDEK	- prikupljanje igračaka i školskog pribora - izvedba predstave u organizaciji dramske skupine Dječjeg vrtića Igra
DRUŠTVO NAŠA DJECA	- aktivnosti obilježavanja Dječjeg tjedna
HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE	- provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja
ČAZMATRANS D.O.O.	- organizacija prijevoza djece na probe, predstave, izlete, posjete

9. PRILOZI

9.1. IZVJEŠĆE O RADU RAVNATELJICE

Sukladno zakonskoj odredbi posebnog propisa koja uređuje djelatnost, ravnatelj ustanove je stručni i poslovodni voditelj vrtića.

Prioritetne zadaće prema dvjema sastavnicama profesionalne uloge su:

Poslovodno u odnosu na radnike:

Tijekom dvije godine vođenja ove predškolske ustanove koja u redovnom procesu zapošljava 16 djelatnika, s kojima treba razvijati profesionalnu kulturu i odgovornost za realizaciju zadaća uz istovremeno postavljanje razvojne vizije ustanove i vrlo intenzivan i sustavan rad u razvoju profesionalnih kompetencija radnika potrebnih za realizaciju redovnog procesa, osigurali smo uvjete za razumijevanje specifičnosti profesionalnih zadaća u našem kontekstu, razvili profesionalne kompetencije do potrebne razine očekivanja prema našem standardu kvalitete.

U odnosu na zakonitost rada ustanove:

U toku pedagoške godine cjelovito poslovanje ustanove usklađeno je s pozitivnim propisima i odlukama Osnivača, u cijelosti je realizirano sukladno najboljem razumijevanju i

povezivanju obvezujućih propisa, akata i odluka nadležnih tijela i raspoloživom financijskom planu ustanove. Ova se zadaća prenosi kao kontinuirana obveza ravnateljice iz poslovodne uloge.

Stručno:

Ravnateljica je sudjelovala u uređivanju Kurikuluma i Godišnjeg plana i programa ustanove u svim strukturalnim djelovima, posebno u strukturiranju sadržaja, oblika i načina vrednovanja i samovrednovanja u ustanovi i optimalnom rasporedu pratećih poslova koji zadovoljavaju potrebe procesa i omogućuju daljnji sustavni razvoj profesionalnih kompetencija stručnih radnica sukladno razvojnoj viziji ustanove.

Praćenje standarda strategija koje čine specifičan pedagoški pristup naše ustanove uz sustavno razvijanje profesionalnih kompetencija stručnih radnica s ciljem:

* objektivnog uvida i stručne argumentacije osobne pedagoške prakse radi osiguranja najbolje moguće dobrobiti svakog djeteta polazeći od sadašnjeg trenutka i potencijala djeteta i očekivanih ishoda na kraju predškolskog razdoblja

*stručno uvođenje u prava i odgovornosti djeteta kao subjekta nositelja prava i subjekta koji čini dio šire socijalne zajednice s raznovrsnim mogućnostima ostvarivanja participativnih prava djeteta.

<p>ORGANIZACIJA SVIH OBLIKA RADA</p>	<p>U funkciji razvoja djece:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ustroj rada nove pedagoške godine -opremanje skupina kvalitetnim namještajem i didaktikom te potrošnim materijalom -formiranje skupina s ciljem bolje kvalitete rada (prema mogućnostima) -edukacija putem stručne literature -organizacija rada, ostvarivanje plana godišnjih odmora, organizacija rada u ljetnim mjesecima -praćenje evidencija za svakog odgojitelja vezano uz edukacije 	<p>Tijekom godine</p>
--	--	-----------------------

<p>ZAKONSKE NORME</p>	<ul style="list-style-type: none"> -organizacija aktivnosti sudjelovanja djece prema planu rada izvan vrtića (događanja u gradu, aktivnosti za Dan grada, sudjelovanje u gradskim projektima...) -osiguranje uvjeta za uvođenje novih kraćih programa -praćenje rada tehničkog osoblja -permanentno praćenje materijalnih troškova s ciljem zadovoljavanja proračuna -vođenje odgojiteljskih vijeća tijekom godine -vođenje raznih evidencija (radnika, dužnika, prijedlozi ovrha) -vođenje matične knjige -sastavljanje evidencija -zaprimanje računa, uvođenje u knjigu računa, prosljeđivanje računovodstvu i koordinacija vezana za potpisivanje računa -nabava didaktičkog materijala -praćenje svih zakona RH vezanih za djelatnost -praćenje provedbe zakona vezano uz predškolski odgoj -zadovoljavanje zakonskih normi vezanih uz sanitarnu inspekciju, pravovremeno upućivanje djelatnika na zdravstvene preglede -kordinacija sa stručnom službom u funkciji osiguravanja zakonskih normi -kordinacija s nadležnim ministarstvom i Agencijom za odgoj i obrazovanje 	
-----------------------	---	--

	<p>-praćenje i zadovoljavanje normi iz zakona o zaštiti na radu i zaštite od požara</p> <p>-osposobljavanje djelatnika za protupožarnu zaštitu</p> <p>-praćenje HACCP sustava- novosti, promjene</p> <p>-ustrojavanje akata ustanove</p> <p>-izrada financijskog plana i izvještaja u suradnji s računovodstvom</p> <p>-organizacija prijevoza djece na izlete i kazališne predstave</p> <p>- provođenje upisa djece</p> <p>-evidentiranje radnog vremena sukladno zakonu</p> <p>-priprema i potpisivanje ugovora s korisnicima usluga</p> <p>-potpisivanje ugovora s dobavljačima</p> <p>-provedbe natječaja sukladno odluci Upravnog vijeća (zamjene za odgojitelja i uvođenje pripravnika)</p> <p>-izrada plana pripravništva, ugovori i koordinacija sa Zavodom za zapošljavanje vezano za mjere financiranja</p>	
Program pripravništva	<p>Organizacija rada pripravnika odgojitelja sukladno zakonu i korištenje mjera Zavoda za zapošljavanje: Iva Šandor</p> <p>Sudjelovanje u pripremi polaganja stručnog ispita: Iva Šandor</p>	Tijekom godine
Donošenje novih akata	<p>Plan upisa i mjerila upisa za 2016./2017.</p> <p>Ugovori o radu s odgojiteljima</p> <p>Ugovori s dobavljačima</p>	
Neostvareni planovi	Uređenje okoliša vrtića s novim spravama	Prema

		godišnjem planu
--	--	--------------------

9.2. GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU PEDAGOGINJE

1. ZADAĆE I PROGRAMSKE AKTIVNOSTI U ODNOSU NA DIJETE

Stručna suradnica pedagoginja sudjeluje u adaptaciji novoupisane djece u jasličkim i vrtičkim skupinama. Prije upisa djece u Vrtić pedagoginja s njihovim roditeljima provodi upitnike vezane uz zdravstveno stanje djeteta, uvjete života, teškoće u razvoju ili potencijalnu darovitost, motorički i govorni razvoj, iskustva u igri i socijalnim odnosima i eventualne razvojne probleme. Na razgovoru su prisutni otac, majka i dijete koje se upisuje u Dječji vrtić Igra. To je prilika u kojoj se može uvidjeti odnos roditelja prema djetetu kao i reakcija i snalaženje djeteta u novome okruženju. Ispunjeni upitnici prosljeđuju se odgojiteljicama koje se već i prije dolaska djeteta mogu upoznati s djetetovim razvojnim specifičnostima.

Djeca prije polaska u jaslice ili vrtić prolaze proces prilagodbe, odnosno borave nekoliko dana u skupini sa svojim roditeljima. U skupinama su prisutne obje odgojiteljice, kao i pedagoginja koje zajedno prate djetetove karakteristike, potrebe i sposobnostite upoznaju funkcioniranje svake obitelji. Roditelji imaju prilike vidjeti kako njihovo dijete reagira na novo okruženje i drugu djecu te upoznati druge roditelje djece iz skupine.

U jasličkim se skupinama tijekom pedagoške godine najviše radilo na poticanju samostalnosti: u oblačenju, brizi za vlastite stvari, upotrebi sanitarija, pribora za jelo, pospremanju igračaka i stola nakon obroka. Poticali smo smanjenje upotrebe dudu, bočica i prijelaznih objekata.

Odgojiteljice su u svojim odgojnim skupinama uočavale djecu s teškoćama u ponašanju i socio-emocionalnom razvoju. Pritom su bilježile situacije i kontekste u kojima je dolazilo do ispoljavanja neprimjerenog ponašanja. O toj su djeci redovito obavještavale pedagoginju koja je potom u određenom dijelu dana boravila u skupinama i pratila djetetovo sudjelovanje u organiziranim aktivnostima, u slobodnoj igri, socijalnim kontaktima s drugom djecom, obavljanju životno-praktičnih aktivnosti te također uočavala koji su situacije okidači određenom djetetovom ponašanju. O tome su se vodile zabilješke. Nakon zaključka odgajateljica i pedagoginje o određenu djetetovom ponašanju, sazivale su se individualne

konzultacije s djetetovim roditeljima kako bi ih se upoznalo s djetetovim ponašanjem u skupini te kako bi se našli zajednički načini rješavanja tih problema.

Djeca vrtićke dobi u čijem su razvoju uočene poteškoće u ponašanju ili socio-emocionalnom razvoju najmanje dvaput tjedno provodila bi vrijeme s pedagoginjom u individualnom radu. Kroz razgovor, slikovnice, priče, crteže, problemske situacije, vođene fantazije nastojalo se utjecati na djetetovo ponašanje. Nakon određenog perioda djelovanja roditelja kod kuće te odgajateljica i pedagoginje u Vrtiću, roditelji su se obavještavali o rezultatima te su se utvrđivali koraci za daljnje djelovanje. Ujedno se odlučivalo je li potrebno u rad s djetetom i roditeljima uključiti i još neki profil stručnjaka ili instituciju.

Globalni cilj koji smo si ove pedagoške godine postavili je uređenje prostora. Uređenjem prostora na način koji najbolje omogućuje djeci da se upuste u avanturu istraživanja, vježbajući demokraciju i da rade samostalno i s drugima, odgajatelji stvaraju sigurne, stimulativne i inkluzivne sobe dnevnog boravka. Pomoću stvaranju takvog ozračja u cjelogodišnjem radu i supervizija bila nam je dr.sc. Mirjana Šagud koja je nekoliko puta tijekom pedagoške godine posjetila Vrtić te ujedno pružila vrijedne savjete u skladnom i funkcionalnom oblikovanju prostora. Struktura okruženja za učenje i istraživanje duboko utječe na odgojno-obrazovno iskustvo svakog djeteta.

Tijekom cijele pedagoške godine odgajateljice i pedagoginja pratile su dječje potrebe i posebne interese u njihovim sobama dnevnog boravka. Na temelju zajedničkih zapažanja promišljale su i realizirale promjene u prostorno-materijalnom kontekstu, kao što su i dopunjavale didaktički sadržaj i pedagoški neoblikovani materijal. Tako su na početku pedagoške godine 2015./2016. u vrtićkim skupinama (koje funkcioniraju na principu Reggio pedagogije, tj. na prostoru koji dijele sve skupine formirani su centri aktivnosti) formirani: stolarski kutić, šivaći, dramski i centar prirode. Prestao je postojati centar svemira. U veljači se stolarski kutić preoblikovao u centar mašte i presvlačenja, a centar trgovine preoblikovan je u centar liječnika. U svibnju smo centar trgovine preoblikovali u centar policije i prometa. Rad u vrtićkim skupinama odvija se na način da u centrima aktivnosti odgajateljice nude određene poticaje, a djeca se prema svojim interesima uključuju i sudjeluju. Na razmještaj i promjenu centara aktivnosti (kutića) tijekom pedagoške godine utjecao je interes djece, pojedine teme kojima se svaka skupina bavila, projekti koji su se provodili, mogućnosti provođenja aktivnosti, koncentracija djece tijekom popodnevnog boravka u vrtiću itd. U jasličkim su skupinama također tijekom pedagoške godine nastajale promjene u prostorno-materijalnom kontekstu. Tako su u skupini Cvjetići zamijenjeni građevni i mirni kutić. U

skupini Leptirići formiran je mirni kutić, a u skupini Zvezdice centar za igre lutkama. Bogatijim aktivnostima svakako je pridonijela i kupnja dva nova televizora (jednog u skupini Leptirići, a drugog u prostoru vrtićkih skupina), jednog radija u skupini Leptirići te nabava laptopa u vrtićkim skupinama.

Bitni zadatci odgojno-obrazovnog rada koje smo si postavili na nivou ustanove bili su:

- a) Praćenje, promatranje i razumijevanje djece, dokumentiranje aktivnosti i individualizirano planiranje kao bitan segment rada odgajatelja i temelj razvoja kvalitete kurikuluma
- b) Organiziranje prostorno-materijalnog, socijalnog i vremenskog okruženja skupina i zajedničkih prostora temeljem praćenja i dokumentiranja aktivnosti i procesa učenja djece, a u funkciji igre, učenja i rane stimulacije djeteta. Primjena suvremenih procesa učenja djece, poticanje suradnje, timskog rada i kvalitetne interakcije na svim razinama.
- c) Vanjski prostor u funkciji integriranog učenja, poticanje razvoja motoričkih sposobnosti i navika zdravog načina života

Navedeni ciljevi djelomično su ispunjeni učestalijim promatranjem i praćenjem razvoja djece kao i njihovih specifičnih područja interesa. Pojedine aktivnosti dokumentirane su fotoaparatom i videokamerom te su analizirane na stručnim aktivima. Na temelju analize promatranih videozapisa uviđale smo dječje potrebe i načine stjecanja spoznaja te su na temelju tih novih saznanja odgajateljice dalje osmišljavale poticaje, aktivnosti i nove kutiće. Smatramo da vanjski prostor trebamo još bolje osmisлити i ponuditi djeci raznolikije poticaje.

Već na početku pedagoške godine uočili smo da nam veliki problem predstavlja unošenje hrane i igračaka od kuće u skupine. To je uzrokovalo brojne sukobe među djecom, kao i osjećaj manje vrijednosti kod one djece koja nisu tog dana ništa donijela. Kako bismo smanjili broj takvih situacija, odlučili smo, u suradnji s roditeljima, posljednji petak u mjesecu odrediti kao Veseli petak, dan kad je dozvoljeno u skupinu donijeti jednu vlastitu igračku. Zamijetili smo da se većina roditelja tog pravila pridržava, no ipak još neke na to moramo podsjećati.

Stručna suradnica pedagoginja organizirala je brojne posjete vrtićkih skupina različitim javnim ustanovama (Polijska postaja, Javna vatrogasna postaja, pekara, banka, stomatološka ordinacija, osnovna škola itd.) čime su pokrenuti novi sklopovi aktivnosti koje u sljedećim pedagoškim godinama planiramo pretvoriti u projekte, npr. prometni odgoj, suradnja Vrtića i škole, upoznavanje različitih zanimanja, zaštita oralnog zdravlja itd. Sukladno tome, odgojiteljice su u Vrtiću nudile razne poticaje, formirale centre aktivnosti kao

i dogovarale posjete roditelja i drugih osoba koje su nam pomogle u realizaciji određene teme ili područja.

Pedagoginja je organizirala i sva sudjelovanja u manifestacijama na razini Grada Koprivnice (Dječji tjedan, Europski tjedan kretanja, Dan Grada Koprivnice, Koprivnički fašnik, Olimpijski festival dječjih vrtića, Festival biciklističke rekreacije itd.) te izlete. Svaki je izlet imao rekreativnu i edukacijsku funkciju, tj. upoznavanje s nečim novim što će obogatiti dječje spoznaje o određenoj društvenoj pojavi, predmetu ili aktivnosti.

Organizirane su kino predstave i kazališne predstave za djecu jasličke i vrtićke dobi, bilo da je glumačka družina nastupala u Vrtiću ili da su djeca odlazila na predstave u gradske ustanove.¹ Na taj smo način utjecali na razvoj dječje svijesti o medijskoj kulturi.

Važni datumi kroz godinu obilježavali su se posebnim aktivnostima, posjetima, gostovanjima u Vrtiću i izvan Vrtića. Nastojali smo proširivati dječje spoznaje neposrednim iskustvima te na taj način djelovati na djetetov cjelokupni razvoj.

Djeca su sudjelovala u dvije humanitarne akcije koje smo organizirali. U jednoj su se prikupljale igračke i školski pribor za Odjel pedijatrije Opće bolnice „Dr. Tomislav Bardek“, a u drugoj namirnice dugog roka trajanja za potrebite obitelji na području Koprivničko-križevačke županije. Kod djece smo razvijali toleranciju, razumijevanje i socijalnu osjetljivost. Povodom Dana planeta zemlje skupljali smo stare baterije kako bismo podigli razinu svijesti o pravilnom zbrinjavanju otpada i zaštiti okoliša. U toj smo akciji surađivali s križevačkom tvrtkom Friš d.o.o. Po prvi smo se puta uključili u projekt Škole za Afriku u sklopu kojega su djeca stjecala spoznaje o Africi i načinu tamošnjeg života te razvijala toleranciju i svijest o multikulturalizmu. Za Uskrs smo organizirali veliku prodaju uskrsnih ukrasa te na taj način prikupili pozamašnu količinu novčanih sredstava koje smo uplatili na račun Unicefa.

Ove pedagoške godine devetero djece školskih obveznika upisalo se u osnovnu školu. Za dvoje djece radila se procjena psihofizičkog stanja djeteta i spremnosti za upis u prvi razred osnovne škole prema posebnom testu kojim se služe pedagozi. Za jedno se dijete na temelju te procjene pisalo Mišljenje o odgodi upisa djeteta u prvi razred osnovne škole, a za jedno dijete Mišljenje o prijevremenom upisu djeteta u prvi razred osnovne škole. Kako bismo što više olakšali djeci prelazak iz vrtića u osnovnu školu, ove smo pedagoške godine intenzivirali suradnju s Osnovnom školom „Braća Radić“ (u koju se ove pedagoške godine

---

¹Popis posjeta u Vrtiću i izvan Vrtića, različitih manifestacija, predstava, izleta, akcija i sl. pobrojen je u Godišnjem izvješću o radu Dječjeg vrtića Igra za pedagošku godinu 2015./2016.

upisalo najviše djece iz našeg Vrtića). Tako nam je 1.c razred bio u posjetu prilikom obilježavanja Noći knjige i Dana planeta Zemlje, a nedugo zatim djeca školski obveznici posjetili su tu školu, razgledali je i sjeli u školske klupe. Reakcije djece bile su iznimno pozitivne stoga ćemo takvu praksu zasigurno nastaviti.

Osim davanja mišljenja vezanih uz polazak djece u prvi razred osnovne škole, pedagoginja je u suradnji s odgajateljicama napisala tri mišljenja koja je zahtijevao Centar za socijalnu skrb, kao i tri mišljenja o psihofizičkom stanju djeteta koja su iskazivala poteškoće u ponašanju.

Tijekom pedagoške godine detaljno se pratio razvoj svakog djeteta prema parametrima i ispunjavali su se Protokoli praćenja razvoja djeteta. Praćenje i ispitivanje vršeno je triput tijekom pedagoške godine, u listopadu, veljači i lipnju. Posebno se pratio psihomotorički razvoj, spoznajni razvoj, razvoj govora i socio-emocionalni razvoj djeteta. Pedagoginja je svaki protokol detaljno pregledala, nakon čega su ih odgajateljice elektroničkom poštom slale roditeljima.

Pedagoginja je od ožujka do kraja lipnja provodila istraživanje na temu Unaprjeđivanje komunikacije između odgojitelja i djece predškolske dobi u istraživačkim aktivnostima koje se odvijalo u tri faze. U svakoj je fazi provedeno pet istraživačkih aktivnosti (ukupno petnaest). U svakoj je aktivnosti sudjelovalo 10 do 15 djece u dobi od tri do sedam godina. Sve su aktivnosti snimane videokamerom i nakon toga pregledane s djecom. Djeca su komentirala svoje uloge u aktivnosti, uloge i radnje odgajateljica, verbalnu komunikaciju koja se odvijala između njih i odgajateljica, ali i međusobno. Također su davali i prijedloge što se drugačije moglo napraviti u aktivnosti, kako su se mogli poticaji postaviti, je li nekih materijala bilo premalo i sl. Na taj su način učili metakomunicirati, razvijali su sposobnost razmišljanja, divergentnost mišljenja, osmišljavanja različitih ideja koje su verbalizirali, poticao se njihov spoznajni razvoj.

2. ZADAĆE I PROGRAMSKE AKTIVNOSTI U ODNOSU NA ODGOJITELJE

Nastavno na odlomak o provedenom akcijskom istraživanju na temu Unaprjeđivanje komunikacije između odgojitelja i djece predškolske dobi u istraživačkim aktivnostima, valja istaknuti da je u istraživanju sudjelovalo pet odgajateljica iz vrtićkih skupina. U vremenskom razdoblju od četiri mjeseca odgajateljice su provele ukupno petnaest različitih istraživačkih aktivnosti (magnetizam, voda, brašno, miješanje boja, kiša, osjetilo dodira, recikliranje otpada, zvuk, ljekovito bilje, recikliranje papira itd.). Nakon provedenih aktivnosti vršile su

samorefleksiju na tri načina: pomoću predloženih tvrdnji nakon gledanja videozapisa istraživačke aktivnosti, u pisanom slobodnom obliku i u pisanom obliku na temelju zadanih elemenata. Na taj su način razvijale sposobnost uvida u vlastite kompetencije kao i sposobnost verbalizacije vlastitih mišljenja, a ujedno su i usklađivale svoju implicitnu s eksplicitnom pedagogijom. Svoju samorefleksiju korigirale su na refleksijskim sastancima nakon što smo pregledali videozapise svih istraživačkih aktivnosti. U ulozi istraživača pedagoginja je postavljala pitanja za razmišljanje, poticala raspravu o problemskim situacijama koje su se javljale tijekom aktivnosti. Odgajateljice su na taj način dolazile do zaključaka o verbalnoj i neverbalnoj komunikaciji koja se razvijala između njih i djece te djece međusobno, ali i o prostornoj i materijalnoj organizaciji prostora tijekom istraživačkih aktivnosti.

Stručna suradnica pedagoginja prisustovala je pojedinim aktivnostima koje su odgojiteljice provodile, a posebno u skupinama u kojima su se pratila djeca s poteškoćama u ponašanju i socio-emocionalnom razvoju. Boravila je u skupinama kako bi pratila rad odgojiteljica, odnos prema djeci, ali i dječje specifične potrebe i interese te kroz razgovor s odgajateljicama promišljala kako te potrebe i interese zadovoljiti na odgovarajući način.

Krajem mjeseca održavala su se mjesečna planiranja za sljedeći mjesec. To je podrazumijevalo dva sastanka, posebno s odgajateljicama u jasličkim skupinama i posebno s odgajateljicama u vrtičkim skupinama. Na njima bi se dogovorili ciljevi koji se planiraju postići kod djece, a u skladu s ciljevima odredili bi se poticaji i teme kroz koje se postavljeni ciljevi mogu ostvariti. Na mjesečnim planiranjima dogovarala su se i sudjelovanja u manifestacijama na razini Grada Koprivnice, različita događanja u Vrtiću (posjeti, predstave...), izleti, raspravljalo se o problemima u skupinama i s pojedinom djecom.

Tijekom pedagoške godine održana su i dva radna sastanka na kojima su se predlagale i dogovarale promjene u prostorno-materijalnom kontekstu Vrtića. Na tim se sastancima dogovorilo koje centre aktivnosti treba zamijeniti novima, koje treba upotpuniti, a koji više neće postojati. Podijelili su se i radni zadatci, odnosno koja će odgojiteljica izraditi koje poticaje i materijale. Svrha tih sastanaka bila je promišljanje o dječjim načinima stjecanja spoznaja, o stvaranju različitih pretpostavki i teorija te sukladno tome stvaranje poticajnog okruženja za postizanje zone sljedećeg razvoja svakog djeteta. Pedagoginja je sudjelovala u izradi pojedinih poticaja, didaktičkih sredstava i dekoracija, kao i u svim promjenama u sobama dnevnog boravka.

Pedagoginja je prisustvovala individualnim konzultacijama s odgojiteljicama i roditeljima iz svih odgojnih skupina. Individualne konzultacije sazivali su roditelji,

odgojiteljice i stručna služba kako bi se analizirao djetetov psihofizički razvoj, funkcioniranje u odgojnoj skupini ili kako bi se razgovaralo o djetetovim poteškoćama u ponašanju ili socio-emocionalnim problemima. Na konzultacijama su uvijek dogovoreni postupci koji će se provoditi u Vrtiću, ali i pridržavanje istih postupaka s djetetom kod kuće. Nakon konzultacija pedagoginja je pisala izvješće o provedenom razgovoru s najvažnijim zaključcima razgovora.

Prati provođenje kraćih programa koji se provode u Vrtiću te na temelju promatranja popunjava obrazac o praćenju dječjih aktivnosti, interesa te o odgojno-obrazovnom radu odgojiteljica.

Vrlo važnu ulogu pedagoginja ima u oblikovanju ključnih dokumenata Vrtića. U suradnji s odgojiteljicama i ravnateljicom Vrtića sastavlja Godišnje izvješće o radu Dječjeg vrtića Igra, Ljetopis, Plan i program rada Dječjeg vrtića Igra, Kurikulum Dječjeg vrtića Igra. Stručna je podrška odgojiteljicama u izradi Izvješća o radu u odgojnim skupinama, Izvješća o provođenju kraćih programa, Izvješća o projektima. Formira obrasce za navedena izvješća i potom ih arhivira.

Pedagoške godine 2015./2016. uveli smo projektni način rada u sve odgojne skupine. Cilj takvog načina rada je zadovoljavanje izraženih dječjih specifičnih interesa tijekom dužeg vremenskog razdoblja omogućavanjem manipulacije različitim materijalima, istraživanjem, igranjem simboličkih igara i sl. Tema projekta bira se upravo na temelju iskazanih dječjih interesa, a proširuje obogaćivanjem prostorno-materijalnog konteksta različitim poticajima, posjetima, izletima i sl. Tijekom provođenja projekata u svim odgojnim skupinama ostvarivala se intenzivna suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom, bilo u pogledu organiziranja posjeta ili osiguravanja određenih materijala. Pedagoginja je imala ulogu koordinatora projekata te je dogovarala različite oblike suradnje s određenim subjektima. Na kraju razdoblja u kojem se provodio projekt odgajateljice su pisale završno Izvješće o projektu svoje skupine koje se arhiviralo.

Jedna od zadaća pedagoginje je i aktivno sudjelovanje na odgajateljskim vijećima tijekom pedagoške godine. Osim predstavljanja Godišnjeg izvješća o radu, Godišnjeg plana i programa rada i Kurikuluma Dječjeg vrtića Igra, pedagoginja je održala i stručna predavanja na teme: Uloge odgajatelja u dječjim aktivnostima, Vođenje pedagoške dokumentacije_Najčešće pravopisne i gramatičke pogreške, Komunikacija između odgojitelja i djece predškolske dobi. Praćenjem problema i poteškoća koje su se javljale u pojedinim odgojnim skupinama napravljen je Plan i program odgajateljskih vijeća u kojem su bile

određene teme koje su odgajateljice obradile i prezentirale kolegicama na odgajateljskim vijećima.

Stručna suradnica pedagoginja, uz ravnateljicu i odgojiteljicu mentoricu, članica je Povjerenstva za stažiranje pripravnika. To podrazumijeva izradu Programa pripravničkog staža, praćenje rada pripravnika, pomoć u izradi profesionalne mape, stručnu pomoć u pisanju priprava, izradi poticaja i osmišljavanju aktivnosti. Prisutna je tijekom izvođenja oglednih aktivnosti, prati organizaciju poticaja i prostora, komunikaciju između odgajatelja i djeteta, reagiranje na dječje potrebe, zadovoljavanje dječjih interesa itd. Nakon aktivnosti sudjeluje u odgajateljevoj samorefleksiji, a s odgojiteljicom mentoricom iznosi refleksiju na promatranu aktivnost.

Pedagoginja obavlja informacijsko-dokumentacijsku djelatnost. Pruža stručnu pomoć odgojiteljicama u pisanju pedagoške dokumentacije, praćenju psihofizičkog stanja djece u skupini te ispunjavanju Protokola praćenja psihofizičkog stanja djeteta prema određenim parametrima koji se šalje roditeljima elektroničkom poštom. Svu pedagošku dokumentaciju i Protokole praćenja pregledava i daje odgojiteljicama povratnu informaciju. Predlaže naslove znanstvene i stručne literature kojima se upotunjuje vrtićka knjižnica. Također, predlaže naslove slikovnica i drugih djela primjerenih određenom dječjem uzrastu.²

Organizira stručna usavršavanja u Vrtiću i izvan njega. Tako je ove pedagoške godine edukaciju u Vrtiću održao doktor medicine Mato Devčić na temu *Hitni postupci kod djece vrtićke dobi* i profesorica na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu Marina Gabelica na temu *Digitalni mediji u predškolskom odgoju i obrazovanju*. U Domu mladih za odgojitelje i stručne suradnike iz Koprivničko-križevačke županije predavanje je održala profesorica na Filozofskom fakultetu u Zagrebu Mirjana Šagud na temu *Profesionalni razvoj odgajatelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću*.

Osim u navedenim edukacijama, pedagoginja je sudjelovala na tri stručna skupa s temama: 1) Komunikacijske kompetencije, ravnatelj/stručni suradnici i potencijalno darovita djeca, 2) Učenje svim osjetilima – temelj zdrave osobnosti, 3) Implementacija Nacionalnog kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u dječjem vrtiću. Potonji je bio državni stručni skup održan u Vinkovcima u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje.

---

² Popis naslova novonabavljene literature za djecu i odgajatelje nalazi se u Godišnjem izvješću o radu Dječjeg vrtića Igra.

3. ZADAĆE I PROGRAMSKE AKTIVNOSTI U ODNOSU NA RODITELJE

Važan zadatak odgojno-obrazovnog rada koji smo si postavili na nivou ustanove bio je stvaranje i održavanje kvalitetne suradnje s roditeljima kao ravnopravnim partnerima u odgojno-obrazovnom procesu te jačanje roditelja u roditeljskim kompetencijama kroz različite oblike suradnje.

Odmah na početku pedagoške godine pedagoginja je predložila da se obogate kutići za roditelje, odnosno da se učine sadržajnijima. Tako su se postavile kućice u koje se upisuje što su djeca kojeg dana u tjednu radila, čime su se bavila, što su istraživala, koju su pjesmu pjevala ili koju su priču čitala. Osim toga, pedagoginja u kutićima objavljuje članke i prijedloge literature koja se preporuča roditeljima kako bi se uspješnije nosili s izazovima roditeljstva. Redovito su dostupne sve obavijesti koje se odnose na organizaciju rada, npr. obavijesti o posjetima, izletima, akcijama, prikupljanjima, sastancima, radionicama i sl. Cilj nam je da roditelji budu upućeni u rad odgojne skupine u kojoj je njihovo dijete te da na taj način potaknemo komunikaciju između roditelja i djeteta o njegovu boravku u vrtiću.

Unaprijeđen je i sustav za izlaganje dječjih radova koji se sastoji od metalnih žica i kvačica. Radovi koji nastaju tijekom likovnih aktivnosti redovito se izlažu u hodniku Vrtića kako bi roditelji mogli vidjeti izražaj i napredak svoje djece.

Roditeljima su se redovito počeli nuditi edukativni letci s pedagoškim, psihološkim, zdravstvenim, logopedskim i ekološkim temama koje mogu uzeti i kod kuće pročitati.

Uvedene su individualne konzultacije koje iniciraju roditelji i odgajateljice, a svrha im je dogovaranje zajedničkog postupanja roditelja, odgajateljica i stručnog tima Vrtića u određenim problemskim situacijama. Roditeljima se pružaju opširne informacije o funkcioniranju djeteta u skupini što im pomaže stvoriti cjelovitu sliku o djetetovu karakteru ili eventualno određenoj poteškoći u psihofizičkom razvoju.

Pedagoginja prisustvuje roditeljskim sastancima na kojima se raspravlja o problemima u skupini te održava predavanja za roditelje. Na početku pedagoške godine upoznaje roditelje s promjenama u skupinama, Godišnjim planom i programom rada Vrtića te predstavlja kraće programe koje nudi Vrtić, a u koje se mogu uključiti djeca predškolske dobi. Ove pedagoške godine održala je predavanje za roditelje u svim jasličkim skupinama na temu *Razvoj govora i jezika djece jasličke dobi*. Na roditeljskim sastancima provodi i ankete o zadovoljstvu roditelja radom Vrtića. Ankete služe utvrđivanju kvalitete rada Vrtića te utvrđivanju područja koja se moraju još dodatno unaprijediti. Ove pedagoške godine provedena je anketa na roditeljskim sastancima svih jasličkih skupina.

Vrlo se često organiziraju posjeti roditelja odgojnim skupinama. Cilj takvih posjeta je predstavljanje zanimanja, provođenje eksperimenata, izrada određenih predmeta, pečenje kolača i sl. To je prilika roditeljima da dobiju uvid u funkcioniranje vlastitog djeteta u skupini.

Za roditelje se organiziraju radionice izrade prigodnih dekoracija (npr. za Božić, Uskrs, Bundevidada) ili izrade kostima za maškare. To je prilika da se roditelji međusobno bolje upoznaju i razgovaraju o djeci u skupini kao i izmijene svoja razmišljanja o pojedinim problemima koji ih muče u odgoju djece.

Roditelji novoupisane djece tijekom razdoblja adaptacije borave sa svojom djecom u skupini. Na taj način upoznaju prostor i odgajateljice koje će odgajati i obrazovati njihovu djecu te tako olakšaju djeci prve dane boravka u Vrtiću. Odgajateljice i pedagoginja imaju priliku vidjeti funkcioniranje djeteta i roditelja zajedno te bolje upoznati nove roditelje.

Za roditelje novoupisane djece u svibnju se održava roditeljski sastanak na kojem im pedagoginja i ravnateljica predstave Vrtić, njegov prostor, koncepciju, kraće programe, upoznaju ih s njihovim pravima i obvezama, informiraju o materijalima i dokumentima koje još moraju donijeti te im opišu kako će teći proces prilagodbe koji je ipak individualan kod svakog djeteta. Na kraju sastanka pedagoginja roditeljima podijeli edukativni letak o procesu prilagodbe i postupcima roditelja prema djetetu tijekom tog procesa.

Pojedini roditelji surađuju s pedagoginjom u organizaciji izleta, bilo praćenjem djece na izletu ili organizacijom aktivnosti, raznim dogovorima i sl. Npr. otac koji je voditelj izviđača pomogao nam je organizirati izlet u šumu gdje su djeca potom imala priliku upoznati osnovne izviđačke aktivnosti.

Roditelji su vrijedni suradnici u različitim humanitarnim akcijama. Tijekom pedagoške godine 2015./2016. organizirali smo tri akcije: prikupljanje igračaka za Odjel pedijatrije Opće bolnice Dr. Tomislav Bardek, prikupljanje namirnica dugog roka trajanja za potrebite obitelji u našoj županiji i prikupljanje novčanih sredstava u projektu Škole za Afriku prodajom uskrasnih dekoracija. Također, roditelji se rado uključuju u prikupljanje različitih materijala koji su nam potrebni za opremanje pojedinih centara aktivnosti (npr. stolarski, šivaći kutić) te materijala za izradu dekoracija. Tijekom mjeseca knjige pomogli su nam i u prikupljanju brojnih slikovnica. Pojedini roditelji rado doniraju i igračke koje im više kod kuće nisu potrebne.

Ove pedagoške godine pedagoginja je organizirala roditeljski sastanak za roditelje djece školskih obveznika. Upoznala ih je s prvim danima boravka djeteta u školi kao i s ponašanjem i radnjama koje bi bilo poželjno poduzeti u razdoblju pripremanja djeteta za

školu. Na sastanku je bila prisutna i učiteljica razredne nastave koja je odgovarala na brojna pitanja roditelja te ih tako osnažila za tu veliku promjenu u djetetovu i njihovu životu.

Roditelje nastojimo uključiti u odgojno-obrazovni rad kao partnere koji zajedno s odgajateljicama i stručnim timom Vrtića ostvaruju razvojne zadaće i utječu na cjelokupni psihofizički razvoj djece.

4. RAZVOJNA DJELATNOST

Krajem pedagoške godine 2015./2016. djecu vrtićkih skupina posjetila je stomatologinja koja je djeci održala edukativno predavanje o pranju zubi, uz demonstraciju, i pregledala im je četkice za zube. Također je podijelila knjižice u koje će se bilježiti svaki djetetov posjet stomatologu. Početkom pedagoške godine 2016./2017. knjižice ćemo podijeliti roditeljima i voditi brigu o tome da djeca redovito odlaze na preglede. Sa stomatologinjom ćemo uspostaviti užu suradnju tijekom koje će ona održavati edukativna predavanja za roditelje, a djeca će je posjetiti u njezinoj ordinaciji. Svrha takve pojačane suradnje bit će poduzimanje preventivnih dentalnih akcija, osvješćivanje važnosti brige o zubima i usnoj šupljini, informiranje roditelja i poticanje na redovito vođenje djeteta na pregled stomatologu.

Odgojiteljice i stručni tim Vrtića ove su pedagoške godine posebnu pažnju posvetile unaprjeđivanju pojedinih područja djetetova razvoja. Tako se u jasličkim skupinama posebno poticao razvoj samostalnosti u životno praktičnim aktivnostima (odijevanje i skidanje, obuvanje i izuvanje, služenje priborom za jelo, obavljanje higijene, nužde), dok se u vrtićkim skupinama poticao govorni i spoznajni razvoj. Na početku pedagoške godine logopedinja je izdvojila djecu s govorno-jezičnim teškoćama te s njima individualno radila, a u skupinama se posebno poticao razvoj sposobnosti pričanja i prepričavanja priče. Spoznajni razvoj poticao se brojnim istraživačkim aktivnostima koje su se provodile u sklopu akcijskog istraživanja koje je vodila pedagoginja.

Nastavno na prethodni odlomak, ove smo pedagoške godine uveli samorefleksiju i refleksiju u naš rad. U svrhu provođenja akcijskog istraživanja, odgojiteljice su tijekom tri faze istraživanja pripremale poticaje i provodile istraživačke aktivnosti na temu koju su same odabrale. Nakon provedenih aktivnosti u svakoj su fazi vršile samorefleksiju, a nakon pregledanih videozapisa istraživačkih aktivnosti vršile su refleksiju na aktivnosti drugih odgajateljica. Koristi od akcijskog istraživanja bile su višestruke. Na taj su način odgajateljice razvijale svoje sposobnosti zapažanja, komuniciranja, kritičkog mišljenja, samorefleksije i

refleksije te usklađivale su svoju implicitnu s eksplicitnom pedagogijom. U svakoj sljedećoj fazi nastojale su zamjerke iz prethodne faze promijeniti.

Novost koja je ove pedagoške godine uvedena u odgojno-obrazovni rad s djecom su projekti. Tijekom prošle pedagoške godine i na početku nove odgajateljice uočavaju specifične interese koje djeca iskazuju, bilježe njihove izjave i tako zaključuju koja tema najviše prevladava u dječjim razgovorima. Na temelju tih informacija odabire se tema projekta u skladu s kojom se djeci tijekom razdoblja u kojem postoji interes za temu nude različiti poticaji, organiziraju posjeti u Vrtiću i izvan Vrtića, istražuje se, igraju se simboličke igre itd. O projektu se vodi dokumentacija, fotografiraju se i snimaju aktivnosti, pišu članci, bilježe dječje izjave i na kraju se sastavlja Izvješće o provedenom projektu. To se pokazalo kao inovativan oblik rada koji svakako planiramo nastaviti i u novoj pedagoškoj godini.

Uključili smo se i u projekt Škole za Afriku tijekom čijeg provođenja djeca razvijaju toleranciju, međusobno razumijevanje, osjećaj za multikulturalnost, svijest o jednakosti, upoznaju druge dijelove svijeta i druge rase. U okviru projekta provedene su brojne aktivnosti s djecom, a organizirana je i humanitarna prodaja uskrsnih dekoracija od koje je sav prikupljeni iznos uplaćen Unicefu. Sa sudjelovanjem u projektu nastavljamo i u novoj pedagoškoj godini.

Uvedena su i mjesečna planiranja na kojima se na temelju analize ispunjenosti zadataka i napretka djece iz prošlog mjeseca izrađuju ciljevi za sljedeći mjesec. Sukladno zamijećenim dječjim interesima bira se tema koja će ih najbolje zadovoljiti, a ujedno i utjecati na cjelokupan djetetov psihofizički razvoj. Ukoliko odgojiteljice procijene da se neki ciljevi i neke teme trebaju ponoviti ili proširiti, to se i učini. S obzirom na Reggio koncepciju prema kojoj je ustrojen Vrtić takva su planiranja nužna.

Ove je pedagoške godine uspostavljena i suradnja s Osnovnom školom Braća Radić. Tako su prvašići (1.c razred) posjetili Vrtić, a u svibnju su djeca školski obveznici posjetili školu i proveli jedan dan u 1.c razredu. Učiteljica razredne nastave održala je roditeljski sastanak u Vrtiću za roditelje budućih školaraca. Cilj takve suradnje je smanjivanje stresa kod djece i roditelja koji se javlja prilikom prelaska iz vrtića u školu. I djeca i roditelji vrlo su pozitivno reagirali na uspostavljanje suradnje.

Cilj nam je proširiti vrtićku knjižnicu. Stoga smo ove pedagoške godine knjižnicu obogatili sa sedamnaest novih naslova (dvije stručne knjige i petnaest knjiga i slikovnica za djecu). Nastojimo pratiti znanstvenu i stručnu periodiku, stoga se Vrtić ove pedagoške godine pretplatio na časopis Dijete, vrtić, obitelj.

Izradili smo vrtićku internetsku stranicu. Pedagoginja ju redovito uređuje i dopunjava novim sadržajima: edukativnim člancima za roditelje, obavijestima, člancima o aktivnostima u Vrtiću, jelovnicima, novim projektima, programima i sl. U vrijeme informatizacije, internetska stranica uvelike olakšava roditeljima praćenje svih novosti koje se zbivaju u tako živom sustavu kao što je vrtić.

Pedagoginja je u suradnji s ravnateljicom organizirala tri edukacije koje su se provodile u Vrtiću i jednu koja je održana u Domu mladih. U Vrtiću su se održale edukacije s temama: Hitni postupci u vrtiću, Najčešći jezično-govorni poremećaji kod djece predškolske dobi, Digitalni mediji u predškolskom odgoju i obrazovanju. U Domu mladih održano je predavanje na temu Profesionalni razvoj odgajatelja i stručnih suradnika u vrtiću. Također, i pedagoginji i odgajateljicama bilo je omogućeno polaganje stručnih skupova u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje kao i drugih ustanova.

5. PLAN PEDAGOŠKE DJELATNOSTI U PEDAGOŠKOJ GODINI 2016./2017.

S obzirom na to da se akcijsko istraživanje pokazalo kao ispravna metoda unaprjeđivanja odgojno-obrazovne prakse, planira se njegovo provođenje i u pedagoškoj godini 2016./2017. U jasličkim će se skupinama promatrati uključivanje odgajateljica u dječju slobodnu igru, a u vrtićkim skupinama načini rješavanja sukoba među djecom. Metoda prikupljanja podataka bit će snimanje videozapisa nakon čega će uslijediti samorefleksija i refleksija odgajateljica.

Pedagoginja na razini svih odgojnih skupina planira provoditi projekt na temu (Ne)prihvatljivi oblici ponašanja u sklopu kojega će održavati predavanja na roditeljskim sastancima, provoditi aktivnosti u skupinama i zajedno s odgajateljicama kroz različite poticaje i igre razvijati kod djece prihvatljive oblike dječjeg ponašanja u slučajevima bijesa, ljutnje, tuge, sukoba i sl.

Pedagoške godine 2016./2017. pedagoginja u suradnji s jednom odgajateljicom planira pokrenuti radionice za roditelje koje bi se održavale jednom mjesečno. Ciklus bi uključivao 8 radionica, a obuhvaćao bi teme poput discipline, razvoja emocionalne inteligencije, komunikacije s djecom, odgovornog roditeljstva, utjecaja multimedije na odgoj djece i sl. Cilj radionica bio bi osnaživanje roditelja u njihovoj roditeljskoj ulozi, jačanje kompetencija, razvoj komunikacijskih vještina, razmjena iskustava i mišljenja.

Zamijećen je porast broja djece s teškoćama u ponašanju, stoga pedagoginja planira napraviti detaljan program rada s tom djecom te osmisliti i način uključivanja roditelja u

cjelokupan proces. Vodit će se detaljna evidencija o radu s djecom kako bi se mogao pratiti individualni napredak.

Planira se nastaviti i proširiti suradnja s osnovnim školama. Osim posjeta prvašića Vrtiću i posjeta budućih prvašića školi, imamo namjeru organizirati sastanke s učiteljicama razredne nastave iz škola u koje se upisuju djeca polaznici Vrtića. Svrha tih sastanaka bila bi prenošenje informacija o psihofizičkim karakteristikama djece, njihovim specifičnim interesima i potrebama kako bi im se od početka školovanja moglo individualno pristupati.

I u novoj će se pedagoškoj godini organizirati edukacije u Vrtiću, kao što će se omogućiti i polaganje stručnih skupova u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje i drugih institucija. Pedagoginja se planira usavršavati u području rada s djecom s teškoćama u ponašanju, što predstavlja rastući problem.

9.3. GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU LOGOPEDINJE

U Dječjem vrtiću Igra rad logopeda, vanjskog stručnog suradnika, očituje se u provođenju logopedске dijagnostike i terapije poremećaja komunikacije, glasa, jezika i govora djece.

Kao temeljne odrednice rada logopeda u protekloj godini ističu se:

- Probir (trijaža) koji je obavljen dolaskom logopeda u skupinu obuhvatio je ukupno 56-ero djece.
- Broj djece indicirane za logopedsku terapiju od strane odgojitelja i članova stručnog tima iznosi 25-ero djece.
- Djeca koja su detektirana u probiru ove godine, uz uvjet prisutnosti logopeda, bila bi uključena u tretman sljedeće pedagoške godine.
- Logoped, osim neposrednog rada s djecom izvršava i sljedeće zadatke:
  - probir svih vrtićkih skupina
  - obavlja opservaciju djece s višestrukim teškoćama u razvoju
  - sudjeluje na sastancima stručnog tima s ravnateljicom
  - prisustvuje sastancima odgojiteljskih vijeća
  - sudjeluje u postupku upisa djece u ustanovu predškolskog odgoja
  - stručno se usavršava na seminarima u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje

- piše nalaze i mišljenja za djecu koja nastavljaju terapiju u drugim ustanovama
- oblikuje pisane upute za roditelje
- sve podatke arhivira kroz dokumentaciju
- izrađuje materijale za rad s djecom

U prvom dijelu rada bilo je potrebno obaviti pripremne aktivnosti kao što su upoznavanje rada ustanove predškolskog odgoja, upoznavanje obaveza i zadaća logopeda kao člana stručnog tima, upoznavanje objekta i odgojitelja, prikupljanje materijala za rad, priprema vlastitih materijala, nabava stručne literature te priprema materijala za probir.

Postupkom probira na terenu koji uključuje uvid u opće stanje jezično-govornog razvoja, procjenu zrelosti artikulacije, ispitivanje ritma i tempa govora, fonacije te auditivne diferencijacije pregledano je ukupno 25-ero djece.

Dijagnostika je dugotrajniji i složeniji proces od samog probira. Dijagnostički postupak se sastojao od inicijalnog razgovora s roditeljima, temeljite logopedске analize, procjene artikulacijskih sposobnosti, procjene glasa, procjene slušne diskriminacije, procjene zrelosti fonematskog sluha, ispitivanja ritma i tempa, procjene jezičnih sposobnosti te procjene predvještina čitanja i pisanja.

Tijekom pedagoške godine 2015./2016. realizirano je 107 sati neposrednog rada s djecom s dijagnosticiranim jezično-govornim teškoćama. U logoterapiju je bilo uključeno 10-ero djece starije odgojne skupine, 6-ero djece srednje odgojne skupine i 1 dijete mlađe odgojne skupine, sveukupno 17-ero djece. Logoterapija se provodila kontinuirano od 29.10.2015. do 24.06.2016. u okviru redovnog programa Vrtića. Logoped je boravio u Vrtiću jedanput tjedno po četiri sata. Uključenje djece u logopedski tretman provodilo se na prijedlog stručnog tima Vrtića uz logopedsku obradu i dijagnostiku te prethodnu suglasnost roditelja. Djeca su tretirana individualno ili rjeđe u parovima. Za svako dijete vođen je individualni dosje u kojem je prema dolascima bilježen tijek provođenja logoterapije. U okviru predviđene satnice provodili su se i individualni razgovori s odgojiteljima i roditeljima. Održano je predavanje za roditelje i odgojitelje na temu „Najčešći poremećaji jezično-govorne komunikacije djece predškolske dobi“. Pisanje logopedskih nalaza i mišljenja, kao i pripreme materijala za rad, nisu provodeni u okviru predviđene satnice u Vrtiću, već u okviru radnog vremena logopeda.

Djeca obuhvaćena logopedskim tretmanom:

1. L.N. rođ. 2009. – dg. Dislalija
2. N.B. rođ. 2009. – dg. Dislalija
3. T.K. rođ. 2009. – dg. Dislalija
4. E. H. rođ. 2010. – dg. Dislalija
5. P.E. rođ. 2010. – dg. Dislalija
6. P.C. rođ. 2010. – dg. Dislalija
7. M.B. rođ. 2010. – dg. Dislalija
8. G.G. rođ. 2010. – dg. Dislalija
9. A.P. rođ. 2011. – dg. Dislalija
10. E.L.R. rođ. 2011. – dg. Dislalija
11. Z.M. rođ. 2011. – dg. Dislalija
12. L.V. rođ. 2011. – dg. Dislalija
13. M.Đ. rođ. 2011. - dg. Dislalija
14. Š.P. rođ. 2011. – dg. Dislalija
15. F.D. rođ. 2011. – dg. Dislalija
16. L.P. rođ. 2011. – dg. Dislalija
17. S.O. rođ. 2012. – dg. Oštećenje sluha

Sljedeće pedagoške godine predlažem provesti trijažno ispitivanje djece kako bi se utvrdilo polazište i prioritete provođenja logoterapija. Vrtićka dob idealna je za prevenciju i tretman jezično-govornih teškoća djece. Kako bi se što bolje stimulirala djetetova govorna komunikacija, važno je da uz logopeda u terapiji aktivno sudjeluju i roditelji. U suradnji sa stručnim timom Vrtića, odgojiteljima i roditeljima te pravovremenim vježbama mnoge teškoće mogu se prevladati do škole.

Temeljem čl. 79. st.2 Zakona o ustanovama (NN76/93) i Statuta Dječjeg vrtića Igra, Upravno vijeće vrtića verificira Godišnje izvješće Dječjeg vrtića Igra za pedagošku godinu 2015./2016. Izvješće je usvojeno na 2. sjednici Upravnog vijeća i doneseno na 12. sjednici Odgojiteljskog vijeća 06.09.2016.

U Koprivnici 14.09.2016.

RAVNATELJICA:
Gabrijela Golub, prof.

Dostavlja se:

1. Grad Koprivnica/Odjel za društvene djelatnosti- putem elektronske pošte
2. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta /Odjel za predškolski odgoj- putem elektronske pošte
- 3.Ured državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji- putem elektronske pošte